

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LASKO, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

Z UREDNIKOVE MIZE

»Sem kmečka žena in še nikoli nisem videla Jadranskega morja, zato sem skrbno zbirala kupone iz vašega tednika,« začelja pismo neka Slatincanka. Pred šrebo smo preverili sezname dosedanjih izletnic »100 kmečkih žensk na morje« in ugotovili, da je bila (ni edina), lani z nami na morju. Zda pa res ne vem, če smo jo lani »zgubili« med potjo, kako se je letos lahko spet »prvič« priglasila. Ze res, da rade greste z nami na izlet — hvala vam za priznanje — toda »čez vodo nas ni treba žejne prenasati«.

Povsem drugače pa se je oglasila naša naročnica FANIKA MAROT iz Breze 57 pri Celju, mati sedmih otrok. Med drugim takole piše: »Lani sem šla z vami v Rovinj. Bilo je naavse prijetno. Letos se nisem prijavila. Naj gredo tiste, ki še niso bile. Želim jim enako razpoloženje na izletu, prilagam pa majhno vsoto denarja (denar smo ji vrnili), če je premalo, mi sporočite, da vam ga še pošljem.« V pismu se še zahvaljuje mladim in učiteljskim iz Brez, ki so ženskam kraja priredili za 8. marec prijetno srečanje s kulturnim sporedom. Tudi naše uredništvo se pridružuje priznanju, Marotovi pa za razumevanje v namenu naše akcije.

VAS UREDNIK

POHOD ŠENTJURSKE MLADINE

18. marca bo okrog 300 mladincev šentjurske občine krenilo na tradicionalni pohod po partizanskih poteh. Letos bodo mladinci odšli po poti 1. štajerskega bataljona in legendarne XIV. divizije in se zaustavili v šestih krajevnih skupnostih šentjurske občine. Med potjo bodo priredili več srečanj z borci, udeleženci NOV in se srečali ter pogovorili s krajanji. V akcijo pohoda se bodo vključili tudi predstavniki družbeno-političnega življenja iz občine in štab teritorialne obrambe, ki bo mladim strokovno pomagal.

Letošnji pohod šentjurske mladine ne nosil še posebno svečano obeležje, saj je posvečen 40-letnici prihoda tovariša Tita na čelo partije in njegovemu 85. rojstnemu dnevu.

M. P.

CELJE: ZAKLJUČEK OBISKA

Z včerajšnjimi pogovori v Celju se je zaključil obisk delovne skupine CK ZKS, ki jo je vodil predsednik France Popit, v občinah celjskega območja. V Celju je imela delovna skupina kar 4 uvodne razgovore. V Dobrini so govorili o njenih razvojnih usmeritvah, tema drugega razgovora je bila samoupravna organiziranost delavcev v zdravstvu, v Železarni pa so ocenili dosežene družbenoekonomske in samoupravne razmere. Obisk je bil zaključen na razširjeni seji komiteja občinske konference ZK, o kateri bomo obširneje poročali v prihodnji številki.

TEČAJI CIVILNE ZAŠČITE

V šmarski občini že dalj časa tečejo tečaji civilne zaščite o prvi pomoči, ki jih je organizirala delavska univerza iz Rogaske Slatine. Tečajem, ki so spremljani tudi z ustreznimi preizkusi znanja, bodo pozneje sledili še drugi, toda z drugačno tematiko, tako da bodo v kratkem obdelali celotno področje civilne zaščite. Doslej so bili že v petih krajevnih skupnostih (skupno so tečajniki poslušali 32 ur predavanj) nadaljevali pa bodo s predavanji v vseh 25 krajevnih skupnostih šmarske občine.

Kot smo izvedeli, so preizkusi znanja pokazali dobre rezultate, prireditelji pa upajo, da bo tako v prihodnje, kljub čedalje obsežnejšemu spomladanskemu delu, mst

ZBOR BORCEV PETE PREKOMORSKE

Domicilni odbor borcev V. prekomorske brigade »Ivana Turšiča — Iztoka« pripravlja tovariško srečanje preživelih borcev te brigade in njihovih svojcev. Tovariško srečanje bo prihodnjo soboto, 26. marca zvečer v prostorih Doma JLA v Celju. Uro pred pričetkom bo seja domicilnega odbora, na katerem bodo sprejeli poročilo o dosedanjem delu odbora, izvolili novega predsednika in tajnika ter zastavonošo.

Borci V. prekomorske brigade so v glavnem štajerci in sicer večina iz območja Celja, Trbovelj, Slovenjgradca, Maribora in Radgone. Borci so se vzdolž jadranske obale vse do Trsta.

PRIČETEK NAŠE BESEDE V GLEDALIŠČU

Jutri se bo pričela v Slovenskem ljudskem gledališču Naša beseda 77, tradicionalna prireditev mladih, ki vsako leto v občinskem, medobčinskem in republiškem merilu pokažejo, kaj so se preko leta naučili in prenesli na gledališki oder. Tokrat se

NB 77

srečujemo z mladimi iz osnovnih, srednjih šol, krajevnih skupnosti, Ingrada in Tkanine. Gibanje je postalo pomembna gledališka manifestacija, o urniku letošnje občinske NB 77 pa berite več na 9. strani.

VOLITVE 78

ŽE ZDAJ

pek je pomemben, ker se z njim delovnemu človeku in občani zagotavlja jo pogoji, v katerih zmoro vsakdo uveljaviti svoje pravice in opraviti svoje dolžnosti pri volitvah delegacij in delegatov za skupščine družbeno političnih in samoupravnih interesnih skupnosti.

Te dni je republiška Konferenca SZDL izdala prvo številko priročne knjižice, ki ji bodo ves čas priprav na volitve sledile še druge, v kateri so poleg drugih pomembnih informacij našete naloge SZDL v pripravah na volitve.

Obdobje do predkandidacijskih opravil — tja do konca letošnjega leta — bo zapolnjeno z mnogimi opravili in dejavnostmi, ki bodo kazipot in barometer volilnih priprav. Oceniti bo treba dosedanje delovanje skupščinskega in delegatskega sistema, ustreznost strukture posameznih temeljnih delegacij in njihovega povezovanja ter delegiranja v samoupravna telesa. Nič manj pomembno ne bo spregovoriti, kako smo zagotovili pogoje za njihovo delovanje, preučili obremenitve delegatov z gradivi, razmejile pristojnosti med posameznimi organi, itd.

Tudi z drugim spletom nalog ne moremo kaj dosti odlašati. Pri občinskih konferencah SZDL imajo kadrovske evidenco, urejeno na popisnicah. Ta urejena evidenca kadrov za člane temeljnih delegacij ali delegacije kot celote osnova za nadaljnje vodenje evidentiranja možnih kandidatov. Vsak sestanek in dogovor v TOZD in društvi se da izrabi tudi za to, da se evidentirajo bodoči kandidati. Tembolj še zato, ker nam zdaj čas dopušča, da o tem spregovorimo načrt. o tem brez tega, da nas bo čas preganjal v kampanjo.

DELOVNA SKUPINA CK ZKS NA CELJSKEM OBMOČJU

DOHODKOVNI ODNOSI NISO MODNA MUHA

FRANCE POPIT ZAHTEVA ENOTEN BOJ KOMUNISTOV ZA OBLAST DELAVSKEGA RAZREDA

V okviru predkongresnih priprav je te dni zaključila obisk v občinah celjskega območja delovna skupina CK ZKS, ki jo vodi predsednik France Popit. Obiskali so vseh osem občin območja in v neposrednih in kritičnih razgovorih s komunisti v teh občinah preverili, kolikšna je stopnja idejno politične enotnosti v boju za hitrejše uresničevanje zakona o združenem delu, kot temelja takšnih družbenoekonomskih odnosov, ki bodo zagotovili dejansko neposredno upravljanje delavcev z delom in rezultati dela.

Vse razgovore je označevala izredna kritičnost, v kateri ni bilo prostora za hvalo dosežkov. S tem pa so bili prav vsi razgovori izjemno dragocen napotek za enotno akcijo komunistov v vseh občinah.

VELENJE: PREMALO ENOTNOSTI

Obisk delovne skupine CK ZKS v Velenju je bil že dopoldan izredno ploden. Med tremi razgovori je bil še posebej zanimiv pogovor o ideji njih tokovih v občini, na katerem je sodeloval sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS France Setinec. Kakšne so naloge komunistov pri zagotavljanju idejnosti na vseh področjih družbenega življenja in dela, je bila osrednja tema. Kritičnim ugotovitvam o še vedno premajhni idejnosti v delu partije so sledili zaključki, da gre prav temu pripisati precej slabosti. Te pa so tako v pojavnih oblikah tehnokratizma, ki jih opažajo v REK, kot tudi v številnih slabostih pri svobodni menjavi dela, zlasti med tozdi in skupnimi službami, kjer vlada proračunska miselnost, pa tudi v samoupravnih interesnih skupnostih, kjer si zbori uporabnikov vse močnejše svojijo oblast pri odločanju. Ob tem je Franc Setinec menil, da bo potrebna večja enotnost komunistov. Akcijo pa mora prevevati čvrsta idejnost, ki

mora zagotoviti, da bodo komunisti postali miselno in akcijsko ustvarjalni na vseh področjih dela, predvsem pa pri razbijanju tehnobirokratizma, ki se bohoti na materialnem blagostanju.

Tudi popoldanski del obiska, na katerem je sodeloval France Popit je minil v izjemni kritičnosti, izhajal pa je iz ugotovitve, da so komunisti v Velenju kljub svojemu številu (članov je več kot 3000) pri delu neenotni in neučinkoviti. Vzrok temu je, je poudaril France Popit, da se komunisti še premalo zavedajo vsebine zakona o združenem delu. Mnogi od komunistov sodijo, da je formalno izrekanje za zakon in ustrezna organiziranost povsem dovolj. Vendar se zda, leč ni tako: Brez enotnosti vseh komunistov ne bo mogoče izpeljati revolucionarnih sprememb v družbenoekonomskih odnosih. Zato je treba s tistimi komunisti, ki se sicer načelno izrekajo za zakon, s svojim delom pa niso tvorno pripravljene prispevati k njegovemu hitrejšemu uresničevanju, odločno razčistiti, je poudaril France Popit. Takšni posamezniki nimajo mesta v Zvezi komunistov.

MOZIRJE: ŠE STARA VSEBINA

Tako dopoldanski, kot tudi popoldanski del razgovorov delovne skupine CK ZKS v moziški občini je bil pretežno namenjen vprašanju uresničevanja zakona o združenem delu v moziških delovnih organizacijah, še posebej v osrednji — STIK. Informacijam o prizadevanjih kolektiva STIK za takšno organiziranost, ki bo zagotovila večjo gospodarsko moč, hkrati pa ustvarila pogoje za spreminjanje družbenoekonomskih odnosov in samoupravno rast, je sledila kritična ocena takšnih prizadevanj. Igor Uršič je poudaril, da se doslej razen v formalni ureditvi, še prav v ničemer ni spremenil položaj delavcev STIK. Delo delegatov in delegacij ni zaživel, samoupravne delovne skupine ne delajo, tudi osnove združevanja tozdov in treh delovnih organizacij v STIK so nadvse pomanjkljivo opredeljene. Posebej moti odsotnost kakršnihkoli razvojnih enot. Dohodkovni odnosi, ki morajo biti osnova združeva-

nju, niso opredeljeni in med tozdi, delovnimi organizacijami in tudi skupnimi službami še vedno vladajo le čisti proračunsko-tržni odnosi. France Popit pa je ob tem opozoril vse komuniste, da morajo dokončno spoznati, da dohodkovni odnosi niso modna muha. So temelj bodočemu sistemu družbenoekonomskih odnosov v družbi, s katerim moramo dokončno premagati stranke kapitalističnih, tržno-profitarskih odnosov. Dohodkovna povezanost primarne industrije s predelovalno in s trgovino je v zakonu opredeljena. Treba jo je le uresničiti. Kot kaže pa je v družbi še vedno veliko ljudi, tudi komunistov, ki temu nasprotujejo zgolj zato, ker se nočejo odpovedati oblasti. Partija pa od vseh komunistov zahteva, je odločno poudaril France Popit, da enotno uresničujejo zakon o združenem delu in storijo vse, da zagotovimo dejansko neposredno oblast delavskega razreda pri odločanju o delu in rezultatih dela.

LAŠKO: PREOZKA FRONTA

Uresničevanje zakona o združenem delu v gospodarstvu in položaj ter aktivnost komunistov v delu socialistične zveze, so bile osrednje teme pogovorov v Laškem. Plodna razprava o samoupravnih organiziranosti gospodarstva je pokazala, da bo povsod treba hitreje po poti ustave. Pomembno pa je, so ocenili, da so v vseh večjih delovnih organizacijah z delom pri uresničevanju zakona o združenem delu že pričeli.

Tako v TIM, kjer pričenjajo z uvajanjem dohodkovnih odnosov in kjer že urejajo svobodno menjavo dela med tozdi in skupnimi službami, uvažajo pa tudi pomembne novosti v sistemu nagradevanja po rezultatih dela na osnovi merjenja rezultatov tako v proizvodnji kot tudi v režiji. Podobno velja tudi za Pivovarno, kjer pa bodo pri uresničevanju zakona lahko uspešnejši, ko bodo zaživel dohodkovni odnosi med proizvodnjo in trgovino. Ko so razpravljali o položaju Volne, ki je minulo leto zaključila s 25 milijoni dinarjev izgube, že v januarju pa je vnovič poslovala z visoko izgubo, so poudarili, da je verjetno pravilno prepričanje delavcev, da tudi tretja sanacija ne bo uspešna in da je treba trajnejše rešitve iskati izven tekstilne industrije. Pri razpravi o vlogi frontne SZDL v občini in o velikih uspehih in aktivnosti socialistične zveze, so posebej izpostavili

Nadaljevanje na 2. strani

Prostor za naročnikov naslov:

DELOVNA SKUPINA CK ZKS NA CELJSKEM OBMOČJU

NADALJEVANJE S 1. STRANI

primer dela socialistične zveze v Radečah, Marjoli Gradcu, Sedražu, Rimskih Toplicah in Laškem. Tu so resnično storili že veliko za mobilizacijo občanov v delu socialistične zveze, ki je najširši prostor za delovanje komunistov in drugih osvobodilnih občanov.

France Popit je ob tem opozoril, da je fronta socialistične zveze pogosto še preozka. Treba je omogočiti deljansko vsem občanom, ne glede na to ali je njihov življenjski nazor dialektični materializem ali ne, da tvorno sodelujejo v delu SZDL. Odločilno mora biti le, da so to ljudje, ki so pripravljeni tvoriti prispevati k izgradnji samoupravne socialistične nevršene Jugoslavije.

ŠENTJUR: PRO- RAČUNSKI ODNOSI

Položaj in načrti kmetijskega kombinata ter prizadevanja za uresničevanje zakona o združenem delu v kmetijstvu, to je bila osrednja tema razprave delovne skupine CK ZKS v Šentjuru. Obisk, ki je imel le dopoldanski del (za popoldan načrtovana ocena političnih razmer v občini je zaradi mjerne zadržanosti predsednika Franceta Popita odpadla), je vnovič potrdil nevarnost, da so v občinah formalni del uresničevanja zakona postavili vsebinskim spremembam, s katerimi bi mogoče spremeniti družbenoekonomski položaj delavcev. Takšna ugotovitev velja tudi za kmetijski kombinat, ki pri uresničevanju vsebinskih sprememb še zdaleč ni dosegel zahtevanega. Tudi ustanovitev temeljne organizacije kooperacije s sveti proizvajalcev in svetovalnimi skupinami v vsebinskem smislu še prav nič ne pomeni brez urejenih dohodkovnih odnosov s predelavo in trgovino. Sistem menjava dela med tozdi in skupnimi službami in nagrajevanje na neproizvodnih delovnih mestih je proračunsko urejeno, kljub prvim poskusom uvažanja

merjenja rezultatov dela v režiji, ki pa so slabo zastavljene.

Osnovna naloga v kmetijskem kombinatu mora postati, je menil podpredsednik gospodarske zbornice Slovenije Rado Dvoržak, ki je sodeloval na pogovoru, krepitev medsebojnih odnosov med kmeti kooperanti in kombinatom. Kmetje morajo začutiti, da je temeljna organizacija kooperacije njihova organizacija.

ŽALEC: ŽELJE ŠE PRED MOŽNOSTMI

Med obiskom v žalski občini je bil v dopoldanskem delu še posebej zanimiv pogovor v Minervu. Tu so govorili o vzrokih izrednih težav te delovne organizacije, ki je lansko leto zaključila s poslovno izgubo. Ta je bila boleča še posebej zato, ker je prišla po obdobju izredno hitre rasti in napredka. Čeprav so težave v poslovanju v doberšni meri povzročili zunanji dejavniki (odvisnost od vse dražjih uvoznih surovin, padec cen na domačem trgu itd.), so razpravo v celoti posvetili celivnosti notranjih težav. V kolektivu je namreč prišlo do hudih razprtij, nezaupanja strokovnjakom in nesoglasij med njimi. Ocenili so, da so bili prav ti razlogi tisti, ki so v doberšni meri pogojili slabo uspešnost mladega 170 članskega kolektiva. Osrednja slabost pa je, so ocenili gostje, da so družbenopolitične organizacije, še zlasti Zveza komunistov, šibke in premalo odločne v delu. Krepitev vloge ZK, vztrajanje na uresničevanju sprejetih dogovorov, samoupravna rast in jasno začrtan razvoj delovne organizacije morajo postati izhodišča za enotno akcijo komunistov, ki morajo dokončno opraviti z razprtimi v kolektivu.

Na popoldanski seji pa je informacija o družbenopolitičnem položaju v občini sledila kritična ocena slabosti v delu komunistov. Ti ostajajo pri delu še preveč v okvirih forumov, premajhen je njihov neposreden in tvoren stik z bazo, delavci v delovnih organizacijah in krajevni v krajevnih skupnostih. Ko so govorili o svobodni menjavi dela, pa je France Popit poudaril, da težave pri menjavi združenega dela in samoupravnih interesnih skupnosti izvirajo tudi iz prevelikih želja in apetitov. Te je nujno treba podrediti reproduktivni sposobnosti gospodarstva, interesne dejavnosti pa je treba razvijati le v tolikšni meri, kolikor to dopušča dosežena stopnja razvoja v gospodarstvu. Osnovna naloga komunistov mora postati boj za krepitev reproduktivne sposobnosti gospodarstva s ukrepi za višanje dohodka in zniževanje splošne in skupne porabe.

BRANKO STAMEJC

ZAKON O ZDRUŽENEM DELU

KAKŠEN PRISTOP

LE KONKRETEN AKCIJSKI PRISTOP

Konkretno in akcijsko — ta dva pristopa bi morala označevati celotno politično dejavnost v izvajanju zakona o združenem delu. Celjska občinska konferenca SZDL je v oblikovanju nalog za uresničitev vsebine zakona opredelila kot temeljna naslednja področja: stabilizacijska akcija, svobodna menjava dela in razvoj delegatskih odnosov, samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje, načrtovanje, povezovanje med tozdi in KS, povezovanje in razvoj kmetijske dejavnosti, organiziranje potrošnikov ter obveščanje.

V celjski občini imajo v tem trenutku v delu SZDL prednost tri naloge. Izvajanje programa stabilizacijske akcije, kakor je bil objavljen v brošuri Stabilizacija v Celju 1976, bosta na skupni seji ocenila koordinacijski odbor za stabilizacijo in predsedstvo SZDL. Zaključni računi in sedanji gospodarski tokovi spodbujajo intenzivnejšo stabilizacijsko akcijo v tozdi in KS. Ne more biti nobenega odlašanja. Prav odbor za stabilizacijo bi moral odločno nasprotovati le formalnemu ocenjevanju lanskoletnih gospodarskih rezultatov. Najbolj tam, kjer po vseh kazalcih gospodarskega in poslovanja niso zadovoljni.

Druga naloga, ki zasluži večjo politično odmevnost, obsega sodelovanje med tozdi in KS. Kako se še nismo navadili razmišljati tako, kot veljavna ustava in zakon, dokazujejo podatki o podpisovanju samoupravnih sporazumov o združevanju sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb v KS. Do 11. marca je sporazume v Celju podpisalo samo 120 tozdov ali 45,1 odstotkov. Ali konkretni podatki ne govori še o prevladujočem nerazumevanju odgovornosti za celovito obravnavanje položaja in potreb delavca? Slab odziv mora zaskrbiti tudi osnovne sindikalne organizacije. Potrebna je takojšnja ocena vzrokov, zakaj v tozdih kljub dogovorjenim stališčem in politični akciji niso odgovorne pristopili k podpisovanju sporazumov, o zadovoljevanju skupnih potreb v KS.

In končno — kako v praksi razumemo zakon o združenem

delu bo povedala javna razprava na zborih kmetovalcev o politiki in razvoju kmetijstva v občini ter o samoupravnosti organiziranosti kmetov. Gre za dva osnovna cilja javne razprave — kako v Celju dati nov vzgon kmetijski proizvodnji in kako zagotoviti drugačen družbenoekonomski položaj kmetov. V celjski občini se glede samoupravne organiziranosti kmetov še niso dogovorili, vendar se največ mnenj nagiba k ustanovitvi KZ Celje ali pa k organiziranju kmetov v temeljno organizacijo kooperativ Celje. V teh dneh bo celjska SZDL končala tudi priprave za sklic

občinske konference svetov potrošnikov. Občinska konferenca se bo na prvi seji zbrala v ponedeljek, 23. marca. Na njej bodo opredelili vlogo organiziranih potrošnikov in se pogovorili o aktualnih problemih razvoja trgovine, strojitvenih dejavnosti, preskrbe in drugem.

Samo tak, konkreten, akcijski pristop k uresnitvi nalog, ki jih nakazuje zakon o združenem delu, pomeni resnično vsebinsko preobrazbo razmer na področjih, za katere je skladno z delovnim načrtom še posebej odgovorna SZDL Celje.

J. V.

SAMOUPRAVLJANJE

POTREBNE ANALIZE

ZK MORA ZAGOTOVITI URESNIČEVANJE ZAKONA

»Zveza komunistov kot dejavno politična subjektivna sila mora v skladu z dogovorjenim skupnim programom uresničevanja zakona o združenem delu dosledno zagotavljati delno platformo obravnave, kar pomeni, da bo v vsem obdobju uresničevanja prek konference občinske organizacije ZK Celje usmerjala družbeno politično akcijo ter preprečevala poizkuse praktičizma in poenostavljanja pri uveljavljanju novih odnosov in usklajevanju splošnih aktov OZD.«

Tako so med drugim zapisali v program aktivnosti ZK pri uveljavljanju Zakona o združenem delu na redni seji OK ZKS Celje, ki jo je vodil Stane Seničar, uvodne misli pa je podal predsednik komisije za samoupravljanje Boris Rosina. Program so sprejeli po krajši razpravi, ki pa je gotovo v večji meri potrdila dodelanost tega do-

kumenta s katerim se komunisti vključujejo v občinski program, ki ima široko zastavljene naloge.

Potrebno bo preprečiti tisto, kar se je ponekod že pokazalo, namreč na pomanjkanje nekaterih konkretnih določb v zakonu. Jasno je, da v zakonu ne more biti opisana vsaka »podrobnost«, hkrati pa to pomeni, da je ne smemo obiti ko se pojavi v praksi. Sam zakon daje dovolj široko podporo za razreševanje vseh vprašanj, zato naj bo povsod poudarek na kvalitetni samoupravi in analizi in praksi, le tako bo mogoče najti rešitev še za tako »drobno« vprašanje.

Celjski komunisti so kot temeljna vprašanja, ki jih bo treba v občini na takšnih osnovah ovrednotiti, zapisali: — povezovanje dela in sredstev za zagotavljanje po-

gojev, da delavci v vseh sferah dejavnosti, na osnovi enotnih pravic, obveznosti odgovornosti, upravljajo s goji in rezultati dela;

— opredelitev TOZD in mejnih odnosov med TOZD; — združevanje dela in sredstev v DO in SOZD;

— svobodna menjava dela in organska povezanost materialne proizvodnje in distribucije dejavnosti;

— povezovanje v reproduktivne celote ter dohodnični odnosi;

— razvoj samoupravnih odnosov SIS; in posvetovanje dela in sredstev delovnih ljudi, ki delajo s sredstvi v lasti občine z združenim delom.

Za dobro izpeljavo tega log so opredelili tudi šteje ne oblike med katerimi omenimo, da bodo v 20 letnih organizacijah organizirali razgovore z delavci.

S.

KMALU V CELJU

GREGOR

FRANC MIKUŽ

Ze v rani mladosti, ko je v okolici Borovnice delal kot progovni delavec in kasneje v kamnolomu, je občutil vse trpljenje in krivico, ki se je godila v letih pred vojno. Leta 1937 se je v Borovnici priključil Delavski združeni. Zaradi naprednih idej, kjer se je že odražala usmerjenost delavskega razreda, so jih pričeli preganjati žandarji.

Takoj po izbruhu druge

svetovne vojne je Franc Mikuž odšel v partizane, kjer se je priključil borovniški četi, v kateri je bila večina naprednih ljudi s tega predela.

Poslušam ga in skrivoma opazujem. Ko se spominja dni, ko je v borovniško četo sodeloval pri številnih akcijah, se mu v očeh prižge čuden ogenj. Roka mu zadrhti, ko glasno govori o cigareti in jo prižge, ob tem pa mi opisuje posamezne akcije. Človeku se za trenutek zazdi, kot da gleda film, kjer je do potankosti vse opisano in nenadoma se mi zazdi, kot da tudi sam sodelujem pri napadih, umikih, kot da sam doživljam tiste trenutke, ko poleg mene padajo najboljši tovariši... Potem pripoveduje, kako je paško-preserska četa poginjala v beg 1200 Italijanov, kako je nastal prvi udarni bataljon Toneta Tomšiča, o njegovi poti preko Turjaka, Rašice, na Muljavo in Poljevo ter potem naprej na Štajersko. Ko opisuje, kako je bilo, ko je bil vodil Prešernove brigade, ki je bila boje na Turjaškem

gradu, spet prižge cigareto in za trenutek pomislim, kot da vse te trenutke še enkrat doživljam, kot da šele sedaj spoznavam, kakšni dnevi so bili takrat.

Najbolj se Franc Mikuž razvname, ko prične govoriti o poti štirinajste divizije ter o dneh, ko je prišel po kapitulaciji nemške vojske do Celovca. Zdi se mi, da mu glas nekoliko zadrhti, ko priteče do tega, da zapuste to ozemlje, za katerega so prelili toliko krvi...

Po končani vojni se je zaposlil v Ljudski milici ter služboval med drugim v Mariboru, Postojni, Celju, nekaj časa pa je bil tudi komandir postaje milice v Zalcu. To je bilo leta 1954 in od takrat dalje živi v Zalcu. Za svoje revolucionarno delo je prejel mnogo priznanj. Omenimo samo red zaslug za narod s srebrno zvezdo ter Titovo plaketo.

Kljub temu, da je že mnogo let upokojen, je še vedno izredno aktiven.

OBRAZI

Prostovoljno opravlja mnogo funkcij. Med drugim je član občinskega združenja Zveze borcev, predsednik za vojaške vojne invalide, aktiven je pri Krajevni skupnosti ter Krajevni organizaciji Zveze borcev. Vse te funkcije opravlja z veliko ljubeznijo in niti pomislil ni nikdar, da bi za to prejemal kakršnokoli plačilo.

Nemogoče je v nekaj vrsticah opisati življenje človeka — revolucionarja, omeniti pa je vsekakor treba, da vsak razgovor zaključim s svojim razmišljanjem o današnji mladini. »Na današnjo mladino smo lahko ponosni,« pravi Franc Mikuž. »Zal pa mi je, da za mlade premalo skrbimo, saj jim ne nudimo niti najpotrebnejših pogojev za delo in če kdorkoli trdi, da mladi posedajo po gostilnah, potem se mora najprej vprašati, kaj jim je on nudil, da tega ne bi počeli.« JANEZ VEDENIK

CELJE

KAKO NAČRT?

V SENCI KONKRETNOSTI

Cetudi je letošnja resolucija o politiki izvajanja družbenega plana občine Celje dokaj konkretna, v nekaterih poglavjih vendar le nedorečena. Tudi upravičeno, kajti težko je danes reči, ali bodo trgovinske delovne organizacije živilske stroke sposobne zgraditi tiste lokalne za osnovno preskrbo, ki jih teren pričakuje že nekaj let. Te zahteve in potrebe pa niso male in predstavljajo ob napovedanem začetku gradnje nove blagovne hiše z združenimi sredstvi Dobrine vendar veliko naložbo. Vprašanje je namreč, ali bo trgovina kot celota sposobna zbrati tolikšno lastna sredstva, da bo lahko začela z investicijskimi deli?

Sicer pa to poglavje zajema še eno izredno pomembno nalogo — ustanovitev svetov potrošnikov!

Področje gostinstva in tu-

rizma navaja tri konkretne naloge: začetek del pri gradnji nove »Turske« mač predviden začetek gradnje novega hotela na Dobrni adaptaciji hotela Evropa Celju. Nakazane pa so še novitve nekaterih drugih lokalov. Zal, tu ni seznanjen vprašanje je, kako bo z uresničitvijo te naloge ob koncu leta. Prav tako ni bilo o ureditvi zajtrkovalnega celjskega tržnice, lokalov, ki ga je Celjsko podjetje že zdavnaj napovedovalo.

Razen tega ni besede morebitnih integracijah tem področju, čeprav je to, da so dela, vsaj prvi teku in da so v razpravi precepti, kako rešiti vprašanje, ki je za Celje pa tudi območje življenjskega problema. Ali bo torej tudi v letošnje leto le leto priprav vedbo tega koraka? Mač zamujamo že preveč?

ŠENTJUR: OŽIVLJANJE

Celotni dohodek v gospodarstvu je bil v preteklem letu večji za 36,1 odst., na kar je vplival dvig fizičnega obsega industrijske proizvodnje in dvig cen. V celotnem ustvarjenem dohodku je z 58,3 % udeležena industrija, sledi z 17,9 % trgovina in z 10,5 % kmetijstvo. Kljub temu, da je celotni dohodek narasel za 36,1 %, se je dohodek za razdelitev povečal le za 10,9 %. Največje povečanje dohodka za razdelitev beleži komunala, sledijo pa obrt in kmetijstvo, medtem ko je stanje v industriji obratno. Največji porast ostanka dohodka beležijo Stanovaljsko komunalno podjetje, Tajfun in Kmetijski kombinat trgovska dejavnost in lastna proizvodnja.

ŠE ENKRAT

ODMEV — IZHOD V SILI

POJASNILO DIT — ALI OPRAVIČILO ZAMUJENEGA

»V Novem tedniku dne 3. 3. 1977 ste objavili članek »V sili izhod — zamujena obnova cest«, ki zahteva odgovor Društva inženirjev in tehnikov. V članku navajate, da se je DIT šele sedaj pričel ukvarjati s prometom celjske regije. Zato niste dovolj seznanjeni z razvojem dogodkov in celotni cestni problematiki celjske regije in Slovenije nasploh.

Ze leta 1971 se je DIT Celje aktivno vključil v vse razprave okoli razvoja cestnega prometa v SRS in v teh razpravah tudi dosegel, da se je prvotno načrtovana južna varianta — Mirovana z etapnim zaključkom v Levcu črtala in namesto nje sprejela v »se-

verna variant«, ki je odprla regijskemu urbanističnemu razvoju povsem nove: boljše perspektive. Z enako zavzetostjo je DIT Celje sodeloval tudi pri dolgoročnem in srednjeročnem planu izgradnje cestne mreže v SRS v letih 1971 — 1985. DIT je redno skliceval sestanke, na katerih smo razpravljali o prometni problematiki. Taktični sestanki so bili sklicani tudi 31. 1. 1977, takoj za tem, ko je bil v Poročevalcu skupščine SRS z dne 6. 1. 1977 objavljen srednjeročni plan izgradnje ceste SRS za obdobje 1976—1980. Na tej seji DIT Celje smo po temeljiti razpravi sprejeli zaključke, ki so bili posredovani SOB Zalec, SOB Velenje, SOB Mozirje in SOB Celje.

Torej vaša trditev o »vzponu po toči« ne drži, saj je razviden naš pravočasni poseg v dogajanje, ki pa žal do danes še ni našel pravega odmeva.

V nadaljevanju »osnutka odgovora« DIT v pismu, ki ga je podpisal predsednik zveze dipl. ing. HENRIK CMAK piše, da bi bilo za kompleksno rešitev potrebnih le še 290 milijonov dinarjev in se sprašujejo »zakaj predstavniki občine Zalec odklanjajo nadaljnjo gradnjo avto-cest in s svojimi zahtevami sedaj vtrajajo pri gradnji obvoznice, čeprav so še v letu 1974 odločno zahtevali podaljšek avto-cest«. V pismu je tudi trditve, da projektirana obvoznica ni v skladu z zakonom o javnih cestah, ki zahteva izven-nivojsko križišče. Končujejo pa pismo v upanju, da so »v zadostni meri razjasnili afero okoli izgradnje obvoznice in tako prepričano široki javnosti v premislek o umestnosti gradnje obvoznice oziroma podaljška avtoceste po že potrjeni trasi in izdelanih projektih«.

Moje dopolnilo: Naj omenim le mimogrede. V poročanju s seje sveta občin celjskega območja sem zapisal, da smo na začetku obravnave te točke dnevnega reda ugovarjali, da je taka razprava odveč, saj je srednjero-

čni program razvoja cestnega omrežja že sprejet in zapisal, da je DIT šele zdaj (na seji — se razume) načelno to vprašanje. Ni pošteno, če mi zdaj DIT podtika, da sem zapisal, da se je pričelo ukvarjati s prometom šele zdaj. Sami so pojasnili, kako so se ukvarjali doslej. In neodgovorno je trditi, vsakečkar pa je zavajanje javnosti, če vsem navkljub trdijo, da teden dni potem ko je dokončno o tem sklepala republiška skupščina, obravnava ni zvoneni po toči. In nepošteno zveni poziv javnosti, ki se ji vsiljuje misel kot da gre šele zdaj za javno razpravo, da razmisli o varnosti, ki je ni!

Zato naj še jaz navresem nekaj malega v premislek. Niti ni treba široki javnosti. Če pravočasni poseg DIT v dogajanje ni našel pravega odmeva, so se kdaj vprašali začetaj njihov predlog ni bil sprejet? In če v obdobju do leta 1980 za ceste ni več denarja kot ga je, kakšno rešitev ponuja? Boljšo seveda od obvoznice za katero nihče ne trdi, da nadomešča rešitev prometa s hitro cesto. Morda le žalski cestni vozil pomika nekaj metrov stran. Kdaj bomo v naši družbi prenehali razpravljati o prizadevnosti, smotnosti in sprejemljivosti sprejetja zakona, družbenega dogovora ali samoupravnega sporazuma in se raje z vne-mo lotiti njihovega uresničevanja?

Ce pa ima kdo tehtne argumente za to, da je smotrnejše počakati najmanj še štiri leta v že sedaj nepropustnem žalskem cestnem vozu bi naj to javno povedal. Tako kot bi javnost tudi lahko zvedela komu so namenjena nerazporejena sredstva v višini 680,4 milijone dinarjev v srednjeročnem planu dinamike o gradnji novogradenj za obdobje 1976—1980!

BOJAN VOLK

POGLEJMO V SVET

PIŠE IVAN SENIČAR

☆ DELEGACIJA IZVRŠNEGA SVETA skupščine SR Slovenije je pod vodstvom člana sveta Mirana Mejaka obiskala Francijo. V delegaciji so bili tudi predstavniki tistih gospodarskih organizacij, ki sodelujejo s francoskim gospodarstvom.

☆ PALESTINSKI NACIONALNI SVET se je 12. marca sestal na svojem 13. zasedanju v Kairu. To zasedanje so večkrat preložili (poslednje je bilo 1974. leta), saj stoji pred Palestinsko osvobodilno organizacijo (PLO) več izredno težavnih vprašanj.

— Po raznih ocenah je Palestincev okoli 3,5 milijona. Ze od 1948 leta živijo pod okupacijo v Izraelu, kot begunci v arabskih bližnjevzhodnih državah in tudi drugod po svetu. Palestinci so poleg Vietnamcev narod, ki je največ pretrpel v zadnjih desetletjih. Kako je prišlo do tega? Palestinci so živeli najprej v Palestini, ki je bila kolonija več držav, nazadnje pa Velike Britanije. Z odločitvijo generalne skupščine OZN je bila Palestina leta 1947 razdeljena na dve državi — na židovsko in arabsko. Takrat so Židje zasedali 5,67 odst. palestinskega ozemlja, Arabci pa 94,33 odst. Ko pa je bila maja 1948 ustanovljena država Izrael, je le-ta razpolagala že 56,47 odst. ozemlja, vendar s tem ni bil zadovoljen. Prišlo je do štirih vojn, ki so v glavnem vedno škodovala Palestincem. — Prva vojna je bila že aprila 1948, ko so Izraelci okupirali še del Palestine in so po svoji zmagi imeli pod oblastjo že 78 odst. teritorija. Cisjordanijo (20,5 odst. Palestine) je anektirala Jordanija, Gaza (1,5 odst.) pa je prišla pod oblast Egipta. Palestinci so ostali na okupiranem ozemlju ali pa so se razbežali po bližnjevzhodnih državah. — Druga vojna je bila oktobra 1956, ko so Izraelci, Britanci in Francozi napadli Egipt zaradi nacionalizacije Sueskega prekopa, in tretja junija 1967, ko je Izrael okupiral vse, kar je še bilo ostalo od nekdaj Palestine in tudi Sinaj.

— Palestinci so bili najprej brezdomci, begunci, kmalu pa so se začeli organizirati v razne politične in vojaške skupine, ki so prerasle v pravo osvobodilno organizacijo (PLO), ki jo vodi Jaser Arafat. Palestinci so izredno marljivi in mnogi uživajo kot strokovnjaki velik ugled v arabskih državah in drugod po svetu.

— Od več vprašanj sedanjega zasedanja v Kairu omenjamo le nekatera: a) Kako se naj PLO vključi v mirovni proces na Bliznjem vzhodu? Če bo sploh prišlo do ženevske konference, naj bi na njej sodelovali tudi Palestinci, vprašanje pa je, ali s svojo delegacijo (čemer nasprotujejo Izraelci in Zahod), ali v sestavi splošne arabske delegacije ali pa skupaj z jordanjsko delegacijo (kar želijo nekateri arabske države). b) Kako naj se PLO pobota z Jordanijo? Znano je, da so Palestinci dobivali pomoč Jordanije, da pa so prav v tej državi leta 1970 krvavo uničili oborožena sile Palestincev. c) Kakšno stališče zavzeta do Izraela. Palestinci se že ves čas bojujejo tudi zato, da bi uničili Izrael, katerega pa druge arabske sile že priznavajo. d) Kako si izbojevati lastno državo? Upravičeni politični cilj Palestincev je lastna država, pri čemer se pa omenjajo samo možnosti, da bi bila ustanovljena »minidržava na zahodni obali reke Jordan in v Gazi (po umiku Izraela)«.

VITANJE

SZDL ŽE BOLJE

AKTIVNOST VEČINE KRAJANOV

Med obiskom delovne skupine CK ZKS v občini Slovenske Konjice je bil govor tudi o delu družbenopolitičnih organizacij, predvsem ZK in SZDL v krajevnih skupnostih. Na tem razgovoru smo izvedeli tudi za zanimiv primer iz krajevnih skupnosti Vitanje, kjer so s spreminjenim odnosom do dela v SZDL, z uvajanjem frontnih oblik aktivnosti in s popolno opustitvijo forumskega dela izredno uveljavili položaj socialistične zveze v krajevnih skupnosti in dosigli izjemne uspehe pri motivaciji občanov za skupno delo v kraju.

Na zahtevo krajanov samih so ustanovili vaše odbore, ki so vnesli v delo krajevnih skupnosti izjemno pestrost. Dobro deluje tudi potrošniški svet te krajevnih skupnosti. Najpomembnejši dosežek, tako ocenjujejo v Vitanju, pa je v tem, da so krajsani sami postali izredno dejavni. Medtem ko so pred uveljavitvijo

frontnosti v delu na zbor občanov prihajali le redki, v povprečju le nekaj nad 20 krajanov, danes ni zbora, na katerem ni bilo manj kot 200 občanov. Številne pobude s takšnih srečanj so tudi pokazale, kje morajo biti osnovna torišča dela krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij v kraju. Pomembna pa je še ena ugotovitev. Medtem ko so v preteklosti vselej ugotavljali, da za delo krajevnih skupnosti ni dovolj denarja, ugotavljajo danes drugače. Pot so namreč obrnili in s tem dokazali, da denar vselej je, če le krajsani pokažejo družbeno koristno delo in enotnost pri reševanju skupnih zadev. Kot primer aktivnosti služi tudi dogovor s delovnimi organizacijami v kraju, po katerem te prispevajo krajevnim skupnosti za njene potrebe kar 300 dinarjev več, kot določa družbeni dogovor v občini.

B. S.

DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

MASLO NA GLAVI

Nedolgo tega je v zasebni družbi tekla vroča debata o tem, da samoupravna delavska kontrola ni učinkovita, da samoupravni odnosi ne morejo zaživeti, da še vedno manjšina odloča v imenu večine, da mojstri nekatere šikanirajo, svoje opričnike par tišijo navzgor po hierarhični lestevici in plačilnem spisku. Prišlo je do dokazovanja, kako s »svinjarjarijami« nihče ne počisti in da je (v tem času) je namreč debata (potekala) zgodbe inženirja Kerina v Zatrniku »pravilnica za lahko noč«.

Potem pa je pogovor lezel vse bolj v konkretno in proč od splošnih ugovitvev. Na primer: V nekem podjetju so delavci sprožili vprašanje o tem, da pisarniške ženske med službenim časom, ko hodijo v banko in na pošto, nakupujejo po trgovinah in na tržnici. Pl. sarniška jezičnica pa je bila precej pri roki s knock outom; češ da bi bi

lo treba zapreti vrata tovarne, od koder je skok k bližnjem bifeju, kjer se delavci nacejajo med od. morom, čeravno je v podjetju družbena prehrana in bife nealkoholnih pijač. Drugi diskutant je povedal, kako mu mojster ne da in ne da dela, pri katerem bi lahko presegal normo in več zaslužil. Mojster da je nesposoben, da ne zna organizirati dela, skupina v celoti trpi, ker ne doseže učinka in tem tudi zaslužka ne...

PIŠE JURE
KRAŠOVEC (26)

Sicer pa da mojster ni tako slab. Včasih, če ga poprosiš, te spusti tudi kako uro prej domov, ti dovoli, da v delavnici narediš kak »fuš«, pa tudi za kakšen kos pločevine ali podoben material ni ravno natančen.

Pa smo tam. Vsak ima svoj košček masla na glavi. Ima ga delavec, ki je usekal plavega, pa mu mojster »spregleda«, ima

ga tudi za to, ker si lahko tu in tam kaj »prisvojia. Ima maslo na glavi mojster, ki šefu oddelka stori to in ono uslugo, ker šef oddelka ve, da pri mojstru, ki gradi hišo, vajenci tudi med službenim časom gredo s tovarniškim orodjem postoriti kakšno reč na gradbišče.

In tako gre vsa reč na prej. Višje kot stoji na hierarhični lestevici v podjetju, večje možnosti ima in večji je je masla na glavi.

Za ostro, pravično in predvsem upravičeno kritiko je treba poleg argumentov imeti tudi pogum in pa, kot pravimo, biti brez masla na glavi. Največkrat si ljudje ne upamo odpreti ust, ker vemo, da nas lahko naslednji trenutek nekdo s protiidarcem zavrne ali pa smo v strahu za tiste drobne usluge, kolegialnosti, ki nas tako pridejo mnogo dražje, kot če bi vsako teh dobrin uveljavljali po redni, zakoniti poti.

ZB NOV V CELJU

KOMU NUDITI POMOČ

NUJNOST STALNEGA SPREMLJANJA PROBLEMOM

Vodstvo občinske organizacije ZB NOV v Celju je minuli teden na svoji seji med drugim razpravljalo tudi o nujnosti stalnega spremljanja problemov svojega članstva, ki so ali bi bili potrebni pomoči. Število takih primerov se z leti veča, saj je vedno več bolnih, celo težko pokretnih — pa tudi gmotni in stanovanjski problemi niso do kraja rešeni.

Da bi si občinski odbor in krajevnih organizacij ZB NOV ustvarili pregled, je bil na seji osvojen tudi vprašalnik, ki ga bodo v krajevnih organizacijah skupaj s prizadežimi izpolnili takoj ali pa ob nastopu katerega od problemov. Poleg potrebnih glavnih podatkov za prizadete članke bo mogoče v teh vprašalnikih opozoriti na zdravstveno stanje, stanovanjske razmere, o potrebi po gmotni pomoči, stalni ali občasni itd. Seveda vprašalnik vključuje tudi podatke o bližnjih sorodnikih in pa v končnem delu vsebino in obliko pomoči, ki jo za prizadetega predvidi organizacija. Tu pa gre za naslednje možnosti: socialna podpora, pomoč pri delu in oskrbi na domu, zdravljenje doma ali v zdravstveni ustanovi, sprejem v zavod, popravlilo hiše, pomoč v obliki,

obutvi, obiski na domu, preiskrba z vsakodnevnimi potrebščinami in tako dalje.

Občinski odbor je priporočil krajevnim organizacijam, da vprašanje pomoči šolarjev osamelim in ostarelim rešijo sami v sodelovanju najbližje šole, oziroma njihovo pionirsko ali mladinsko orga-

nizacijo.

Za tiste člane, ki imajo probleme in težave že zdaj, naj bi izpolnjene vprašalnike dobili občinski odbor do konca aprila. Druge pa ob nastopu težav oziroma problema.

J. KRAŠOVEC

LJUBEČNA: PROGRAM PROSLAVLJANJA

Komunisti Opekarni Ljubecna se aktivno vključujejo v letošnje praznovanje pomembnih jubilejev. 40-letnico KPS, 40-letnico prihoda tovariša Tita na čelo KPJ in njegov visok življenjski jubilej bodo v delovni organizaciji in v krajevni skupnosti svečano proslavili. V ta namen so že izdelali in sprejeli program prireditvev in določili odbor za izvedbo praznovanja.

Program obsega različne dejavnosti. Tako bodo organizirali svečano sejo OOKZ, drugih družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov. V maju bodo sprejeli v članstvo ZK aktivne mladince. Skozi vse leto pa bodo seznanjali člane delovne organizacije o zgodovini KPJ in delu tovariša Tita. Na predvečer vsta je pa bodo pripravili srečanje ob tabornem ognju. Seveda pa bodo tudi športna srečanja in drugo posvetili tem jubilejem.

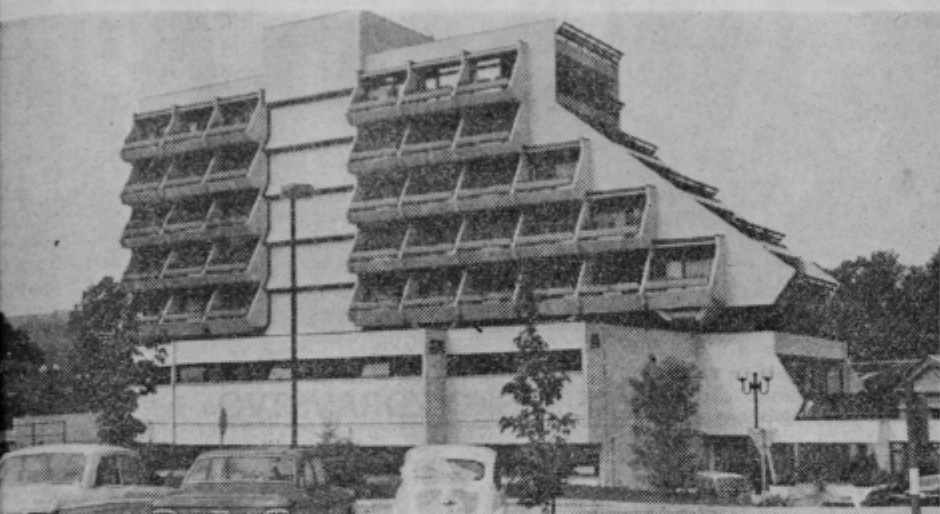
Ceprav je program bogat so v opekarnah prepričani, da ga bodo izvedli v celoti s pomočjo organizacij v krajevni skupnosti. Izvedba pa bo veliko pripomogla k tvornejšemu in vsebinsko bogatejšemu družbenopolitičnemu delovanju v krajevni skupnosti in delovni organizaciji.

M. BREOL

ROGAŠKA SLATINA

DONAT, VZORNI OBRAT

POKAL IN PLAKETA ZA NAJBOLJŠO OCENO

Vtem ko je Celjska turistična zveza na plenarni seji tik pred zaključkom lanskega leta proglasila zmagovalce v vseh skupinah tradicionalnega tekmovanja oziroma ocenjevanja (najboljše društvo, najbolj marljivi turistični delavec, najlepši kraj), je nedorečena ostala le pri proglasitvi najbolj vzgornega gostinskega obrata. Konkurenca je bila prehuda. In da bi ocenjevanje opravili kar najbolje, je plenum imenoval posebno komisijo, da med tremi, ki so prišli v končni izbor, izbere najboljšega.

Komisija je v sestavi Zoran Vudler, Jože Dobovičnik in Vinko Medvešek se je lotila svojega dela z veliko odgovornostjo. Ocenjevala je urejenost okolja, opremljenost objekta, kvaliteto in obseg storitev, razvedrilo gostov ter jedilne liste. Splošno je bila ugotovitev, da so vsi hoteli, ki so prišli v poštev za podelitev najvišjega priznanja, se pravi Donat v Rogški Slatini, Paka v Velenju in Merx v Celju, lepo in primerno urejeni ter v redu vodeni.

Na podlagi točkovanja je prvo mesto s 105 točkami pripadlo Donatu v Rogški Slatini, drugo velenjski Paki z 92 in tretje mesto Merxu v Celju z 88 točkami. Značilna je ugotovitev, da je Donat dobil med vsemi tremi največje število točk pri vseh skupinah ocenjevanja. Le pri kvaliteti in obsegu storitev ter pri jedilnih listih sta dobila z velenjskim tekmečem enako število točk.

Komisija Celjske turistične zveze je v končnem poročilu ugotovila, da je hotel Donat solidno, lepo in funkcionalno grajen in upravičeno sodi v kategorijo A. Njegovi pogoji in storitve lahko zadovoljijo najbolj zahtevnega gosta. Čeprav posluje v okviru zdravilišča, ki ima zelo široko ponudbo, ima tudi Donat sam vrsto možnosti za razvedrilo in dobro počutje gostov. Izbor jedi je pester. Naploj je to objekt, kakršnega terja sodobni čas in zahtevnejši gost.

Glede hotela Pake je komisija ugotovila, da je to najstarejši objekt izmed ocenjenih. Kljub njegovim šestnajstim letom, je vzorno vzdrževan, čist, urejen in prijeten. Izbor jedi je nadpovprečno pester. Isto velja za pijače. Tudi za razvedrilo je veliko možnosti.

Hotel Merx je bil zgrajen pred petimi leti kot motel, danes pa je kot hotel zelo utesnjen. Objekt je v dobri meri usmerjen za sprejem poslovnih ljudi in skupin, ki so v gosteh pri celjskih delovnih organizacijah. Arhitektura je svojstvena in praktična, izbor jedi in pijač pa primeren. Tudi za razvedrilo so lepe možnosti.

Ne glede na razvrstitev, so vsi trije hoteli dobili priznanje vzornega gostinskega objekta na celjskem turističnem območju v letu 1976. Zato je Celjska turistična zveza vsem trem izročila lepe plakete, zmagovalcu Donatu v Rogški Slatini, pa poleg tega še prehodni pokal.

MILAN BOŽIČ

IZVRŠNI SVET ŽALEC

GARANTOVE TEŽAVE

POMANJKANJE OBRATNIH SREDSTEV – NELIKVIDNOST

Na seji Izvršnega sveta žalske občinske skupščine, ki je bila pretekli teden, so najprej govorili o problematiki proizvodnje pohištvene industrije Garant iz Polzele. Znanost je namreč, da je to ena izmed organizacij združenega zbiranja izdelkov in tega ni bilo mogoče dodatno zapolniti novih delavcev ter povečati proizvodnje. Eden od problemov je bil tudi pomanjkanje trajnih obratnih sredstev. Vsi ti problemi so se že nakazovali v letu 1975, še močnejše pa so jih v Garantu občutili v lanskem letu. Zanimiv je podatek, da v lanskem letu niso uspeli prodati nič polovice proizvodov. Kljub temu, da bi lahko glede na proizvodna sredstva zaposlili nove delavce, pa je bil doli izhod v zmanjšanju proizvodnje. Tako so lani ustvarili štiri milijarde bruto produkta, načrtovali pa so edem milijard starih dinarjev. Samo v prvi polovici lanskega leta so ustvarili v Garantu več kot staro milijardo izgube, s spremembo tržne situacije, pa jim je uspelo zadevo precej sanirati, tako da je ob koncu leta 1976 ostalo le še okrog sedemdeset starih milijonov nepokritih izdatkov. V prvi polovici lanskega leta so na tržišča poslali pohištveni program G, vendar so vedeli, da to ni rešitev. Začeli so z uvajanjem treh novih programov, del proizvodnje so namenili za izvoz, čeprav so vedeli da na tujem tržišču dosegajo izredno nizko ceno, omeniti pa velja tudi programe kooperacije. Tu mislimo predvsem na proizvodnjo podov za Industrijo motornih vozil v Novem mestu. Sicer pa velja omeniti, da njihov gospodarski načrt predvideva za letošnje leto šestnajst milijard dinarjev celotnega dohodka, kar bi zadostovalo za pokritje vseh obveznosti, del sredstev pa bi lahko namenili še za trajna obratna sredstva. Nenačrtovane so govorili tudi o možnostih povezovanja v celjski regiji. S tem v zvezi so poudarili na mžnost povezave z gornjo Savinjsko dolino, kjer je močan rezervat surovine. Vprašljiva pa je povezava s trgovino, ki po mnenju odgovornih v Garantu ne predstavlja posebnih koristi.

Na koncu velja omeniti, da so v polzelskem Garantu sprejeli za realizacijo zastavljenega gospodarskega načrta vrsto ukrepov. Omenimo samo nekatere izmed njih. Gre za zaposlovanje nove delovne sile, kar bi omogočilo optimalno izkoriščanje proizvodnih sredstev. V letnem planu je za obdobje od aprila do decembra zajet nov program pohištva z višjo tržno vrednostjo, kar bo omogočilo večji dohodek na delovno uro, uvedli pa so tudi plansko delo glede na posamezne programe pohištva in tržno situacijo. Ustavljeni izvojni program in večje serije bodo prispevale k zmanjšanju stroškov pri proizvodnji za izvoz, poostrihli pa bodo tudi kontrolo nad porabo repromaterialov ter uvedli dosledno izkoriščanje odpadkov.

V nadaljevanju seje Izvršnega sveta žalske občinske skupščine so med drugim govorili še o raziskovalni in inovacijski dejavnosti na območju občine, o izpolnjevanju izgradnje določenih objektov družbenih dejavnosti v lanskem ter programu izgradnje v letošnjem letu, ob koncu seje pa so podali še poročila o problematiki varstva okolja ter o dožnih davka nad tisoč dinarjev.

JANEZ VEDENIK

SPORNI
IMPULZI

Poročali smo že, da združevanje sredstev za razvoj telefonskega omrežja na širšem celjskem območju ne poteka povsem v skladu z ustavo. Gre namreč za spornih 0,10 din po telefonskem impulzu, ki naj bi ga plačevali zasebni telefonski naročniki na podlagi samoupravnega sporazuma, ki ga je zanje podpisala »pristojna« krajevna skupnost. Stvar se je zdaj zapletla, vmes je poseglo ustavno sodišče SR Slovenije. Vse tako kaže, da tega združevanja po spornih impulzih ne bo mogoče uveljaviti na zdajšnji način. Zato je izvršilni odbor območne SIS za PTT promet Celje na seji dne 9. marca sklenil, da se do nadaljnjega, dokler ustavno sodišče ne bo pravno presodilo tega samoupravnega sporazuma, preneha z združevanjem po 10 par od telefonskega impulza za investicije v PTT prometu od zasebnih telefonskih naročnikov. Izvršilni odbor pa veljavnost sporazuma ni umaknil v sistem delu, ki se nanaša na delovne in druge organizacije, ker meni, da ta del sporazuma za podpisnike ni pravno sporen. Ni pa izključeno, da s proglasitvijo »emega dela samoupravnega sporazuma« veljavnost ostalih določb, potemtakem tudi za delovne organizacije. V tem primeru pa bo seveda ogrožen program razvoja telefonskega omrežja za prihodnjih pet let, vse, kakor pa letošnjih investicijskih del ne bi bilo mogoče uresničiti.

B. V.

EXPORT — IMPORT

TEHNO-MERCATOR

CELJE

TOZD MALOPRODAJA

100 ŽENSK
NA MORJE

VSAKA DEVETA

Se nikoli, do sedaj ni bil odmev na naše vabilo tolikšen, navkljub »zamotanosti« s kuponi. Toda bodimo kratki: v uredništvo je v napovedanem roku prispelo 907 prijav, veljavnih seveda. Od tega jih je bilo po občinah: Sentjur 218, Zalec 210, Celje 205, Laško 78, Smarje 69, Slovenske Konjice 47, Velenje 38, Mozirje 34 in iz drugih krajev 8.

Tako, Obračajmo kakor običajno, na pot pojde vsaka deveta. Danes, ko je časnik že v tisku, bomo žrebali. Kako? Izvlečena prijava seveda v srečni roki še ne bo »zagvisnala«. Nekatere bralke ste se v pismih razburjale, da so nekatere, ki jih poznate, šle že dvakrat. Temu se bi radi izognili. Izvlečena prijava bo šla še v primerjavo s spiski (od prvih dveh let jih žal nimamo popolnih) in če ime ni v tem spisku, bo prijavljena izrečena. Seveda bomo žrebali tudi tako, da bo iz vsake občine po nekaj udeleženk, predvsem na številu naročnikov in prijav.

Kar zadeva imena izleta »100 kmečkih žensk«, je seveda vse odvisno od poštenosti in resničnosti prijaviteljk. Mi seveda ne moremo preverjati s potrdili o plačanih davkih, če so prijavljene resnično kmetice — tem pa je izlet tudi namenjen. Namenjen tudi s strani pokroviteljev, med katere je zdaj prišel tudi kmetijski kombinat iz Sentjurja.

Tokrat zamenjave in nadomestila ne bi bilo dovoljeno. Tudi zato so nekatere šle že dvakrat, ker so prišle na mesto druge, zares izrečane. Katera ne bo mogla iti, naj po prejemu pisma takoj sporoči, da bi lahko vzeli v obzir tiste, ki jih bomo izrečali kot rezervo za izpolnitev odpovedanih.

Gremo na morje čez Postojno. Ogledali si bomo znamenit kulturni spomenik v Hrastovcu, prebili dan in noč v Rovinju, si ogledali Pulo in se v soboto kolikor mogoče zgodaj popoldne vrnili v Celje. Seveda je vožnja z ladjico tudi predvidena.

Odhod kmečkih žensk na morje bo v petek, 25. marca ob 7. uri iz Celja, izpred stavbe socialnega zavarovanja.

76 PIONIRSKIH
HRANILNIC

ljubljanska banka
podružnica celje

Cetudi se na prvi pogled zdi, da delo pionirskih hranilnic na osnovnih šolah teče po ustaljenih tirnicah, pri naša vsakdanje življenje nove pobude, nove oblike in tudi nove rezultate. O vsem tem, zlasti pa o delu pionirskih hranilnic na osnovnih šolah širšega celjskega območja v lanskem letu ter o letošnjih nalogah, so razpravljali člani sveta mentorjev pionirskih hranilnic pri celjski podružnici Ljubljanske banke prejšnji teden na redni seji. Zbrali so se v šoli v Kostivnici pri Podplatu.

Bilo je to prijetno in delovno srečanje hkrati, prijetno tudi zaradi pozornih gostiteljev, ki so članom sveta pripravili lep uvodni program in v njem opozorili ne samo na delo pionirskih hranilnic na tej podružnični šoli, marveč tudi na značilnosti domačega kraja.

Po stanju ob zaključku lanskega leta, je bila na delovnem področju celjske podružnice Ljubljanske banke vsega skupaj 76 pionirskih hranilnic ali štiri več, kot jih je bilo leto dni prej. Lani so svoje hranilnice ustanovili na posebni osnovni šoli v Slovenskih Konjicah ter na osnovnih šolah v Strančah, Solčavi in v Sentvidu pri Grobelnem.

Zanimiv je podatek, da se je število mladih varčevalcev povečalo od 12.773 v letu 1975 na 16.229 lani. Zbrana sredstva pa so ob koncu lani znašala 2.225.000 din, medtem ko so bila leto dni prej 1.484.000.

In prihodnje naloge, zlasti pri ustanavljanju novih pionirskih hranilnic in pri vključevanju novih mladih hranilničarjev?

Na dlani je, da pri številu novih pionirskih hranilnic na osnovnih šolah ne more priti do bistvenih premikov, saj so le tu in tam še nekatere šole, zlasti podružnične, ki še nimajo svojih denarnih zavodov, kar pa ne pomeni, da ti otroci ne varčujejo. V nekaterih primerih so namreč vključeni v denarno varčevanje v okviru matične šole.

Precej dela pa bo še pri vključevanju novih varčevalcev. Med občinami na celjskem območju oziroma pod poslovnimi enotami celjske podružnice Ljubljanske banke je še veliko razlik. Vtem ko je v celjski občini med člani pionirskih hranilnic na šolah le 53% vseh otrok, ki obiskujejo osnovne šole, se v ostalih občinah ta odstotek giblje takole: Laško 63, Slovenske Konjice 66, Sentjur 73, Zalec 76, Mozirje 84, Smarje pri Jelšah 87 (tako za ožjo šmarsko enoto) ter Rogška Slatina 96%. Značilna je ugotovitev, da so na območju poslovne enote celjske podružnice Ljubljanske banke v Rogški Slatini na vseh šolah, razen na osnovni šoli Rogška Slatina II, vsi otroci tudi mladi varčevalci.

Ze ta občinska povprečja o vključevanju vseh otrok med mlade varčevalce govorijo, kje se skriva prihodnje naloge na tem področju. Seveda pa s tem nalog ni konec.

Sicer pa delovni program za leto, odpiranje hranilnic v otroških vrtcih, podeljevanje posebnih priznanj, tekmovanja in podobno, dajejo dovolj spodbud tudi za izredno aktivnost v tem obdobju.

»ERO« V CELJU

USPEŠNA PREDSTAVA

UPAJMO, DA NE ZADNJA — USPEH MARIBORČANOV

Gotovčev komično opero »Ero z onega sveta« so uprizorili v Celju v sredo, 9. marca v dvorani Golovec. Zanimanje je bilo iz razumljivih razlogov vsestransko: opera je kar najbolj dostopna širši masi, ki je mimo tega proslavljala dan žena, strokovnjaki so prihiteli, da ugotovijo akustične in prostorske možnosti za tovrstne večje glasbene prireditve. Nasploh je vladal dokajšen dvom, ali bo hala dovolj akustična ali pa bodo glasovi solistov, zbor in orkestra zamrli pod železobetonsko konstrukcijo. K sreči smo že po prvem dejanju ugotovili, da je bil strah odveč, akustično se je dvorana razmeroma dobro izkazala.

Ne da bi bila akustika idealna, saj ne more biti, ker je dvorana bolj namenjena razstavam in športnim prireditvam, manj glasbenim produkcijam. Vendar je orkester dobro zvenel, dokaj dobro so se slišali zbori, posebej ženski glasovi in deloma solisti. Pač pa je bil tekst skoro nerazumljiv. Visoki ženski glasovi so zveneli bolj od nižjih, moških. S tega pa lahko povzamemo, da bi se dvorana morda obnesla za velike instrumentalne, denimo ljudske koncerte, seveda z določenimi akustičnimi popravki.

Mariborčani so se potrudili predstaviti v Celju svoje najboljše zmogljivosti. Dirigent Boris Švara je vodil celotni ansambel z zanesljivo roko, orkester je prav dobro zvenel, čeravno ni bil idealno razporejen. Zborovske scene so bile učinkovite ter so lepo dopolnjevale celotno dogajanje. Od solistov je bil centralna osebnost Ero, ki ga je z dobrim glasovnim materialom interpretiral Ervin Ogner. Glasovno nekoliko šibka Djula (Radmila Smiljančič) se je prav razživela v tretjem dejanju. Nasploh bi si želeli od solistov kot od zborov več dinamike, temperameta. Scenarist Dušan Ristić je imel težko nalogo pričarati na improvizirano montiranem odru celotno sceno, kar se mu je prav dobro posrečilo.

Občinstvo je goste tople sprejelo ter je bilo vduhu predstavi primerno. Mariborčani so ponovili opero za d. jake celjskih in okoliških sol v petek, 11. marca dopoldne v zadovoljstvo mladine.

EGON KUNEJ

REGIJSKO ZDRAVSTVO

ZA VARČNOST

PRIMANJKLJAJ, A POKRIT

Preteklo leto je prineslo zavarovancem v celjski regiji veliko sprememb. Regionalna zdravstvena skupnost je ob zaključnem računu ugotovila primanjkljaj v znesku 22.616.000 dinarjev, ki pa je bil v celoti pokrit iz dohodkov samoupravne interesne zdravstvene skupnosti Celje, ki je prispevala za to 688.000 dinarjev. Iz rezervnega sklada so porabili za kritje 8.027.000 dinarjev, iz regijskega solidarnostnega sklada pa so za pokritje primanjkljaja porabili 13.901.000 dinarjev. Pri tem moramo poudariti, da je bila planirana večja izguba, da pa do nje ni prišlo so bili sprejeti stabilizacijski ukrepi, zbranih pa je bilo tudi več denarnih sredstev kot je predvideval družbeni dogovor.

Med stabilizacijskimi ukrepi so bili najvažnejši: usmerjanje zavarovancev na zdravljenje znotraj regije, racionalizacija pri uporabi zdravil in zmanjšanje zdatkov za denarna nadomestila.

Izdatki za zdravila so porastli v primerjavi s letom 1975 za 13,3 odst., pri tem pa se ni povečal fizični obseg porabe, ampak je nastal po-

rast zaradi podražitve zdravil.

Stalež bolnih se je števno zmanjšal v primerjavi letom 1975 za 0,16 odst., vsem tem pa se je prese petletno povprečje še za 0,11 odst. (stalež do trideset let za 0,18 odst., nad trideset dni pa za 0,11 odst.). To meni, da je bilo v lanskem letu dnevno v staležu delavcev, v celjski regiji je bilo povprečno dnevno v bolnišnem staležu 3.626 delavcev.

Stabilizacijski ukrepi v lanskem letu so dosegli svoj namen, čeprav je bilo nezadovoljstvo zavarovancev ob tem zelo veliko. Delegati so zadnji regionalni zdravstveni skupščini izrazili nekateri zdravstvenim delavcem, seboj priznanje, izrekli so se zanj zato, da bi sledili tudi ostali zdravstveni delavci.

Stabilizacijski ukrepi zdravstvu celjske regije bodo namreč še nadaljevali izvajale pa jih bodo prevzemale občinske zdravstvene skupnosti, ki bodo tudi uspešno snovno menja v duhu zakona o združenem delu.

ZDENKA STOPAR

BESEDA S CELJSKIMI INŠPEKTORJI

NEUPOŠTEVANE REKLAMACIJE

NAJPOGOSTEJŠI ŠUŠMARJI AVTOMEHANIKE, ŠIVILJE IN ZIDARJI

Če hočemo dopolniti zadnji razgovor s celjskimi inšpektorji, moramo zapisati še nekaj njihovih lanskih ugotovitev izhajajoč iz enega samega vzroka — skrb za potrošnika in njegove pravice.

Ob znanem pomanjkanju svinjskega mesa je prav gotovo zanimivo, da so morali inšpektorji v nekaj primerih z odločbo odrediti prodajo mesa. Zakaj?

Prodajalci so z mesom čakali na določenega kupca, stalno stranko itd. To je sicer stara navada mesarjev, ki jo številni občani vnemajo zagovarjajo s tem: prej naj dobi stalna stranka, kot pa tista, ki kot metuljček obletava razne mesnice oziroma trgovine. No, odločbe pravijo drugače.

Kupec mora dobiti meso, ki ga zahteva, če je meso na pulu ali celo v hladilnici, torej praktično skrito njegovim očem. Na drugi strani pa je zopet zahteva do mesarja, da količino mesa pravično razdeli. To pa pomeni, da ne more en kupec dobiti neizmerno količino, temveč je potrebno z manjšimi količinami omogočiti čim večjemu številu potrošnikov, da dobi blago, ki ga je sicer premalo.

Takšen je bil znani primer pomanjkanja limon, ko so jih — pohvale vredno — v Merxovi trgovini na Otoku ob Ljubljanski cesti dajali potrošnikom le po tri komade, čeprav so jih posamezniki hoteli kupiti po nekaj kilogramov.

Naj zapišemo še to, da so nas inšpektorji opozorili, da potrošnik mnogokrat vse prerad za vse, kar se mu ne zdi prav, obtoži mesnico in mesarja. Malo več strpnosti nikdar ne škodi!

Bili smo presenečeni, ko so nam inšpektorji povedali, da veliko potrošnikov išče direktno pomoč na inšpektoratu zaradi različnih napak pri proizvodih. Večinoma gre za popolnoma opravičene pomanjke, da prodajalec ni hotel upoštevati reklamacije. Dejstvo pa je, da je pravica do reklamiranja s strani našega potrošnika še vedno premalo znana. Prodajalec je v vsakem primeru dolžan povzeti reklamacijo, to si velja zapomniti! Zato pa se vse prepogosto dogaja, da prodajalec s svojim posegom in odnosom raje zaščiti proizvajalca, kot pa potrošnika. Vse to pa

omogoča tudi znano dejstvo, da je naš potrošnik še premalo osveščen. Sveti potrošnikov bodo torej lahko imeli veliko dela.

Za lansko leto je bilo tudi značilnih nekaj primerov nedovoljenega opravljanja posameznih dejavnosti ali po domače »šušmarjenja«. Predvsem gre za razno obrtno in gostinsko dejavnost. Kot ilustracijo naj navedemo Košnico, kjer se je razvil obsežen vinotok. »Prodajalec« se je oskrboval kar pri gostinčih in je imel naloge za sprednji bife. Tudi v Bovšah je bil znan vinotok, še bolj znan pa po hudih pretepih.

Najpogostejši šušmarji pa so še vedno avtomehaniki, šivilje, krojači, razni prevozniki in zidarji. Tu in tam so bili tudi primeri koriščenja dopolnilnega dela drugih in to brez vsega potrebnega — socialnega zavarovanja in podobnega.

Posebno poglavje predstavljajo kršitve dobrih poslovnih običajev o čemer pozneje največkrat odloča častno razsodišče pri Gospodarski zbornici Slovenije.

Primer: pisali smo že o nepravilnih in nepotrebnih odločilih električne energije, drugi primer je bil Merx, ko je šlo za kvaliteto svinjske krače in tretji Tkanina zaradi razprodaje.

Le-te so sploh zanimive, razprodaje namreč!

Trgovci marsikdaj zapišejo na lepake POPUST od 30 do 50 odstotkov. V resnici pa do 50 odstotkov znižajo le majhno količino blaga, čeprav predpis zahteva, da mora biti z najvišjo označeno ceno popusta zajeto najmanj ena četrtina blaga ponujnega v takšni prodaji.

Tako pa gre v skrajnem primeru za privabljanje kupca pravzaprav na osnovi napačnih podatkov.

Naj za konec zapišemo še nekaj številok o lanskolletnem delu celjske tržne inšpekcije: kontrolirali so 1.314 objektov, opravili 344 pregledov, izdali 53 raznih odločb, 12 prijav za gospodarske prestopke Okrožnemu tožilstvu, 34 prijav občinskemu sodniku za prekrške, deset prijav častnemu razsodišču in predlagali 213.520 novih dinarjev odvzema premoženjskih koristi.

Lepo delo ni kaj. Vse pa v skrb za potrošnika.

MILAN SENICAR

CELJSKA OBČINA

FLUOROGRAFIJANJE OBČANOV

Vse priprave v zvezi z akcijo fluorografije in odkrivanje sladkornih bolnikov so že v zaključni fazi. Vabila že raznašajo, nekateri ste jih že prejeli, zato vas želimo spomniti na razpored, kamor ste vabljeni tudi vi:

DATUM	URA	VABLJENI	URA	VABLJENI
17. 3. 1977	6.—16. 13.—16.	METKA ETOL	6.—11.	EMO
18. 3. 1977	6.—15.	AERO	7.—16.	KS GABERJE - HUDINJA
21. 3. 1977	7.—10. 11.—12. 13.—16.	AERO POHISTVO ZLATARNA	7.—17.	KS GABERJE - HUDINJA
22. 3. 1977	6.—8. 10.—16.	ZLATARNA KS VOJNIK	7.—15.	KS LJUBEČNA
23. 3. 1977	7.—16.	KS VOJNIK	7.—14.	KS TRNOVLJE
24. 3. 1977	7.—16.	KS VOJNIK	6.30.—17.	KS OSTROŽNO, DEL LAVE
25. 3. 1977	6.30.—15.30 6.30.—15.30	OPREMA KS MEDLOG	6.—7. 7.—17.	OBNOVA KS OSTROŽNO, DEL LAVE

SLOVENŠČINA V JAVNI RABI

NI ZANIMANJA?

TUDI V DRUGO ODPADEL POSVET

Republiška konferenca SZDL Slovenije in Slavistično društvo Slovenije že nekaj časa pripravljata veliko posvetovanje o slovenščini v javnosti. Zamisel se je porodila ob deseti obletnici znanega Pisma o jeziku iz leta 1965, ki* je govorilo o jezikovni kulturi kot bistveni lastnosti narodove kulture. Po desetih letih so želeli pregledati rezultate in so sklenili sklicati široko posvetovanje o položaju jezika v naši družbi. Kmalu se je izkazalo, da je problemov zelo veliko in da bodo priprave zahtevale dosti časa. Posvetovanje, ki so ga prvotno planirali za jesen 1976, so prestavili na konec leta 1977. Za uspešnejše delo so organizirali enajst delovnih skupin: za jezik političnega življenja, za jezik pravosodja in uprave, za znanstvena in terminološka vprašanja, za jezik ustnega in pismenega javnega obveščanja, za jezik v gospodarstvu, za jezik v turizmu, za jezik v šoli, za jezik besedne umetnosti, za strokovno in knjižno prevajanje, za slovenščino v spletni ljudski obrambi in vojskem življenju ter za jezik zamejstvu. Vsaka od teh skupin bo pripravila gradivo, ki ga razposlala vsem, ki se varjajo z jezikom, da bo lahko izoblikovali stališča in tvorno sodelovali na posvetovanju.

Tudi Slavistično društvo Slovenije se je vključilo v akcijo. Povabilo je na razgovor predstavnik podjetij, ki so aktivno udeležena v oblikovanju ekonomske propagande, bi z njimi izmenjali mnenja in izkušnje o jezikovnih dejavnostih in kakovostih del. O razgovoru je pisal tudi v tednik in poročal Rad Celje. Vendar zaman. Prvi sestanek, v petek 4. III. ni bil, se od tridesetih povabilen udeležila le dva. Zato so sestanek prestavili, češ petek res ni primeren čas. V nedeljo, 14. III. so sklicali nov sestanek. Znova so poslali trideset povabil. In rezultat? Ni bilo niti ene od povabilenih.

M. J.

PRED DNEVOM BRIGADIRJEV

SREČANJE BO

POD GOLOVCEM 1. APRILA

Mladinska konferenca ZSMS v Celju skupaj z odbori mladinskih brigad pripravlja proslavo Dneva mladinskih brigad, ki ga vsako leto (navkljub nerodnemu datumu) praznujemo 1. aprila. Na ta dan se je namreč leta 1946 začela mladinska delovna akcija pri gradnji proge Brčko—Banovići.

Letos bo osrednja prireditve v hali Golovec. Organizatorji pričakujejo obisk vseh generacij brigadirjev, od leta 1946 do danes. Kot običajno, tudi tokrat velja glava. Seznanji niso popolni, zato objave v javnih obdobjih veljajo kot vabilo.

In kaj bo na brigadirskem srečanju?

Najprej seveda proslava in delovni zbor. Kot se spodobi. Ta dan se bodo predstavili v polni občini opremi brigadirji, ki pojdijo letos na delovne akcije na Kozjansko, Suho Krajino in v Sisak. Ustanovljena bosta tudi stalna brigada in pa brigada veteranov iz prvih delovnih akcij.

Organizatorji pričakujejo, da se bo zbora v hali Golovec udeležil tudi predsednik republiške konferen- ce ZSMS.

Po proslavi, delovnem zboru, na katerem bodo sprejete naloge in sklepi, bo brigadirsko srečanje. To bo dejansko srečanje dveh generacij, kajti prvi povojni brigadirji so imeli in bodo imeli na delovnih akcijah svoje sinove in hčere.

Kako pa bo to tridesetletno razliko »premostila« program glasbe za brigadirski ples je uganka, zaradi katere se bo tudi splašalo priti v halo Golovec.

V Brčkem so namreč pisali swing, pa še tega bolj na skrivaj. J. Kr.

LJUBNO OB SAVINJI: DOMAČA UMETNOST

Ljubenska osnovna šola je močno povezana s svojim ledjem. Zato ni čudno, če se v njej vrstijo tudi prireditve, s katerimi želijo ohraniti domače običaje in izročila narodne umetnosti. Doslej so pripravili več razstav in predstavili domače umetnike. Opozorili so ljudi na vrednost starih predmetov, ki so jih v preteklosti ljudje iz kraja in okolice uporabljali. Tako so pred leti pripravili tudi zanimivo etnografsko razstavo in uredili na šoli seznam starih predmetov na ljubnem in okolici.

Skratka, šola opravlja pomembno vlogo kulturnega poučnika.

Pred kratkim je presenetila z razstavo ženskih ročnih del, ki je pokazala prizadevnost žena in deklet za lepoto v domačijah. Veznine in vse druge vrste ročnega dela so dokazale visoko ustvarjalno in estetsko raven žensk na ljubnem in okolici. Zbrali so predmete iz kar 456 domov!

Šola naj ne uči samo abecede, pravi njen ravnatelj Jože Prisan, marveč naj sodeluje tudi pri ohranjanju narodnih epot in vrednot.

V tem je primer ljubenske šole vsekakor zgleden!

ALEKSANDER VIDEČNIK

ZREČE

ZA PRAZNIK TUDI DELOVNO

PRIZNANJA NAJBOLJ PRIZADEVNIM — NOVO V UNIORJU IN V ŠOLI

V Zrečah so delovno in svečano proslavili svoj krajevni praznik, ki ga praznujejo kot spomin na dan iz narodnoosvobodilnega boja, ko je okupator ustrelil dvajset talcev in jim je pred leti na istem mestu postavil nov spomenik akademski kipar Vasilije Četković-Vasko.

Sobotno praznovanje se je pričelo že z dopoldanskim nastopom zreške godbe na pihala, ob devetih pa je bila pri prej omenjenem spomeniku talcev komemoracija. Uro za tem je bila v kulturnem domu svečana seja sveta krajevnih skupnosti, ki jo je vodil njen predsednik Mirko Klemen. Ta je v imenu krajevnih skupnosti tudi podelil priznanja oziroma plakete najzaslužnejšim krajanom. Zlato plaketo je prejel direktor kovaške industrije Zreče inž. Marjan Osle, srebrno direktor Cometa Stefan Nemeš, bronasto pa Oto Pevnik, Martin Zver in osnovna šola Zreče. Če lahko to štejemo v svečan del praznovanja Zrečanov, pa lahko med izrazito delovne trenutke štejemo dograditev še enega nadstropja upravne zgrade Uniorja, kjer je na pročelju akademski kipar Vasilije Četković-Vasko postavil relief, ki ponazarja delovni proces kovaške industrije in v notranjosti novih prostorov odprl razstavo dvajsetih malih platič. Na otvoritvi je ob tej priložnosti spregovoril predsednik IO kulturne skupnosti Slovenske konjice inž. Franc Selih. Istočasno so v prenovljenih prostorih industrijske kovinarske šole v Zrečah, kjer so odprli nekaj novih kabinetov za pouk, od-

prli tudi razstavo slikarja Goca Kalajdžskega s Planine. Sobotna velja tudi za dan uradne proglasitve končanja del regulacije Dravinje, ki teče skozi Zreče, popoldne pa je bil mladinski košarkarski turnir.

Tako so v Zrečah ob svojem krajevnem prazniku ponovno zabeležili pomembne delovne zmage. Nedvomno pomenijo neposredne plodove združevanja dela in sredstev v krajevni skupnosti, ki je zelo tesno povezana s temeljnimi organizacijami združenega dela v svojem kraju in lahko daje v občini, pa tudi v regiji zgled za tako sodelovanje. Nobena skrivnost tudi ni, da gredo h koncu dela za bazen, ki bo pomembna pridobitev za Zreče, ki se vedno bolj hočejo uveljavljati tudi kot turistični kraj, za kar imajo seveda vse pogoje.

D. MEDVED

Zdaj je že vsa sruga Dravinje skozi Zreče urejena tako kot predel na sliki. Foto: Milenko Strašek

ŠMARJE PRI JELŠAH

MLADI ZAPOSTAVLJENI

VOZAČI IN MLADI DELAVCI PRESLABO VKLJUČENI

Šmarska občina ima pretežno večino mladih, četudi je izrazito kmetijska občina, zaposlenih v nekaterih večjih krajih kot so Kozje, Šmarje, Rogatec in še zlasti v Rogški Slatini. Mladi se dan za dnem vozijo, vozači pa so tudi nekateri dijaki in tako je delo mladine na Šmarskem nekoliko razcepljeno in ohromljeno. Vozači in mladi delavci se v svojih delovnih organizacijah ne vključujejo dovolj v delo ZSMS niti SZDL, njihove prisotnosti pa ni čutiti niti v krajevnih skupnostih. Navzočnost mladih v družbeno političnih organizacijah je posledica starega mišljenja, da mladina v

resnih stvareh nima kaj iskati in tako se bo vsak čas lahko tudi zgodilo, da bo takšno zapostavljanje, ki je ne le neodgovorno, pač pa tudi neustavno, rodilo kaj slabih sadov. Problem je še slabši pri mladinkah.

Ze stara praksa kaže (velja tudi za starejše), da delujejo na posameznih področjih dela natanko isti mladinci, na katere pade največje breme in da se slej ko prej naveščajo in opravljajo svoje delo slabo in brez volje. Mladi so prepuščeni cesti, glasovi o primernih prostorih so čedalje močnejši, kadrov pa je malo, zlasti še aktivistov, ki bi bili pripravljeni delati z

mladimi in tako se del mladine počasi, toda opazno oddaljuje. Aktivnost občinske konference in osnovnih organizacij ZSMS v tozidih in krajevnih skupnostih je omejeno zgolj na formalno izvrševanje nalog.

Razveseljivo je, da je mladinski kriminal v zadnjem času nekoliko upadel, pa še ti ekscesi se pojavljajo v natančno določenem okolju.

Mladi v šmarski občini, še posebej pa njihova občinska konferenca, menijo, da bo moralo priti do večje akcije, ki naj združi vse sile ob natančno izdelanem programu dela za daljše obdobje.

MILENKO STRASEK

SAMOVOLJA?

Šolski avtobusi križarijo po šmarskih cestah. Otroci so zadovoljni. Nič več ni blata, nič več mokrih kožuškov. In vendar bi bilo prelepo, če bi bilo povsod tako. Na progi Podšreda—Kozje menda ni tako.

Kadar potok Bistrica poplavi cesto, šofer avtobusa ustavi in otroci zlezajo na plano, prepuščeni sami sebi in svoji iznajdljivosti. Prehudo bi bilo, če bi rekli hlabrosti. Ljudje tam okoli pravijo, da izletniki avtobusi tudi ob poplavih vozijo normalno in se ne izgovarjajo, da je nevarno za avtobus. Torej ali avtobus ali otroci?

Zgodilo se je tudi letošnjo zimo, da šofer ni zapeljal šolarjev na Gorjane (Zelesno), ker je menil, da sneg ni odmetan in da ne more obrniti. Tako so spet v nekem drugem primeru bili žrtve otroci, ko je prišlo do prometne nesreče med tovornjakom in osebnim avtomobilom. Otroci so morali vzeti pot pod noge in odražati od Gluhe peči tudi po sedem osem kilometrov.

Vedeti je namreč treba, da ti otroci, ki se vozijo v šolo, za takšno peščenje niso primerno oblečeni in da je do boleznih je mačhen korak.

Le malo drugačna jeza tare občane šmarske občine na čisto drugem koncu. Cesta Sp. Mestnje—Zibika—Strtenica, dolga šest kilometrov, je namreč tako slabo vzdrževana, da je avtobus, ki je vozil do Strtenice, prenehal s prevozi in vozi le do Zibike. Na stranskem tiru so spet ostali otroci. Denarja za popravilo ceste krajevna skupnost iz pihih sredstev ne more zbrati, občani popravljajo sami, kolikor je mogoče.

Tudi 15 učencev iz krajevnih skupnosti Osredka ne pozna udobja, s katerim se lahko pohvalijo drugi otroci. Vsak dan vstajajo ob 4.30, da pridejo pravočasno v šolo v Kozje ali Podšreda ter Pišce.

Na osnovni šoli v Kozjem sta zaposlena dva šoferja in občani menijo, da bi usklajili vozni red tako, da bi isti kombi prevažal učence iz Osredka v Podšreda, v Kozjem pa začeli s poukom uro pozneje. Tudi ti otroci prihajajo v šolo mokri in utrujeni.

Najbrž mlada generacija čez leta ne bo gledala na nas toplo, če bomo dovolili takšne razlike, ki ne le da bolijo, temveč krepko posegajo v samoupravne pravice občanov.

MILENKO STRASEK

ŠENTJUR: SKRB ZA ŠTIPENDISTE

Posvet z dijaki—štipendisti, ki je bil pred dnevi v Šentjurju, je dobro uspel. Organizirala ga je kadrovska interesna skupnost skupaj z Občinsko konferenco ZSMS Šentjur, udeležilo pa se ga je kar preko 300 štipendistov. Mladi so se tudi podrobno seznanili s problemi na področju štipendiranja in med drugim tudi sklenili, da je potrebno vrste po osnovnih organizacijah Zveze socialistične mladine ojačati prav s člani iz njihovih vrst.

Problematiko štipendiranja v občini je obravnavalo tudi predsedstvo Občinske konference SZDL Šentjur in sprejelo deset pomembnih sklepov. Še naprej morajo vztrajati, da se kar največje število štipendistov kadrovske veže ali v občini ali izven nje. Poleg tega je potrebna večja skrb, da se za štipendiste, ki imajo štipendije iz združenih sredstev zagotovijo delovna mesta v kar največji možni meri. Menili so, da je še naprej treba razvijati oblike sodelovanja s štipendisti v obliki razgovorov, vključevanj v politično prakso, vključevanj v delovne akcije in aktivnosti Zveze socialistične mladine, predvsem pa spoznavanju delovnih organizacij, kjer bodo nekoč zaposleni.

M. P.

GORA OLJKA

SEMINAR ZA MLADE

MLADI ŽELIJO BITI SEZNANJENI Z VSEM

Pred kratkim je Občinska konferenca Zveze socialistične mladine iz Zalcia pripravila sodelovanju z žalsko Delavsko univerzo na Gori Oljki štirimesečni seminar za družbeno-politično usposabljanje mladinskih funkcionarjev v organizacijah združenega dela. Seminarja se je udeležilo 37 mladih iz vse občine.

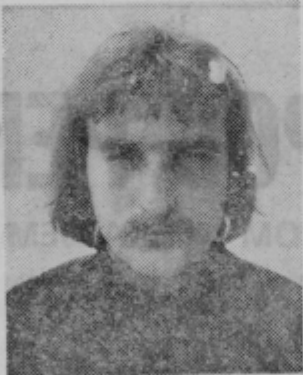
Tri udeležence seminarja smo povprašali, kaj menijo o tovrstnem izobraževanju.

EDO AMON, LIK Savinja Sempeter: »Po mojem je seminar dobro uspel in ni mi al, da sem se ga udeležil. Triznam, da mi pred tem ekatere stvari niso bile ta o jasne kot sedaj. Sam urlik je dobro sestavljen in me dobro izbrano. Mislim, a nas je vse izredno priagnilo tudi predavanje o go-podarjenju v žalski občini r o težavah, s katerimi se rečuje žalsko gospodarstvo. Tislim, da o tem premalo se-nanjajo nas mlade.«

JELKA ADRINEK, AERO Sempeter: »Teme so bile do-bro izbrane, pogrešala pa sem morda napotkov o tem, kako bi mlade v organizacijah in temeljnih organizacijah zdru-ženega dela pritegnili h kul-turnem udejstovanju. Prav tako bi bila lahko na semi-narju kakšna tema posveče-na zgodovini narodno osvobo-dilne borbe. Res je, da smo na tem seminarju precej pridobili, mislim pa, da nam je bil čas preskopo odmerjen.«

VOJKO KUPEC, Tekstilna tovarna Prebold: »Pomembno je to, da smo na tem seminarju dobili nekatere kon-kretne napotke, kako naj se osnove mladinske organizaci-je v organizacijah in temeljnih organizacijah združenega de-la organizirajo, tako da bo-do lahko s svojim delom ak-tivirale čim več mladih. Mislim, da je seminar us-pel in da bi morali tovrstna izobraževanja za mlade več-krat pripraviti.«

JANEZ VEDENIK

GOSTOVANJE DRAME SNG IZ LJUBLJANE

ANGAŽIRANO GLEDALIŠČE

MULLERJEV CEMENT V MOGOČNI POSTAVITVI LJUBIŠE RISTIČA

Po dokaj dolgem premoru se nam je v soboto zopet predstavil ansambel ljubljanske Drame z Müllerjevo dramatisacijo Gladkovega romana Cement.

Gladkov sodi poleg Gorkega in Solohova med prve predstavnike sovjetskega socialističnega realizma, v katerem je postavljen v ospredje boj množic, ki graje v najtežjih pogojih nov svet, novo brezrazredno družbo. Tudi njegov Cement (1922-24) vsebuje vse značilnosti socialističnega realizma, saj je to roman o graditvi, ki je simbolično prikazana v boju za obnovitev cementarne. V ospredju je interes skupnosti in čustvovanje množic, ob čemer ni prostora za indivi-

dualne interese in ne posluha za posameznikovo subjektivnost. Zaradi vsega tega tudi graditeljski optimizem ni prepričljiv.

Vzhodnonemški dramatisator Heiner Müller je torej moral dramatisirati tako, da bo prek »baladne parabole« z odra spregovoril sodobne osebe zaživele kot polnokrvni ljudje z vso kompleksnostjo notranjih nasprotij. Zato ni naključje, da se dramatisator poslužuje antične mitologije, s katero razbije mitološko zgradbo prozne osnove. Z razkrojem mitologije množic pa se tudi prenese pozornost na človeka — posameznika, ki se mora v zgodovinskem mejnem položaju odločiti. V ospredju je zdaj človek, ki ni več idealiziran in zato brezoseben heroj, ampak navaden »mali človek«, ki je žrtev skrajno zaostrelega položaja, v katerem nima časa razmišljati, dvomiti, se samoreflektirati. Iz tega sledi fanatizem in njegove grozljive posledice — smrt in uničenje. In šele številne žrtve dajejo osnovo novemu svetu, šele reka krvi prerodi človeka za nove napore. Delo cementarne se na koncu tudi p.i Müllerju obnovi, svet je vrnjen v tečaj, le da se gledalec zdaj zaveda vseh

žrtv in muk, ki so bile za to potrebne in so potrebne za vsakršen kakovostni napredek. Če je optimizem Gladkova idealističen, dogmatično prikrivajoč kompleksnost problematike, je Müllerjev optimizem realen, nedogmatični in zato življenjsko prepričljiv. Njegova dramatisacija ni namenjena gledališču — »muzeju«, ampak politično angažiranemu gledališču.

Predstava Ljubiše Rističa je polna napetosti, vznesenosti in grozljivosti, a tudi mehke lirčnosti in sočutja. Z razširitvijo dramskega prostora na celo gledališče, z uporabo sijajne scenografije, svetlobnih in zvočnih efektov, s funkcionalnim vpletanjem filmskih vložkov in seveda z brezmejnimi sodelovanjem igralcev, mu je uspelo ustvariti čutno in čustveno izjemno nabitost predstavo, ki je izjemno naporna za igralce in gledalce. Prav ta nabitost pa daje gledalcu mogočno in celovito doživetje, kakršnega ne more dati noben drug medij. Scena Miodraga Tabackega ni samo uporabna, ampak ima tudi izredno metaforično sporočilnost. Mar ni z vseh strani zaprt oder simbol človekove ujetosti v določen zgodovinski položaj? Mar ni ozek prehod v steni cementarne, na katerem se pravzaprav vse dogaja, brv med življenjem in smrtjo, s katere nenehno omahujejo ljudje v smrt? Mar ni zaključna rešitev, ko se mogočna scena zavrta in po njej ple-

zeta Sergej in Olga na vzgor... metafora o začetku novega življenja, o pomiritvi? Lučna oprema Chris Johnsonove in filmski vložki Matjaža Zbontarja so to sivo, razčlovečeno sceno, oživljali in dajali posameznim prizorom primerno vzdušje, enako tudi izbrani glasbeni vložki. V velikem ansamblu so nosili največjo težo predstave: Boris Cavazza kot Glib, Barbara Levstikova kot Daša, Bran, ko Grubar in Radko Polič kot brata Ivagina in vsaj še Lojze Rozman kot Badjin. Nenehno pretehtljivi je Dašin samoobtožujoči monolog v drugem dejanju, ki je stopnjev ob bitju srca, nepozabno grozljiv je prizor bratomora v istem dejanju, ko se krivulja nasilja v najvišji točki tudi zaključuje.

Celjsko občinstvo, ki je dvorano napolnilo do zadnje gredice, je predstavi z napetostjo sledilo in jo ob koncu z zasluženim aplavzom tudi nagradilo. Vnovič je potrdilo, da je pripravljeno sprejemati tudi izjemno zahtevne predstave, kar je nedvomno tudi zasluga gledališke vzgoje matičnega gledališča.

SLAVKO PEZDIR

FORMA VIVA ŽREČE

MEDNARODNO LETO

LETOS PRIČELI Z DELI PREJ — 4 KIPARJI

Pred nedavnim se je sestal odbor za vodenje Forme vive Zreče, kjer so predstavniki kulturne skupnosti Slovenske Konjice, občinskega sveta ZKPOS, krajevne skupnosti, Svobode Zreče in predstavniki Uniorja in Cometa, ter izdelali osnovne smernice za delo letošnje forme vive. Kot je znano, sta v lanskem letu končala svoja dela v Zrečah akademska kiparja Dušan Tršar in Boštjan Putrih, ki bo letos svoje delo nadaljeval, ob njem pa bomo še srečali akademske kiparje Ljubomira Denkovica iz Novega Sada, Francoza Noela Favillera, ime četrtega pa še ni znano. Letos bodo pričeli s svojim delom nekoliko prej kot lansko leto. Tokrat je občinska kulturna skupnost Slovenske Konjice odmerila za formo vivo 50.000 dinarjev, ostalo pa daje pokrovitelj — Unior. Pri tem se seveda takoj zastavlja vpraša-

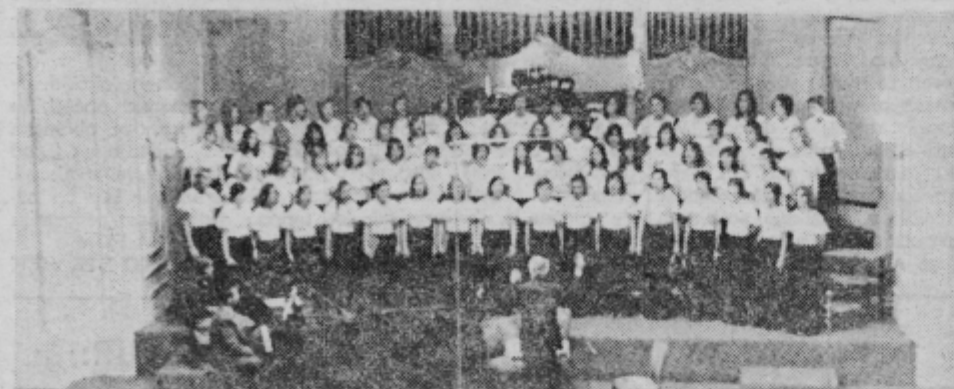
nje, zakaj ne bi tega simpozija, ki je postal stalna oblika kulturne akcije z imenom Delavec — kultura, pomagale financirati tudi druge organizacije združenega dela v konjiški občini, saj takšna obsežna kulturna akcija ne more ostati v krajevnih mejah, ko govorimo o njeni materialni plati, ko vendar po vsebinski sega celo izven republike in s predstavnikom Francije v letošnjem letu lahko govorimo o začetkih mednarodnega sodelovanja. O tem bi morali vsekakor razmisliti v celni občini in v celoti in poglobljeno spreminjati odnos do forme vive v Zrečah, ki je premalo izkoriščena. Veliko šolarjev bi si lahko ogledalo sodobna kiparska dela najbolj znanih slovenskih in jugoslovanskih likovnih ustvarjalcev. Odbor forme vive, ki ga vodi inž. Marjan Osolce, kot predstavnik pokrovitelja, bo pripravil

jeseni tudi predavanje, o čemur bo z naslovom: S človeka za ustvarjalci, kjer tekel pogovor ob diapozitivih o doslej ustvarjenih delih. Če bodo letos v Zrečah ustvarili še štiri skulpture kovinskih materialov kovke iz industrije, bo šel zrealiziranih trinaest sodelujočih skulptur, kar vsekakor predstavlja zelo pomemben delež v jugoslovanski sodelovanju likovni ustvarjalnosti. Predstavlja pa tudi dokaz, kako lahko majhen kraj prispeva mnogo k lastnemu kulturnemu razvoju. Res je, da brez izdatne pomoči Uniorja to težko izvedli, ali verjamem, da sploh ne bi izvedli, vendar je v tem Uniorju poslano večina krajanov, to formo vivo financira denarjem in moralno podporo. To slednje pa je vedno več, kot se trenutno zavedamo.

D. MEDVI

Teden leksikografskega zavoda

V Mladinski knjigi v Celju je odprta razstava Jugoslovanskega leksikografskega zavoda, kjer so na ogled vse enciklopedične in turistične izdaje te pomembne založniške hiše. Razstava sodi v čas Tedna jugoslovanskega leksikografskega zavoda in je bilo v ta namen sinoči v prostorih Mladinske knjige predavanje na temo Kako nastaja enciklopedija in Pet stoletij enciklopedij na jugoslovanskih tleh, ki ga je vodil Aleksander Vereš.

XII. mladinski pevski festival v Celju

Na Mladinskem pevskem festivalu v Celju bo v mednarodnem tekmovanju nastopil tudi »DIVCI SBOR STREDNI PEDAGOGICKE SKOLE KARLOWY VARY« — deluje 12 let. V času svojega delovanja je nastudiral 450 skladb in nastopal preko 400 krat. Je prvak dekliških zborov ČSSR. V letu 1969 je gostil naš zbor iz Kranja. V Jugoslavijo prihajajo prvič. Koncertirali bodo tudi v Dobrni, Trebnjem in Kranju.

MOZIRJE

MUZE IZ MITOLOGIE POD PERESOM

SREČANJE S SAMORASTNIKOM NIKOM MLAKARJEM

Najbolj tekočtni risarji, tisti, ki jim čustva zadržijo že ob najfinjšem tresljaju črt v naravi, si izberejo za likovno govorico kovinsko peresno. In samorastniški slikar NIKO MLAKAR iz Mozirja ga uporablja že več kot deset let.

Niko, ki živi s skrbno mamo v Mozirju, je izrazilo lirске narave. V delovni sobi se dopolnjujeta klasična glasba in Nikove slike, risane z vso natančnostjo in vztrajnostjo, ki jo zahteva tehnika perorisbe, z motivi iz antične mitologije, katerim Niko vdahne subtilni čar svoje osebnosti.

Niko, kaj bi povedal o svojem slikarstvu?

»Risam vse, kar je dobro

in izvirno. Motive si najraje izberem iz mitologije in tudi iz današnjih dni, čeprav je v slednjih težje najti dogodek.«

Imaš kakšne vzore v slikarstvu?

»Vseč so mi renesančni, baročni slikarji ter francoski in slovenski impresionisti. Slikarstvo zasledujem kot Robert Fischer šah, po vztrajnosti dela in nabiranju izkušenj iz knjig o likovni umetnosti. Izjava Leonarda da Vincija: »Nikoli nisem bil dovolj dober«, je postala motto mojega dela.«

Niko je letos razstavljal ob kulturnem tednu občine Mozirje v delovni organizaciji ELKROJ, kjer je tudi zapo-

slen. Najbolj pa je ponosen na udeležbo na prvi mednarodni razstavi »Mir, humanost in prijateljstvo med narodi«, pred enajstimi leti v Slovenjem Gradcu, kjer je bil z devetnajstimi leti najmlajši udeleženec te znamenite prireditve. Sodeloval je na I. taboru slovenskih likovnih samorastnikov v Trebnjem. Poleg tega je dobil prvo nagrado na prvi republiški razstavi mladih likovnih umetnikov — amaterjev leta 1966 v Ljubljani za perorisbo »Ikara«.

Niko v slikah s svojimi simboli in ornamentami razplamti lepote detajlov, kar je tipično za mozaik. Doslej je risal slike v črno-beli kombinaciji, v zad-

njem času pa izpopolnjuje svojo prefinjeno mozaično »gradnjo« z barvnimi tušem. Naš samouki slikar obiskuje tudi tretji letnik srednje ekonomske šole pri Delavski univerzi Mozirje in zato riše eno sliko tudi štiri mesece. Ker pa čas hitro beži, bo tudi zadnje leto šole hitro za njim in tako bo v svojem prostem času narisal še veliko barvnih perorisb, ki mu bodo osmišljale življenje, nam pa nudile užitek pri obudovanju njegovih skrbno pretekanih črt, ki vejejo iz Nikovih mitoloških ali fantazijskih perorisb.

Tekst in slika:
LIZA LIK

KAJ GLEDAMO

MINI FEST V CELJU

Prostor, namenjen ocenjevanju filmov v celjskem filmskem sporedu, tokrat odstopamo napovedi za Celje že prav izjemnega filmskega dogodka. Ob tednu domačega filma, ki se ga vsi ljubitelji sedme umetnosti veselimo v jesenskih dneh, nam bo pričetek pomladi otepšal še en filmski teden. V Celju bomo namreč prvič videli tudi »mini FEST«, izbor sedmih filmov, ki prihajajo še povsem sveži in novi tudi v Celje. Ob tem je treba predvsem poudariti dvojno: videli bomo dober, čeprav na najboljše izbor filmov z letošnjega FEST. Vsekakor pa je nad vse dobrodošla in pohvalna poteza celjskega kinopodjetja, ki nam le dobri mesec po zaključku osrednje jugoslovanske filmske manifestacije na veliko platno prinaša kar sedem filmov, od katerih jih je bilo šest v elitnem sporedu FEST, ki teče pod naslovom »Najboljši filmi sveta«.

Kaj bomo pravzaprav lahko videli v Celju?

Skriti greh — javne vrline: je najslabši od filmov, ki bodo prišli v Celje in mirno ga lahko tudi preskočite, čeprav že samo dejstvo, da gre za FEST, film daje zadostno poročilo, da film ni slab v vseh pogledih.

Ugledna trupla je italijanski film, ki sodi med najboljše letos prikazane filme na FEST, govori pa o drami posameznika v sporu z oblastjo.

Gospod Klein je francoski film, ki ga je vredno videti zaradi odlične zasnove (govori o okrutnosti človeka do človeka in tudi samega sebe) pa tudi zaradi igrice Alaina Delona.

Družinska zarota je najnovejša Hitchcockova mojstrovina, ki pa je manj srhljiva, kot smo vajeni od mojstra stahu. Dobra kriminalka!

Če bi se to ponovilo je tipičen Lelouchov film, v katerem je malo kriminala, malo ljubezni, na koncu pa se vse srečno konča.

Dediščina je film, ki govori o pohlepu za bogastvom. Seveda pa je ves blišč in vse bogastvo le izraz bede buržoasne družbe.

Taksist pa je nedvomno film, ki je med vsemi v tem mini FEST najboljše. Drama osamljenega človeka in njegove nasilne izbruh, ki je v doseženem duševnem stanju edino mogoče, je pretresljiv. Odlična je igra Roberta De Nira.

Mini FEST se prične v sredo, 23. marca, konča pa se bo 29. marca. Abonmajska vstopnica za vse filme velja 100 din, ogled posamezne predstave pa 15 dinarjev. Toplo priporočamo ogled prav vseh filmov in še vnaprej hvala kinopodjetju za izjemen filmski užitek.

GOSTJE IZ MADŽARSKE

Gimnazijski pevski zbor iz Celja, ki sodi med naš najboljše mladinske zborje, je znan tudi izven naših meja. Prijateljsko poveznan z mnogimi in zemskimi zbori s katerimi sodeluje in izmenjuje obiske. Tako je tokrat prišel v Celje enega naših najboljših pevskih zborov Evrope — Gimnazijski pevski zbor iz Szegeša. Mešani mladinski zbor iz Madžarske šteje 75 mladih pevcev, pohvali pa se lahko z izredno težkim in zahtevnim repertoarjem ter s številnimi priznanji in nagradami na mednarodnih tekmovanjih. V pretekli nedeljek so skupaj s celjskim gimnazijskim zborom imeli koncert v Narodnem domu, poleg tega pa so nastopili še v Slovenskih Konjicah in v dijaške Tehnične šole.

MI IN KULTURA

GLASBENE MEDIGRE

KAKO SPREMLJAMO DELO KONCERTNE POSLOVALNICE

Kmalu, v začetku novega leta, je bilo v Celju več razgovorov o našem kulturnem življenju. Najbolj neposredno je tekla beseda na tribunah o kulturi, ki so bile v Topru, Aeru in Merxu, pa seveda na problemski konferenci v Narodnem domu. Med nekaterimi ugotovitvami, ki bodo gotovo bistveno vplivale na nadaljnji proces podružbljanja kulture v celjski občini in na sploh, so bile tudi pripombe na posamezne repertoarje kulturnih ustanov, ki v obliki javnih prireditev nudijo občanom različne oblike kulture: nega in umetniškega snovanja. Med njimi je tudi koncertna poslovalnica v Celju. Nekajkrat smo čuli pripombe tudi na njen račun, češ da je njen repertoar preveč »zaprt« in samo za določen krog ljudi, da bi morala iti bolj v širino itd.

Rad bi tokrat opozoril na repertoar Koncertne poslovalnice v pretekli sezoni, čeprav naš tednik redno objavlja vse kritike njenih koncertov izpod peresa prof. Kuneja. V minulem letu je pripravila 9 abonmajskih koncertov in 21 mladinskih abonmajskih koncertov (Zagrebski solisti, Slovenski oktet, Trio Tartini, duo Odm-Novšak, Celjski godalni orkester, Londonski Bach orkester, orkester Paillard iz Pariza, operni solisti, harfistka Pavla Uršič, Herzog-Karlin, Zagrebski pihalni trio, 2 popularna koncerta (Slovenski oktet in Mozartov Requiem in en izvenabonmajski koncert (oktet Gallus). Kar šest koncertov je Koncertna poslovalnica posredovala občinama Žalec in Sentjur, organizirala je glasbeno ekskurzijo (150 udeležencev) v Zagreb, kjer so v dvorani Lisinski poslušali IX. Beethovno simfonijo.

Se nekaj števil: dvanaest večernih koncertov si je ogledalo oziroma je poslušalo 3713 poslušalcev. 21 mladinskih koncertov je obiskalo 7270 mladih v Celju, Storah, Vojniku in na Hudinji. To so številke, ki govorijo v prilogi s predlanskim letom, da je bilo lani 50 abonmentov več (odrasli) in pri mladinskih abonmajih je številka posko-

čila od 1196 na 1213. Porastu zanimanja za glasbo pripisujemo nedvomno kakovostni dvig repertoarja. Če smo iskreni, pred leti si Celje takšnega repertoarja ni moglo niti misliti, pa čeprav je bila pri nas že v gosteh Dubravka Tomšič in druga znana imena glasbenega sveta. Veliko delo so opravili tudi mladinski koncerti, saj so vsi komentirani, za vse koncerte so bili pripravljeni programi s spremnim besedilom in napovedmi za prihodnje koncerte. Raste torej zanimanje za glasbo tako pri odraslih kot pri mladini. Pomembno delo so opravili tudi organizatorji kulturnega življenja v organi-

zacijah združenega dela, vendar bi v prihodnje morali storiti še več. Kajti po prejšnjem repertoarju sodeč niso bili koncerti ozko usmerjeni in primerni samo za glasbene sladokusce, ampak so bili povsem sprejemljivi za vsakogar, vsaj večina koncertov. Nedvomno pa bo razmah koncertne dejavnosti v Celju še prispeval h krepitvi kakovostne ravni, pa tudi širjenju popularnosti glasbe. Za vse to pa bo potrebna tudi dobra volja in zanimanje tistih, ki jim je to namenjeno in ne samo tistih, ki to že delajo. Da je temu tako, potrjujejo prej omenjene številke.

D. MEDVED

AMATERSKI FILM

VZNEMIRLJIVA TEMA

SREČANJE S ČOHOVO SLUTNJO IN JOŠTOVIMI DEČKI

V petek (11. marca) je Fotokino klub EMO Celje pripravil zanimiv večer domačega amaterskega filma, na katerem smo si lahko ogledali Čohov kratek dokumentarni film Slutnja in Joštovi dečki. V petek (11. marca) je Fotokino klub EMO Celje pripravil zanimiv večer domačega amaterskega filma, na katerem smo si lahko ogledali Čohov kratek dokumentarni film Slutnja in Joštovi dečki.

Mišo Čoh si je v kratkem dokumentarcu Slutnja, ki sicer ni njegovo najnovejše delo, zadal zahtevno nalogo, da bo gledalcu s posnetki »mrtve« narave na prehodu med zimo in pomladjo posredoval kompleksnejše sporočilo. Z veliko občutljivostjo, ki jo izkazuje tako kompozicijske slike in smisel za detajl kot tudi ritmično razgibana in stopnjevana montaža, mu je uspelo površnemu očesu neopazne odnose v naravi dramatisirati in napetost celo stopnjevati. Likovnemu nasprotju med svetlobo in senčo je vzporedno vsebinsko pomenljivo nasprotje med zasneženo pokrajino in vedno močnejšimi sončnimi žarki, ki ta sneg talijo v kapljice

in spodbujajo k rasti in cvetenju prve rastline. Abstrakten naslov Slutnja nas sili k iskanju metaforične vrednosti čutno zaznavnega gradiva, ko si morda lahko razlagamo omenjeni »dvoboje« med soncem in snegom kot dvoboje med nevednostjo in resnico. Ta razlaga je utemeljena v zadnjem kadru, ko se okto kamere zazre v sonce samo, v resnico (?), s čemer je konec slutnje in hkrati seveda tudi filma. Gre za izrazito lirski film, ki je v namenu in izbiri izraznih sredstev sicer skromen, a zato bogat v njihovi smotni večpomenski uporabi.

Osrednji dogodek večera pa je bila predstavitev najnovejšega igranega filma Stanka Josta Dečki, ki so si ga ljubitelji amaterskega filma v Ljubljani ogledali že januarja. Stanko Jost je edini slovenski filmski amater, ki se vztrajno spopada z igranim srednjemetražnim filmom. Kot vse dosedanje, je tudi Dečke posnel po literarni

predlogi, tokrat po motivih istoimenskega romana Franceta Novšaka. Pomenljiv podatek je tudi, da je tokrat Jost tudi producent, po domače, film je posnel na lastne stroške. To pa pomeni, da je delo nastalo iz iskrene in močne izpovedne potrebe in iz velikega zaupanja v literarno predlogo, na osnovi katere je avtor gradil svoje sporočilo. Tudi sam je po projekciji zatrdil, da so Dečki »najbolj njegov film«, kar pomeni, da se je v njih najbolj približal lastnim izpovednim hotenjem.

Zgodba govori o prijatelstvu med dvema dečkoma v dijaškem domu, ki ne bi bilo nič posebnega, če ne bi ob silni spolni zvedavosti, ki je v teh letih naravna, privedlo glavnih oseb tudi do iskanja homoeotičnih izkušenj. Seveda pri tem ne gre za nikla, kršno spolno sprevrženost trajnejše narave, saj se eden od obeh fantov ob prvi priložnosti zaključi v deklo, kot zahteva splošna morala, dru-

Jutri opoldne bomo videli na odru Slovenskega ljudskega gledališča v Celju prve predstave letošnje Naše besede, ki so jo pripravili mladi celjske občine. Najprej bodo nastopili učenci I. osnovne šole (petek, 18. 3. ob 12. uri) z igrco Obtoženi volk. Za njimi bodo na vrsti učenci osnovne šole Frana Kranjca iz Polul s skečem Korajža velja. Tretji bodo nastopili dijaški Pedagoškega šolskega centra z delom Prvi maj (izrazni ples). Ob 18. uri bodo nastopili dijaški Ekonomskega šolskega centra z recitalom Naš dnevnik, sledila jim bo Gimnazija s poljsko liriko, Dijaški domovi se bodo predstavili z recita-

lom Preproste slike in petkov večer bodo zaključili mladi Centra za balet in ritmiko I. D. Celje s Plesom svečenic (del I. dejanja opere Aida). V soboto bodo ob 12. uri nastopili mladi Ingrada z recitalom Tito, Tito, za njimi bo nastopila skupina Hrast (Kud Zarja) s Filozofiji, za njimi Pedagoški šolski center s Kovosirjevimi prigodami. Zvečer ob 18. uri bo na vrsti Tehniška šola z recitalom In videl sem... in še en recital Pedagoškega šolskega centra z naslovom Ta hiša je moja, pa moja vendar ni. Zatem bodo nastopili mladi kulturne komisije pri OK ZSMS Celje z recitalom Drobna sled in za

zaključek še enkrat člani Centra za balet in ritmiko I. D. z Grafiko.

Letos bo v gledališki avli že tretja razstava likovnih del, kjer jih bomo videli okoli 40.

Kaj lahko ugotovimo po bežnem pregledu urnika NB 77? To, da je veliko srednjih šol, da je Ingrad ostal kot edina delovna organizacija, in da je nemogoče, da sta samo dve osnovni šoli pripravili nastop za Našo besedo. Pedagoški šolski center — kakor da hoče nadomestiti zamujeno. Več let ga nismo videli na NB, letos so prijavili tri nastope! Vsekakor vzpodbudno. Morda bi se v osnovnih šolah lahko kaj naučili od njih. D. MEDVED

gi pa bo očitno preživljal moralnega mačita, dokler ne bo tudi sam dozorel. Ob tem prikazu dozorevanja dveh mladeničev pa se pojavlja tudi vratar, ki svojo ljubezen do dečkov manifestira veliko bolj odločno, dokler si prav mazohistično ne vzame življenja. Tragičen konec spolnega iztiranja je v zvezi z osnovno zgodbo kot zlovesče moralistično opozorilo, ki na sodobni stopnji družbene etike deluje zastarelo. Prav ta grozljiv samouničujoč konec vratarja je hkrati tudi skrajna manifestacija avtorjevega izrazito trpnega odnosa do sveta, ki se kaže v večini njegovih filmov. Iz te trpnosti se napaja tudi nekoliko zastarel moralizem, ki je druga stalnica Jostovih filmov. V idejno-izpovednem smislu ostaja torej avtor zvest tistim rešitvam, ki jih poznamo že iz njegovih prejšnjih del.

Izvedba tako kompleksno zastavljene tematike se zdi za amaterski način dela le prevelik zalogaj. Casovna omejenost, a tudi dramaturška nespretnost, onemogočata plastično karakterizacijo glavnih oseb. Ravnanju oseb mora gledalec pogosto kar verjeti, saj nima možnosti, da bi jih globlje spoznal in njihove reakcije utemeljeval v že izraženih osebnih lastnostih. Seveda se tako s komaj skiciranimi osebami tudi istovetiti ne more. Tempu filma

prav gotovo ne koristi predvajanje informacij v sliki in dialogu, kar zavira potek akcije, podobno tudi predoigli kadri (mislim na predolge slikovne »nastavke«, preden se akcija ali dialog začne, ki niso vedno v službi zavestno upočasnjene ritma, ki je sicer za avtorja značilen) in »papirnati« dialogi. Ti so morda neljuba posledica uporabe tonske kamere, ki sicer odpravlja problem sinhronizacije, a hkrati spodbuja pretirano uporabo dialoga (ta se pomensko redči in postaja cokla namesto slikovnega dopolnila) namesto značilnih šumov ali glasbe. Tonska kamera je primernejša za doseglen dokumentarističen pristop, v igranem filmu pa se zdi njena uporaba smotna le ob zelo zgoščenih nagovorih. Vse omenjene nespretnosti (omenil sem le tiste, ki se mi zdijo odpravljive) kažejo na ekstenzivno uporabo izraznih sredstev, ki se ji bo moral avtor v prihodnjih delih spretnije izogibati.

Kljub omenjenim pomanjkljivostim je treba ob koncu avtorju izreči priznanje za njegovo vztrajno iskreno samorastniško filmsko dejavnost, ki ji v preteklosti nismo namenili dovolj pozornosti in skrbi pa je morda tudi zaradi tega avtorjev napredek manjši, kot bi lahko bil.

SLAVKO PEZDIR

LJUDSKA PROSVETA NA OSREDNJEM KOZJANSKEM — 1945 - 1955

Iz Rogaške Slatine pilštanski (pravičneje povedano kozjanski, zakaj zbor je bil sestavljen iz ljudi srom Kozjanskega) zbor ni prinesel le priznanja in ugodnih ocen, pač pa tudi lep klavir znamke F. Cholutny, Wien.

Za drugim mestom je še istega leta malo pozneje, 6. oktobra, prišlo še prvo mesto. Celjsko okrožje je priredilo pevski festival, ki se ga je udeležil tudi pilštanski pevski zbor. Zdaj so pevci mladega zbora imeli že toliko zaupanja vase, da so upali prepevati tudi izven meja svoje občine. Kronist v tedniku »Naše delo« ugotavlja, da je bilo prvo mesto med mešanimi zbori priznано zboru iz Pilštana pod vodstvom tov. Kuneja.

V letu 1943 se je izvrstila cela vrsta nastopov, najvažnejši pa je bil, tokrat brez ocenjevanja, v Rogaški slatini. Vneti zasledovalec dogodkov v kroniki Ljudske prosvete na Pilštanju piše, »da je bila prava škoda, da ni bilo

razredovanja, saj bi bili Pilštančani skoraj gotovo odnesli še eno zlato lovriko več.«

Na predvečer državnega praznika, 28. novembra 1948, je bila na Pilštanju proslava ob otvoritvi elektrifikacije. Pretežni del sporeda je prevzel zbor. Ko je slavnostni govornik

PIŠE MILENKO STRAŠEK (5)

Franjo Čepin omenjati za Kozjance nesporno zgodovinski dogodek, da je tega dne prvič zasvetila luč na Pilštanju, ni mogoče mimo dejstva, da ne bi omenil tovarišice Dragice Regvat,

ki je slavju dala z nastopom zbora še večji pomen. Kljub temu, da v letu 1949 ni bilo nobenega večjega zborovega nastopa, pevci vendarle niso mirovali, počivali. V domači

kroniki zasledimo njihov delež domača pri vseh proslavah, ki jih je organizirala ta ali ona organizacija. Prevladalo je splošno mnenje, da brez zbora ni slavnosti. Zbor je dajal ton kulturnemu utripu tiste dobe. 23. aprila 1950. leta je bila v Zalcu velika revija pevskih zborov. O njej piše Jurček Vreže v »Celjskem tedniku« (št. 21):

»Posebno pozornost zasluži zbor iz Pilštana, menda edini delujoči zbor na Kozjanskem, ki je že večkrat z velikim uspehom nastopal in dosegel prva mesta. Posebna odlika zbora je pristnost in naravnost izraza in močno notranje doživljanje, ki prehaja tudi na poslušalce, tako da ima človek občutek, da pojo pristno in čisto resnico. Zbor je nastopil sicer okrnjen zaradi skrajno slabega vremena in utrujen zaradi dolge poti na odprtem avtomobilu. Pevovalkinja pa je znala tudi iz male pevske družine sigurno in skoro s sugestivno močjo izva-

biti pesem, ki nas je prepričala. Seveda manjka v zboru glasovne izobrazbe, pravilne izreke, kar vse pa odtehta prisrčno petje. Če si zamislimo, pod kakimi pogoji dela ta zbor ves osamljen s svojo idealno, izrazito glasbeno nadarjeno pevovodkinjo, mu je treba posvetiti več pozornosti in mnogo moralne in materialne pomoči, da se bo lahko pomnožil in vršil nadaljnjo kulturno misijo na Kozjanskem.

Pod vodstvom iste pevovodkinje so nastopili tudi mali pevci iz Pilštana, ki so lepo in navdušeno zapeli dve pesmi, kljub dolgi in naporni poti, ki je verjetno mnogo bližje pionirske zборе ustrašila pred nastopom.«

Pilštanski pevski zbor prva leta po osvoboditvi. V sredini pevovodja Dragica Regvat.

Prihodnjšč dalje

ZAKONCA IZ LOČ

ROJENA ISTEGA LETA IN DNE

TAKO JE PAČ NANESLO, DA STA ROJENA OBA SKORAJ OB ISTI URI

Pred dnevi sta plaho potrkala na vrata naše redakcije zakonca Marija in Rudolf Krulec iz Loč pri Poljčanah. Potem sta drug čez drugega jela pripovedovati po kaj sta prišla. Nazadnje je Marija energično dejala možu: »Počakaj, tako se ne bomo mogli nič pogovoriti! Bom kar jaz povedala za oba.« In po kratkem premoru, ko sta sedla, je vprašala: »Saj ni narobe, da sva prišla, kaj?« Zagotovili smo jima, da nikakor ne in da smo vsakega obiska pri nas veseli.

»Vidite, stvar je taka. Pred nekaj dnevi nama je prišlo na misel, da bi vas morda zanimalo, kako sva se pred mnogimi leti našla po naključju, se poročila in nato ugotovila, da sva oba rojena istega dne in leta, skoraj do ure točno. Ampak mater imava vsak svojo! 30. marca bova stara 70 let, februarja pa sva praznovala 46-letnico skupnega življenja. Spoznala sva se na veselici v Mestnju, čeprav je mož doma iz Teharij, jaz pa sem se rodi-

la na Kristan vrhu. Se danes se marsikdo začudi temu najinemu skupnemu datumu. Tako je pač nanoslo. Je pa zanimivo, kaj menite?« Zanimivo, ni kaj reči.

In še nam pripovedujeta o svojem življenju, ki je bilo trdo in še marsikaj sta mo-

rala prestat v življenju. Mariji se orosijo oči, ko pripoveduje o sinu, ki se jima je, star komaj devet let, smrtno ponesrečil. Rudolf je delal v Pečovniku. Bila je vojna in ker ni hotel sodelovati z Nemci, so ga odvlekli v Dachau, kjer je mnogo pretr-

pel. Najprej pa so ga zaprli v mariborski zapor. Najhuje je zdaj za njima. Tlači ju le še bolezen, ki noče in noče od hiše. Imata majhno posestvo, kjer delata toliko, kolikor pač moreta. Težko je, pravita in kdo ve, kako bi bilo, če se ne bi tako razumela, kot se. Mož prejema invalidsko pokojnino, nekaj jima da zemlja in nekako mora pač iti.

Ob koncu pogovora nam še zaupata, da silno rada prebirata naš teden in da sta nanj naročena že odkar izhaja. Prav vse prebereta in si tako krajšata dolge večere. Mož rad prebira šport in do-da, da je njemu bil svojčas najljubši šport košnja. Zdaj ne amore več.

Poslovimo se. Marija pa med vrati še nekrat vpraša, če sta storila narobe, da sta prišla.

Torej še enkrat. Marija in Rudolf, hvala za obisk in prijetno kramljanje. In še pri-srčne čestitke za vajin skupni rojstni dan.

MATEJA PODJED

INVALIDI RAZSTAVLJAJO

V galeriji velenjske knjižnice bodo jutri, v petek, 18. t. m. ob 19. uri, odprti v počastitev mednarodnega tedna invalidov razstavo ročnih del in drugih izdelkov dvajsetih invalidov iz velenjske občine.

Razstava, ki bo pod pokroviteljstvom občinskega sveta Zveze sindikatov Velenje, bo odprta do 21. marca. V. KOJC

SPOSOJENE KNJIGE

Večje število ljudi si je pri mojem pokojnem možu FRANU ROSU iz Jenkove 30 v Celju izposodilo razne leposlovne in tudi strokovne knjige. Mnoge od teh so tudi opremljene s posvetilom mojemu možu. Da ne bi vsakega posebej spominjala in obiskovala, vljudno prosim vse, da te izposojene knjige čimprej vrnejo, ker so mi drag spomin. Hvala za razumevanje!

ZENA LOJZKA ROŠ

INDUSTRIJA GRADBENEGA MATERIALA
»GRADNJA«
ZALEC

GRADITELJI enodružinskih hišic, vikendov, koristniki peči do 8.000 kal

POZOR

IGM »GRADNJA« Zalec proizvajalec kvalitetnih Schiedel dimnikov je pripravila za vas nov izdelek:

SCHIEDEL DIMNIK Ø 13,5 cm ZA PEČI DO 8.000 KAL Z ZUNANJIMI MERAMI 29x29 cm.

Varčujte tudi vi z energijo in sodelujte pri zaščiti našega okolja.

Uporabljajte ta naš SCHIEDEL dimnik, ki je prilagojen pečem za vse vrste goriv.

Kupite ga lahko v vseh prodajalnah gradbenega materiala.

PROIZVODNJA IN PRODAJA IGM »GRADNJA« ZALEC, Aškerčeva 4, Enota PGM Latkova vas pri Preboldu

Telefoni: Zalec 710-740, 710-741, 710-719, 710-773; Latkova vas 722-027, 722-078

NAŠ KRAJ

PREBOLD: GASILSKA AVTOMOBILA

Gasilci prostovoljnega društva Prebold-Dolenja vas so se pred kratkim zbrali na svoji 58. letni konferenci. Iz poročila predsednika Ivana Petrovca povzemamo, da je bilo delo gasilcev tudi v preteklem letu razgibano na vseh področjih. Uspešno so nadaljevali tudi dela pri urejevanju svojega doma. Zdaj pa se pripravljajo na prevzem dveh avtomobilov — avtocisterne, ki jim jo bo poklonila občinska gasilska zveza ter novega gasilskega avtomobila znamke IMV. Kot so se dogovorili, bodo oba gasilska avtomobila izročili namenu za letošnji prvi maj.

Na konferenci pa je tajnik Občinske gasilske zveze Karel Strahovnik podelil priznanja za večletno delo v društvu. Tako sta priznanje za 10-letno delo prejela: Tone in Janez Stergar, za 20-letno pa Jože in Vinko Jager, Ivan in Jože Jerman in Franc Druškovič. Gasilske desetine v društvu pa so posebno priznanje za uspešno delo podelile tudi svojemu poveljniku Rudiju Hermanu.

DARKO NARAGLAV

GOTOVLJE: O OBVOZNICI

V nedeljo je bil v Gotovljah zbor krajanov, na katerem so ponovno veliko in vroče razpravljali o gradnji žalske obvoznice. Čeprav bi se dela na obvoznici morala pričeti že čez dobrih štirinajst dni, je še veliko nerešenih vprašanj. Nerešene so predvsem zadeve okrog odkupa zemljišč, saj se kra-jani Gotovelj, oziroma gotoveljski kmetje skoraj do zadnjega upirajo gradnji obvoznice oziroma odkupu njihovih kmetijskih površin. Kmetje nikakor niso zadovoljni s predvideno odkupno ceno drugače dragocenih in zaščitnih kmetijskih površin. Se bolj pa so nezadovoljni, ker jim do danes nihče ni mogel razložiti resne in oprijemljive praktične vrednosti žalske obvoznice, ki bi bila vredna žrtvovanja dragocenih celo zaščitnih kmetijskih površin. Na zboru so kra-jani ponovno glasovali, da so proti gradnji obvoznice in da bodo sprožili ustavni spor. Takšno enotno upiranje krajanov Gotovelj, ki so kot kaže z gradnjo obvoznice najbolj prizadeti, pa lahko resno zavre pričetek gradnje obvoznice, saj odkupa zemljišč v tako kratkem času skoraj ni mogoče opraviti, še posebno ne, če se občina s kmeti ne more sporazumeti.

R. V.

LESIČNO: POUČNI IZLET

Pred kratkim smo na osnovni šoli Lesično v okviru poklicnega usmerjanja organizirali ekskurzijo v Ljubljano. Udeležili smo se je učenci osmega razreda.

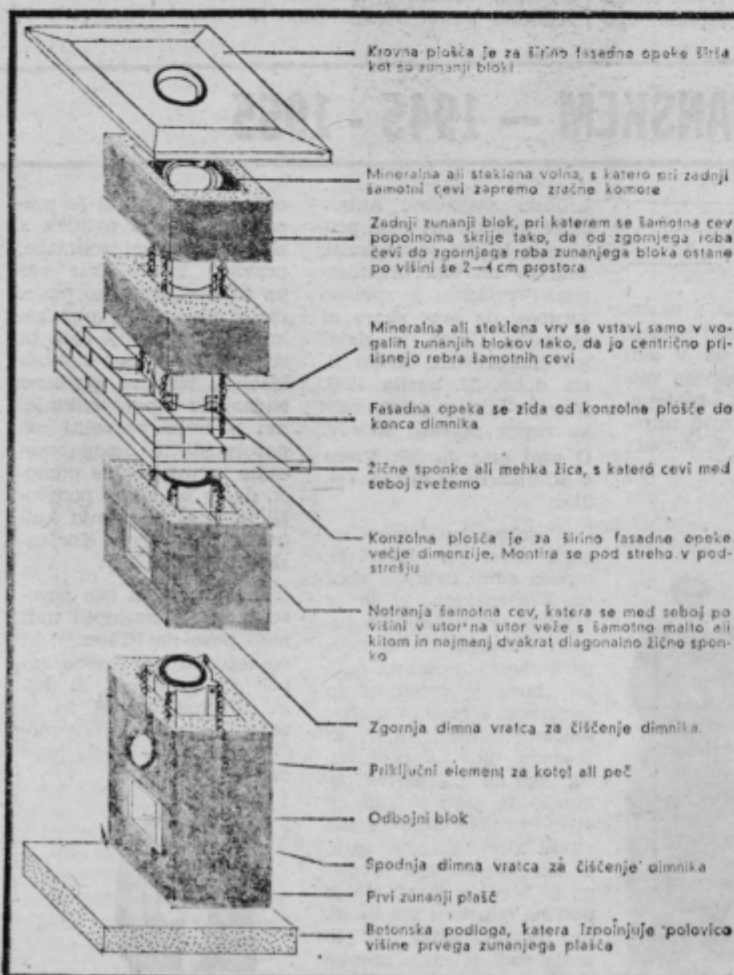
Najprej smo se v Ljubljani ustavili v tovarni LEK, zatem smo šli na go-spodarsko razstavišče, kjer je bila poleg razstave učil tudi razstava izdelkov in prikaz poklicev poklicnih šol iz vse Slovenije.

Obiskali smo še Mestno galerijo, kjer je razstavljala skupina »Julija«. Na koncu smo krenili še proti živalskem vrtu in si mimogrede, na Večni poti ogledali Vidmarjevo hišo, kjer je bila ustanovljena OF slovenskega naroda. ANICA UZMAH

ZALEC: ŠTUDENTSKI VEČER

Klub študentov občine Zalec bo tudi letos organiziral tradicionalni študentski večer, šestnajsti po vrsti. Prireditel bo v soboto, 19. marca ob 20. uri v dvorani HK Hmezd v Zalcu. V kulturnem delu večera bodo nastopili basist LADKO KOROSCE, MILAN STANTE ter domača recitacijska skupina. Igral bo ansambl VO-KALI.

Klub študentov občine Zalec sestav-

TO-MO-DI

TOPLI MONTAŽNI DIMNIK Z GIBLJIVO KISLOODPORNO OGNJESTALNO ŠAMOTNO CEVJO

MONTAŽNO INDUSTRIJALNO PODJETJE

61000 LJUBLJANA, OPEKARSKA 13

TEL. 22-113, 20-641

TELEX 31420 YU KIP

Informacije in strokovni nasveti v vseh trgovinah z gradbenim materialom.

KMALU V CELJU GR

acija študentov ma-
er sekcija studen-
verze. V tekočem
genili resno popri-
to edini način, da
za nemoteno delo
si obširen program

GRADEC: ŽENSKAM AZNIK

je mladina v Mari-
se nedokončanega
am proslavo dneva
z zbira v klubu ta-
že nekaj let. V
citacije, pesmi in
la so letos obžalo-
iso mogli prirediti
kajti gradnja druž-
zavlekle, zato upa-
poreditev za takšno
novem domu pri-
to.

ANJ: I VEČER

Velenje je na za-
pripravil v domu
prvi petkov kultur-
Velenju že v tradi-
vilnim domačinom
arij Zlata in Dragi-
klavirju pa ju je
tbad.

je pozdravil in se
nastop tudi pred-
erence SZDL, Mar-

V. KOJC

ČEJE: TISOČI ČNIK

tu telefonskih pri-
v svetu, saj pride
ključen telefonski
valce, na območju
pa komaj na štiri
krat, se zadnje leto
hefonskih priključ-
jejo. V začetku te-
je za PTT promet
na omrežje deset-
na naročnika. Nova
MARIKA SERBE-
nega. Njej je de-
ke pošte oprostil
za distribucijsko
i dali telefonski
čili, za pridno te-
dali še telefonski

bv

ČE: NSKI DOM

o pričeli marljivi
društva Loče pri
jo svojega novega
ki bo stal na izred-
na Klokočevniku,
kot so včasih de-
kom bo vreden 42
(starih), v njem pa
približno 30 skupin
prostovoljnega de-
šili mladi, vsi člani
pevali za svoj dom
lani upravnega od-
parjev.

OB PAKI: VOZNIKE

ro v Smartnem ob-
ččaj za voznike ko-
za traktoriste. Ude-
25 interesentov iz
tolice. Na koncu te-
iz izpite. Prvi le iz
di iz praktične vož-

ZORKO KOTNIK

FOR

PO PETIH LETIH NA OBISKU

NEKOČ VITEZI, ZDAJ PA...

UNIORJEV KOVAČ OHRANJA TRADICIJO — SVEČNIKI

ko je njun oče izdeloval vi-
teške oklepe. Bilo je roman-
tično in za razliko od dru-
ge vaske otročadi, ki se je
poganjala za indijanci in kav-
boji, so Ivanovi otroci zrasi
v drugem svetu. Težko je re-
či, kateri je lepši, verjetno pa
je bil toliko svojski, da je
spomin nanj še vedno izje-
men. O tem ne govorimo samo
fotografije iz tistih časov, am-
pak tudi kopija očetovega vi-
teza, v pomanjšanem merilu
in bolj klavirne postave.

'In kaj dela kovač Ivan
danes? Kuje svečnike, lestence,
vitaze in ključ svojim
štiriinpetdesetim letom vztra-
ja za viganjem, ki stoji ob
domači hiši. O njegovi umet-
nosti in izpovednosti je pri-
bližno pred petimi leti pisal
že kolega Drago, ki je tudi
opazil Ivanov talent. Se-
daj samo še povemo, da je
poln načrtov, da grede nje-
govi umetni izdelki dobro v
denar in da nima nikoli nič
pri hiši. Razumevanje, ki ga
ima v Kovaški industriji, je
obetaven dar in če k njemu
dodamo še Ivanov optimi-
zem, potem lahko naš zapis
zaključimo z željo, da bi Ivan,
umetnik-samouk skoval še
toliko predmetov, kolikor jih
vsak dan razprši njegov ko-
vaški meh.

ZDENKA STOPAR

ŽALSKI IN RADEŠKI PLANINCI ZBOROVALI

V predverju gostilne Vitez
v Ljubljani vas najprej po-
zdravi zloščen vitez, ki ga je
približno pred desetimi leti
izdelal kovač IVAN SREKL
iz Zreč.

Podoben vitez v oklepu, na
ščit pa ima narisane konji-
ki grb, krasl ljubljanski magi-
strat, dva viteza neklavne
postave pa sta rzstavijena v
Kočinu ob Renu v ZRN.

Kovaču Ivanu je že z mla-
dega kovaško kladivo in na-
kovalo posebno zvoneče pelo.
Jeklo in železo se mu je obli-
kovalo drugače, kot je bila
navada med ostalimi kovači.
Po svoje je delal in meh je
najbolj trosil svoje iskre ta-
krat, ko se mu je vžgala no-
va ideja.

Spretnosti in ljubezni za
oblikovanje železa je bošo-
vala še pobuda direktorja ing.
Marjana Osoleta, ki je opa-
zil Ivanove vrline in talent
ter ga usmeril v tisto kar
najbolj zna — v umetno obrt.
Najprej je delal se v tovarni,
potem pa so mu »dovolišila«,
da kuje doma, kjer je nava-
jen na domače nakovalo in
na svoje orodje.

Začelo pa se je z ljubezni-
jo do vitezov. »Poskusil bom,
sem dejal in začel posnemati
gube na vitezovem oklepu,
a se mi niso najbolje pose-
čile. Viteško srednjeveško
oblačilo sem dobil iz ljubljans-
skega muzeja in ko sem gu-
be poenostavil, sem oblačilo
iz dekapirane pločevine sko-
val v 260 urah. Original iz le-
ta 1630 (po desetih letih Ivan
Škerl letnico še dobro pom-
ni) je mojster v tistem času
delal tri leta. Prebral sem
na opremi.«

Pri vsem tem delu — kovan-
ju viteške opreme so pridno
sodelovali tudi trije Ivanovi
sinovi: Ivan, Jože in Slavko.
Grb na ščit je narisal sin
Jože, ostala dva pa sta so-
delovala na ta način, da sta
zlezla v viteške oklepe, si
spustila šlem in na doma-
čem konjičku odjezdila po
vaski poti. Če je bil kateri
od Ivanovih sinov premajhen
za oklep, si je nadel sa-
mo čelado in ščit.

Danes so že vsi zrasi, ra-
di pa se spominjajo na čase,

Na letni konferenci Planins-
kega društva Zalec so pouča-
rili, da je bila osnovna dejav-
nost planincev v preteklem le-
tu usmerjena v izgradnjo pla-
ninske postojanke na Bukovi-
ci. Tako so jani opravili 615
prostovoljnih delovnih ur,
kjer se je še posebej izkazal
Florijan Son, ki je opravil 308
ur. Planinci iz Zaleca, ki letos
slavijo deset let delovanja ra-
čunajo, da bo njihova postoj-
anka dograjena šele v letoš-
njem letu.

Seveda pa z izgradnjo doma-
niso zamrle druge dejavnosti.
Veliko pozornosti so posveča-
li usposabljanju za tekmoval-
nje v orientaciji ter samim ori-
entacijami. Tako so pripravili
kar dve takšni tekmovalni ter-
ena teoretična in praktična te-
čaja za pionirje. Organizirali
so tudi pionirsko planinsko
šolo, ki jo je uspešno končalo
trideset učencev.

Omeniti velja tudi to, da de-
luje v okviru društva planin-
ska sekcija Ferralit, ki je iz-
redno aktivna. Ferralitova
planinska sekcija skrbi tudi
za Mladostno sindikalno trans-
verzalo ITC.

Zanimiv je podatek, da so
izredno aktivni tudi upoko-
jenci, ki so samo lani pripra-
vili več kot trideset izletov v
planine.

Ko govorimo o dejavnosti
žalskih planincev, moramo
omeniti, da je izredno razvi-
to izletništvo, še posebej v
kraje v drugih republikah,
znane po narodnoosvobodilni
borbi. Zato je društvo tudi
prevzelo organizacijo izletov
po jugoslovanski planinski
transverzali.

Ob koncu letne konference
so zaslužni planinci Tone De-
lak, Florijan Son, Janko Jur-
har ter Janko Temše, prav
tako pa tudi planinska sekci-
ja Ferralit, prejeli pismene

pohvale za svoje prizadevno
in uspešno delo.

FRANC JEZOVIK

TUDI V RADEČAH

Prejšnji petek so se na
rednem obnem zboru zbrali
planinci radeškega društva.
Za uvod v delovni del so jim
domači pevci zapeli pesmi o
Triglavu in Soči.

Društvo se je postavilo z
lepo delovno bilanco. Pripra-
vili so več izletov in poho-
dov pa tudi zanimivih pre-
davanj. Sicer pa sta največ
priznanj dobili pionirska in
mladinska sekcija. Tudi
oskrbniki koč so svoje delo
opravili odlično.

Toda radeški planinci s
tem, kar so napravili lani,
niso bili povsem zadovoljni.
Ugotovili so, da jih čaka
večja akcija glede varstva
okolja. Poleg tega bodo or-
ganizirali še več izletov in
predavanj, vrh tega namera-
vajo znova ustanoviti planin-
sko šolo, ki je zlasti otro-
kom v osnovni šoli več kot
potrebna.

Ob koncu so pionirjem, ki
imajo v svojih članskih iz-
kaznicah štiri žige naših pla-
ninskih postojank, podelili
planinske klobuke, starejši
pa so za aktivno delo dobili
priznanja. Zal pa letos med
pohvaljenimi ni bilo niko-
gar, ki bi opravil Zasavsko
transverzalo. Zato bo treba
napraviti kaj več, ker po po-
teh transverzale hodi veliko
planincev, toda v manjših in
neorganiziranih skupinah.

Občni zbor je zaključil Sa-
mo Hubad, ki vsako leto rad
pride v Radeče. Tokrat je
udeležence delovnega sestan-
ka z besedo in barvnimi dia-
pozitivi popeljal prek gorskih
prelazov v Svico in nazaj.

KARMEN STRNAD

MALA ANKETA ZA LEPO OKOLJE

Priznamo. Med tistimi, ki so se organizirano lotili
akcije za lepo okolje, za čim več cvetic na oknih in
balkonih, za lepe vrtove in podobno, so doslej največ
uspeha zabeležile turistične organizacije. Pozivu Celjske
turistične zveze so prisluhnili vsa društva in tudi sama
razpisala tekmovanje. In tako je nastala armada več
tisoč ljudi, ki redno, načrtno skrbijo za svoje okolje.

V tej akciji tudi v Preboldu dosegajo lepe rezultate.
In tako so nedavno predavanje o urejanju svojega
življenjskega prostora izkoristili za podelitev desetih
priznanj tistim, ki so dosegli najboljše rezultate pri
gojenju cvetic lani.

MARTA VOZLIČ, pred-
sednica propagandnega
odseka pri turističnem
društvu v Preboldu: Naše
društvo že nekaj let orga-
nizira te akcije. Moram
reči, da imajo veliko pri-
vržencev. Toda, morale bi
jih imeti še več, tudi zara-
di tega, ker se naš kraj
vse bolj uveljavlja v tu-
rističnem življenju. Sicer
pa gre predvsem zaradi
nas samih. Turist pa bo
dobil dober vtis o našem
kraju in vanj se bo rad
vračal.

VIDA GOVC, nagrajen-
ka: Akcije turističnega
društva Prebold za ureje-
vanje okolice so upravi-
čeno deležne pozornosti
in posebne pohvale. Bile
pa bi uspešnejše, če bi
v njih sodelovali vsi ljud-
je. Priznanja sem zelo ve-
sela in mislim, da bi ga
bila tudi vsaka druga go-
spodinja, ki bi si priza-
devala, da naredi okolje
svojega doma čim privla-
nejše. Morali bi imeti še
več cvetic, saj delujejo
pomirjevalno, lahko.

TOMO POTOČNIK, vrši-
lec dolžnosti predsednika
turističnega društva Pre-
bold: Slovesnost, o kateri
teče beseda, je le skrom-
na oddolžitev desetim na-
grajencem za njihov trud,
ki so ga vložili, da je kraj
pridobil na urejenosti. Z
našimi akcijami želimo
doseči, da bo Prebold
vedno lepo urejen in pri-
vlačen za goste. Zal, pa
se še mnogi naši občani
obnašajo ravnodušno do
te pobude. Škoda.

To je le nekaj izjav naših sogovornikov. Sicer pa,
enake ali podobne odgovore bi posredovali tudi drugi.
Zato že teh nekaj misli pove, kaj te akcije pomenijo
v borbi za ohranitev lepega in čistega človekovega oko-
lja. Zaradi pomena bi bilo prav, če bi akcija za lepo
okolje zajela prav vse ljudi. Potem ne bo divjih sme-
tišč in ne odpadkov na cestah, ob rekah, v gozdovih...
In povsod bo dovolj cvetic in zelenic.

V Preboldu pa so poleg treh anketirancev nagradili
za prizadevanja pri urejanju okolja še Vilmo Jakuš,
Stefko Rajh, Francija Rezarja, Vikico Vedenik, Manjo
Vozlič, Marijo Zagoričnik in TT Prebold.

DARKO NARAGLAV

ERIKA GOMINSEK —
nagrajenka: Bila sem pre-
srečna, ko sem prejela va-
bilo in obvestilo hkrati,
da dobim priznanje Celj-
ske turistične zveze za de-
lo pri urejanju okolja.
Četudi so te akcije izred-
nega pomena, je vendarle
žalostno, da se premnogi
zanje ne ogrejejo. Če bi
se vanje vključili sleherni
občan, bi lahko govorili,
da imamo lepo in zdravo
okolje, v katerem je živ-
ljenje tudi prijetnejše.

MILICA UPLAZNIK, na-
grajenka: Vesela sem, da
sem za svoj trud, ki sem
ga vložila pri urejanju
okolice hiše, dobila to pri-
znanje. Tudi brez tega bi
skrbela za lepo okolje,
saj je urejena okolica
prav gotovo najprej v
mojem interesu. Res pa
je, da je to priznanje
spodbuda za nadaljnje
delo. Sicer pa sem prav
danes dobila nekaj novih
idej za ureditev okolja.
Mislim pa, da bi morali
pri tem delu sodelovati
prav vsi.

OMEJITI MOŽNOSTI ZA PREKRŠKE

PISE JOZE PETEK

Od jeze in medsebojnih obtoževanj ni koristi. Krivci se navadno ne zme-nijo za očitke, ker menijo, da delajo prav. Če že ne povsem pošteno, pa za svojo korist. Kako dobro bi nam bilo, če bi bilo pri nas vsaj toliko zadrū- ne zavesti kot včasih! Tako je vzkliknil mož, ki krivde za sedanje razmere ni maral valiti na to, ne na ono stran. Očisti naj vsak pred svojim pragom.

Nekdanjo zadrūno zavest je izrinila podjetniška miselnost. Podjetniška v slabem pomenu besede, ker nasprotuje sleherni solidarnosti. Kmet je član zadrūge, sklone tudi ustrezno pogodbo — živino, krompir in drugo pa proda sosednji zadrugi ali komu drugemu, če mu plača le kako paro več. Zaradi tega pa ne bi obtoževal le takih kmetov. Poiskati je treba tudi odgovor na vprašanje: zakaj se zadrūna miselnost in solidarnost ne uveljavita tudi med zadrugami, da ne bi z višjimi cenami zapeljevala članov svojih sosed? Pogosto namreč imajo za svoje člane nižje odkupne cene, ki so enake kot v sosednjih zadrugah. Višje cene veljajo torej le za tiste pridelke in živino, ki bi jo radi pobrali sosedom.

Zaradi take škodljive podjetnosti nekaterih kmetijskih in drugih delovnih organizacij je v zadnjem času veliko razburjanj na Dolenjskem, zlasti ob hrvaški meji. Ob odkupu krompirja ga je bilo tudi na podravskem območju. Podobni primeri pa se kar vrstijo. Živinorejci ne zaupajo, da so meritve mleka in klavnosti živine poštene. Pa niso krivi le kmetje, saj nezaupanje izhaja iz več ali manj dokazanih napak, ki bi jih povzročitelji raje prikrili kot

popravili. Nekateri dogovori in pred-pisi so tudi precej dvoumni.

Ko razmišljam o tem, obēudujem Svede z njihovo zadrūno miselnostjo in poštenostjo. Njihova organizacija poslovanja je taka, da morajo biti poštene vsi, kmetje in delavci v zadrū-nih obratih, sicer bi tistim, ki bi se poskušali okorišćati na račun drugih, kmalu odzvonilo. Tudi možnosti za prekrške ni veliko. Odkupne cene živi-ne so enake pri vseh zadrugah, čeprav imajo okoli 200.000 članov kmetov. Razlike ne povzroča niti oddaljenost ži-vinorejca od klavnice. Preskrba z mesom je izenačena po vsej državi, čeprav je skoraj dvakrat tako velika kot Jugos-lavija. Klavniška zadrūna zveza, ki povezuje zadrūge živinorejcev, klavniško industrijo in trgovino, preprečuje preveliko nihanje cen klavne živine tako, da ponudbo in povpraševanje uravnava z izvozom presežkov ali uvo-zom manjkajočega mesa. Klavnice ob-računavajo živino po mesu, ki ga oce-njujejo posebni strokovnjaki pod nad-zorstvom zvezne strokovne službe in torej niso odvisni od klavnice. Član-stvo v zadrugah je prostovoljno, a čla-ni so skoraj vsi kmetje, kar je naj-boljši dokaz, da so zadovoljni s takim poslovanjem.

Tega se ne da v celoti presaditi k nam — lahko pa bi se veliko naučili. Ne le kritika in moraliziranje, tudi organizacija medsebojnih odnosov v kmetijskih zadrugah in med zadruga-mi pa tudi drugimi kmetijskimi orga-nizacijami, vključno z živilsko indu-strijo in trgovino naj bi bila taka, da bi omejevala prekrške.

UVOD V KMEČKI TURIZEM

GOSPODINJSKI TEČAJ

KONJIŠKA ZADRUGA JIH ORGANIZIRA ŽE VEČ LET

Kmetijska zadruga Konjice združuje tudi kmete koope-rante iz pohorskega predela. Pohorje je zaradi obilice vo-da in lepih gozdov privlačno za turiste. Zato bi zadruga želela, da se kmetje začnejo ukvarjati s kmečkim turiz-mom. Turist zahteva poleg tople besede in prijaznega ob-raza še okusno hrano, ki naj bi bila poceni. Da bi gospo-dinja lahko pripravila dober in cenen obrok, mora biti po-učena o marsičem. O nekate-rih malih skrivnostih dobre kuhe so se dekleta in žene poučile na gospodinjskem te-čaju, ki sta ga priredila gozd-ni obrat in zadruga Konjice.

Tečaj je obiskovalo dvain-dvajset žensk. Nove sta hodili

občasno, ostale pa redno. Za-čel se je pred šolskimi počit-nicami in končal sedaj.

Osnovna šola v Zrečah je ljubeznivo posodila prostore, v katerih so se dekleta spret-no sukala in se privajala de-lu v sodobnih kuhinjskih pro-storih.

Tečaj je trajal okrog de-vetnajst ur. Vodila ga je di-plomirana učiteljica gospo-dinjstva tov. Jožica Dimec. Gozdni obrat je prispeval de-nar, zadruga pa je poleg de-narja še skrbela za material in za nemoten potek tečaja.

Na tečaju so se dekleta se-znanila z dejstvom, da jemo Slovenci hrano brez pravega beljakovinskega razmerja. Na-vkljub temu, da pojemo so-

razmerno dovolj mesa, pa j-v naši prehrani znatno pri-malo jajc in mleka.

Zadruga namerava organiz-rati v septembru nadaljevaln-tečaj, v katerem bodo dekle-ta zvedela kaj več o uporabi gospodinjskih strojev, ureja-nju stanovanja in drugih, z gospodinjstva pomembnih reče-h.

Konjiška zadruga organizi-ra tečaje že več let. Dosle-so bili vsi dobro obiskani.

V prihodnjem letu name-rava zadruga skupaj z gozd-nim obratom organizirati go-spodinjski tečaj na Jerneji pri Ločah. V tem kraju nam-reč doslej še ni bilo nič stor-jenega za izobraževanje kme-čkih žena in deklet.

IDA TEPEL

VITANJE

NOVI IZDELKI

V LESNO INDUSTRIJSKEM OBRATU

V lesno-industrijskem ob-ratu Vitanje, ki je temeljna organizacija združenega dela OZD LIP Slovenske Konjice, bodo končali s proizvodnjo slavnega pohištva — oken. V novo proizvodno halo bodo namestili nove stroje in uve-dili novo tehnologijo. Proizva-jali bodo nov izdelek — bo-rove garniture. Izdelovali bo-do predvsem borove kreden-ce za dnevne, lovske in kme-čke sobe in jih v največji meri izvažali.

Celotna investicija bo ve-ljala okoli 350 milijonov sta-rih dinarjev. Predvidevajo, da bo nova proizvodnja stek-la prvega maja letos.

Navzlic spremembi v pro-zvodnji, števila zaposlenih — okoli 60 — ne bodo po-večevali. Zato pa načrtujejo dvig produktivnost, kar po-meni, da bodo znatno pove-čali dohodek na zaposlenega. Ko so ocenjevali surovin-

sko bazo, so ugotovili, da je na celjskem in koroškem gozdno-gospodarskem ob-močju dovolj kvalitetnega bo-ra za njihovo proizvodnjo.

Trenutno je obrat eno sa-mo gradbišče. Navzlic temu teče stara proizvodnja brez zastoj.

S pomočjo viličarjev bo delo mehanizirano tudi na manipulacijskem oziroma skladiščnem prostoru. Lepo bodo uredili okolico obrata, saj je ta kolektiv v središču Vitanja.

Lesno-industrijski obrat Vi-tanje se je razvil iz majhne mizarske delavnice, v kateri je še 1962. leta delalo štiri-najst ljudi. Danes je to že 60-članski kolektiv, ki ima dobro urejene tudi vse sa-moupravne odnose, je med drugim v razgovoru opozoril vodja obrata tehnik lesne stroke Ferdo Kresnik.

FRANJO MAROSEK

Ne le zvončki in trobentice, tudi bele krpe na travnikih v Obsotelju napovedujejo pomlad. Vsako leto namreč pri-pase v dolino ob Sotli velika čreda ovac, ki se potem počasi pomikajo vzdolž reke vse do Mestinja.

Slavka Božiča iz Čadzevice pri Banjaluki, krajišnika, ki pase svoj trop okoli štiristo ovac, smo srečali pri Podče-trtku. Povedal je, da si pastirji kuhajo kar sami in da spijo v gozdu pod šotorom in ni pozabil pripomniti, da je trava v Obsotelju zelo dobra za njihove ovce.

Foto: MILENKO STRASEK

STROKOVNJAK SVETUJE

UPORABA ŽVEPLENO APNENE BROZGE

Zvepleno apnena brozga je že zelo stara in cenjeno škroplivo. Poleg odličnega fungicidnega učinka na različne bolezni ima tudi zelo dober učinek na nekatere škodljivce kot so ameriški kapar, rdeči pajek, akarni-za na vinski trti in tako dalje. Zlasti je priporoč-ljiva za škropljenje koščičarjev, breskve in marelice ter drugih.

Za zimsko škropljenje jo uporabljamo v 20—25 odstotni koncentraciji. To se pravi, da vzamemo 75—80 litrov vode in dodamo 20—25 litrov brozge.

Kako pripravimo zvepleno apneno brozgo sami?

V železnem kotlu ogasimo z malo vode 10 kg ži-vega apna. Temu primešamo 20 kg zvepla v prahu in dolivamo ob neprestanem mešanju 90—100 litrov vo-de. Vse skupaj kuhamo 45 minut do ene ure oziroma tako dolgo, da postane rjavkasto rdeče barve. Med ku-hanjem večkrat premešamo in dolivamo hladno vodo, da nadomestimo izhlapele vode in preprečimo kipenje.

Kuhano brozgo ohladimo in jo previdno odlijemo od goste vsedline. Hranimo jo v železnih sodih, steklenih balonih ali v plastičnih posodah. Posode morajo biti dobro zaprte, da ne pride do brozge zrak. Tako smo dobili zvepleno apneno brozgo, ki ima približno 20—22 stopinj Bé.

ING. SATLER FRANC

MOZIRJE

REZULTATI SO

66 RAZNIH KMEČKIH SKUPNOSTI

Javna razprava o doseda-njem razvoju kmetijstva v mozirski občini in prihodnjih nalogah na tem področju se bliža koncu. Moramo reči, da je izredno kritično ocenila dosedanj pot in hkrati no-ve naloge. Teh ni malo in teh se zavedajo vsi. Pred nji-mi ne zapirajo oči. Zato tudi toliko odkritih besed, zato tu-di priznanja za doslej oprav-ljeno delo.

Doseženi uspehi so spod-budni tako v luči tržne pro-izvodnje, organiziranosti kme-tov in samoupravnih odo-sov, v povečanju produktiv-nosti pa tudi na socialnem področju.

Kljub nestabilnemu tržišču, neusklajenim cenam repro-dukcijskega materiala in kmetijskih pridelkov, je skup-na kmetijska proizvodnja v občini narasla za 60 odstot-kov. Od tega je odpadlo naj-

več in sicer 82 odstotkov na mlečno proizvodnjo, sicer pa klavna živina za 75 in plemen-ska za 55 odstotkov. Bistven napredek so dosegli pri selekciji goveje živine in krmljenju. V proces specializacije proizvodnje je bilo za-jetih 500 ali 70 odstotkov vseh zaščitenih kmetij. Naložbe v te kmetije so znašale več kot 3,2 milijarde starih dinarjev posojil, ki pa so bila oplemenitena še z lastnimi sred-stvi kmetov. Računajo, da so tako skupaj vložena sredstva znašala najmanj 10 milijard starih dinarjev! Ustanovili so 66 raznih kmečkih skupnosti, od tega največ strojnih. V vseh teh oblikah je združilo svoje delo in sredstva okoli 330 kmetov.

Zgornjesavinska kmetijska zadruga vključuje 750 gospo-darstev, kooperacijski odnosi pa se uveljavljajo z 920 go-spodarstvi.

M. B.

Videti je, da še premalo govorimo o okolju in najbolj osnovnih oblikah vedenja človeka do narave in vsega, kar ga obdaja. Brezvestnost in nesramnost tega voznika je več kot očitna. Ob na pol praznem parkirnem prostoru Na zelenici v Celju je parkiral svojo stoenko na sredini že itak redke zelene površine. Nekdaj so rekli: Kjer osel le-ži... danes moramo reči: Kjer človek parkira...

Foto: OBJEKTIV

OBNOVITEV KIDRIČEVE DOMAČIJE NA KNEŽCU

ODDOLŽITEV POMEMBNIIM MOŽEM

NOVO UREJENA HIŠA PREDVIDOMA NA OGLED APRILA DRUGO LETO

Delež obeh Kidričev, dr. Franceta in Borisa, je v slovenski zgodovini prav gotovo izjemnega pomena, saj sta bila, vsak na svojem področju, vrsto let podilni osebnosti, ki sta vtisnili dobi pečat in mnogo prispevali tako na kulturnem kot gospodarsko političnem torišču ustvarjanja. Zato je povsem utemeljen sklep, da proglašamo domačijo na Knežcu, kjer sta oba Kidriča preživela vrsto let, za spomenik I. kategorije, ki bo v celoti urejen za stalno muzejsko razstavo in bo tako pomemben prispevek pri oblikovanju in nastajanju spominskega parka Kumrovec-Kozjansko. Četudi je življenje in delo obeh Kidričev več ali manj znano, bo stalna razstava na Knežcu še poglobila poznavanje ustvarjalnega zanosa obeh velikih mož, z njim pa se bo lahko seznanilo na nevsihljiv in znanstveno podprt način večje število ljudi.

Kot vedo povedati še danes mnogi sodobniki v Rogaški Slatini, je bilo Borisovo življenje trdno povezano z Rogaško Slatino in Knežcem. Ze med prvo svetovno vojno je Knežec nudil zavetje malemu Borisu in materi Jelići in tudi po vojni je mati s sinom še ostala v tem mirnem in od življenja odmaknjenem kraju, skoraj idilično obarvani pokrajini. 4. novembra 1918 se je Boris vpisal v šolo pri Sv. križu, napravil izpit čez prvi razred in se takoj vpisal v drugega, kmalu zatem pa ga je oče prepisal v šolo v Rogaški Slatini. Po prvem četrtletju šolskega leta 1920/21 ga je oče vzel v Ljubljano, kjer je po končani osnovni šoli vstopil na poljansko gimnazijo.

Mladi gimnazijec se je prav hitro začel zavedati krivic, ki so se v tistih časih godile delavskemu razredu, zato je 1928. stopil v SKOJ, leto zatem pa so ga oblasti zaprle v mariborsko kaznilnico, v kateri srečamo prej in

pozneje mnoge naše revolucionarje, med njimi tudi tovariša Tita.

Poti, na katero je stopil, ni nikoli zapustil, a še vedno se je vračal na Knežec. Brž ko se mu je ponudila prilika, je stopil v stik s slatinskimi komunisti. Borisove odločnosti in vztrajnosti pri delu so se in se še danes spominjajo njegovi takratni sodelavci v Rogaški Slatini Beno Jugovar, Jože Škorjanec, Engelbert Weinberger, Franjo Lipovšek, Jože Pok in drugi.

Boris ni ostal v Rogaški Slatini in na Knežcu le pri besedah. V stolpu svetotrojiške cerkve je na šapirografu sam naskrivaj razmnoževal letake, ki so jih komunisti trosili v vseh večjih krajih današnje šmarske občine in jih pošiljali celo v Zagreb. Ko so steklarji 1928. leta savkali, se je maldi Boris prvič priključil aktivnemu delavskemu gibanju.

V naslednjih letih je Borisa zajelo

revolucionarno delo do takšnih meja, da ni mogel več obiskati Knežca. Prišla je druga svetovna vojna pa konec vojne in obdobje povojne graditve in povsod je Borisovo ime pomenilo nenehno delo, iskanje boljših rešitev zlasti na področju gospodarstva, vedno pa je bil neizprosno.

Po vojni je Boris Kidrič znova večkrat obiskal Knežec, nazadnje 1952. leta, ko so odkrili v zdraviliškem parku spomenik padlim borcem. Takrat so ga izvolili za častnega občana. Navezanost Borisa Kidriča na Rogaško Slatino in na Knežec je bila vsekakor precejšnja, takšen pomen pa ji bo dala tudi muzejska zbirka v dveh sobah na preurejenem Knežcu.

Ob Borisu pa velja poudariti tudi veliko vlogo njegovega očeta dr. Franceta Kidriča, ki ima nemalo zaslug za to, da se je literarna zgodovina na Slovenskem razvila v znanost. Skupaj z Ivanom Prijateljem sta ji utrdila

pot in ji namenila tisto vlogo, ki jo ima v čedalje večji meri danes. Dr. Franceta poznamo tudi kot izvrstnega poznavalca Prešernovega življenja in dela in sploh obdobja romantike in pozne romantike. Dr. France je bil prvi povojni predsednik slovenske akademije znanosti, publicist in univerzitetni profesor, ki je s svojimi članki in znanstvenimi razpravami ponesel glas o naši kulturi tudi izven meja domovine.

V novo urejeni razstavi na Knežcu (za obiskovalce bo predvidoma odprta v aprilu naslednje leto) bodo pozornemu ljubitelju njegovega dela na vpogled zlasti tisti dokumenti, ki govorijo o znanstvenem ustvarjanju, torej premnoge razprave, knjige, izbrani članki, kritike in polemike pa tudi biografsko gradivo in govori ter korespondenca.

Objekt na Knežcu bo urejen tako, da bodo za razstave na razpolago štirje prostori v pritličju in dva na podstrešju, veža v pritličju bo uporabljena kot povezovalni prostor, črna kuhinja v podaljšku veže pa bo obnovljena. V hiši bodo smiselno razstavljeni tudi vsi ohranjeni predmeti, zlasti še originalno pohištvo.

Strešni prostori bodo namenjeni razstavi Narodnoosvobodilne borbe na Kozjanskem, ki bo prva tovrstna (in prepotrebna) na območju šmarske občine. Tudi v tej zbirki bo poudarjena širša okolica Rogaške Slatine. Tako urejen bo prvi prostor, v drugem pa bodo obiskovalcem na vpogled razni tiski, literatura obeh znamenitih mož, kombinirano z diaporojem in magnetofonskimi trakovi in drugimi sodobnimi pripomočki.

Obnova Knežca, za katero so sredstva že zagotovljena, bo končana naslednje leto, da pa bi objekt čimbolj služil namenu, bodo poskrbele različne strokovne institucije, od Zavoda za spomeniško varstvo do Muzeja revolucije.

Domačija na Knežcu bo tako že naslednje leto dobila novo podobo, ki bo pravzaprav stara, saj bo urejena po videzu, ki ga je kazala takrat, ko je domačijo kupil Borisov prednik, šmarska občina pa bo hkrati dobila prvi, strokovno urejeni etnografski objekt. Delo pa seveda še ne bo končano (tudi z izdajo vodiča ne), saj bo treba objekt primerno vključiti v okolje, ga popularizirati in ga narediti dostopnega širšemu krogu ljudi. Odveč je poudarjati, da je to naloga občine in pa predvsem domačinov. Domačija obeh Kidričev mora zaživeti lastno življenje. MILENKO STRASEK

Domačija Kidričevih na Knežcu (Foto: D. Medved)

NAD PREBOLDOM

ZMAJČKI PA LETAJO

NAJVEČJI SOVRAŽNIK JIM JE — STRAH ...!

Na nebu ni bilo niti ene oblaka in niti sapica ve-a ni zapihljala tisto nedo-ko, ko sva se s Tonetom na-nenila tja pod vznožje Zvaj-e v Preboldu. Skoraj prepri-ana sva bila, da bova to-rat imela srečo in našla po-umne fante, ki se tam z-ruha Cestnikovega hriba spu-ajo v dolino. Tokrat seve-a ne mislimo na smučarje, ač pa na fante, ki letijo z-maji. Kdor je imel srečo, ali celo z vrha Triglava. Na-krat je ta šport postal ze-rih fantov in vse več mla-aj. Zanimanje za letenje-znaji ni splahnelo niti ta-rat, ko se je pri nas pri-čila prva smrtna nesreča. No, in danes lahko te zma-vidimo že v Preboldu. Res-ki, da je to zanjkrat prvi pri-er na širšem celjskem ob-očju, vendar sem skoraj-reprian, da jih bo vedno-ec.

Ze tam pri hotelu sva s-onetom zagledala pod jas-im nehom modra, rumena-ideča krila, ki so se dru-a za drugim spuščala na-šnik pod Cestnikov hrib. Ko-a prispela tja, nisva bila

edina gledalca. Kar precej-Prebolčanov je opazovalo ta-atraktivni šport. Ze tam od-septembra lanskega leta da-lje se Miran Novak, Branko-Grabner, Herman Ceter, Sa-mo Marinc in Rudi Lorber-fantje iz Prebolda in Celja-preizkušajo v tem, kdo bo-bolje poletel, kdo izmed njih-bo dosegel večjo višino in ne-nazadnje, kdo izmed njih-bo imel boljšega zmaja. Seveda-o kakšni nevoščljivosti ni ni-ti sledu. Fantje so med sa-bo pravi prijatelji, si poma-gajo, prenašajo svoje izkuš-nje med sabo, vedno pa so-pripravljeni, da to večino, ki-zahteva predvsem obilo po-guma ter kondicije, nauče ti-ste, ki bi radi poleteli.

Zaenkrat dosegajo višino do-60 metrov, že čez kakšen me-sec pa se pripravljajo, da bi-poleteli z vrha Peskrove pla-nine, kjer bi dosegli višino-300 metrov.

Ko človek opazuje polet od-začetka, pa vse do pristanka, izgleda vsa stvar čisto pre-prosta. Šele kasneje iz po-govora s pogumnimi fanti iz-vedemo, da ni tako. Ze samo-to, da zmaj prinesejo do vrha, odkoder jemljejo zalet, zahte-va precej moči in volje. Raz-pon kril meri namreč osem-metrov in kakšen je zračni-upor si lahko menda pred-

stavljamo. Pred samim pole-otom je treba misliti na več-stvari. Najprej je potrebno-zmaj obrniti v smer v kate-ro nameravajo poleteti. Po-tem je treba ugotoviti kak-šen veter piha. Najboljši je-veter zgornji, ker dviguje-zmaja, če pa se zgodi, da ve-ter nenadoma začne pihati v-hrbet, je treba ohraniti pri-sebnost in mirno kri, ker je-edino to porok, da ne bo ne-sreče. Najbolje je seveda tri-krat, kadar je brezveterje. Prav zaradi tega, ker nekoč-mladi Branko Grabner ni pra-vilno ocenil vetra, se je zgo-dila nesreča, ki bi se lahko-tragično končala. Tako pa je-odnesel le nekaj bušk in raz-bit nos. Navsezadnje ni pri-jetno pri hitrosti sedemdeset-kilometrov na uro, padati z-obrazom navpično proti zem-lji in pri tem paziti še na-to, da ne pristaneš na foto-grafu, ki je želel posneti ta-»atraktivna« pristaneč.

Tudi Miran Novak je do-živel nekaj podobnega. To-krat ni bil kriv veter, pač-pa Miranova želja po akro-baciji. Pravijo, da je izkušen-maček tisti, ki se želi usta-viti v letu. No, in to je po-izkušal tudi Miran. Ni še bil-toliko več, da bi mu to us-pelo. Izgubil je hitrost in z-višine štiridesetih metrov pa-

dal, pristal pa ni na zemlji, temveč na nekem drevesu. Bolj kot to, da je dobil ne-kaj prask po obrazu in ro-kah, ga je jezilo to, da je-zlomil znaja in potem mo-ral dobiti novega. Pet tiso-čakov pa tudi ni-malo. To-liko približno stane en zmaj.

V začetku niti pomislil ni-nihče izmed njih, da bi pri-poletu nosil čelado, prav ti-dve nesreči pa sta jih izuči-li.

In kakšne načrte imajo ti-»zmajevalci«? O tem pripo-veduje Miran Novak: »Sedaj se-pripravljamo na izpite, ki so-v Ljubljani. Najprej bomo se-veda opravili izpit prve stop-nje in upam, da nam bo us-pelo čez nekaj let zaključiti-vseh pet stopenj. Ko nam bo-uspelo to, potem se bomo-skoraj verjetno spustili tudi-z vrha Triglava. O strahu se-veda ni niti govora. Kdor ob-čuti pred poletom strah, naj-bolje stori, če vzame zmaja-v roke ter ga nese nazaj v-dolino. Strah je naš največ-ji sovražnik. Priznam pa, da-si nič kaj ne želim, da bi-tole prebrala mama.

Imamo pa še eno željo. Za-ta šport bi radi navdušili-čim več mladih Prebolčanov-in morda bo kasneje prišlo-tudi do sodelovanja s Teles-nokulturno skupnostjo iz Za-lca.

Vsem, ki bi si želeli ogle-dati pogumne fante pa še ta-le nasvet. Kadar bo lepo vre-me in kadar ne bo pihal pre-močan veter jih boste našli-v Preboldu. Najverjetneje ob-sobotah in nedeljah.

Tekst: JANEZ VEDENIK
Foto: TONE TAVCAR

PO SLEDI IZGUBLJENIH DELOVNIH UR IN DOHODKA

PO OPRAVKIH, OPRAVKIH!

KDO KOMU KRADE ČAS IN PRAVICO DO PROSTEGA ČASA

Nihče dosedaj še ni izračunal, koliko delovnih ur je že šlo po zlu zaradi takomenovanih opravkov, ki se seveda delijo na nujne in obvezne (sodišče, vojaške zadeve, bolezni), nujne vendar neobvezne (dvig denarja, razna potrdila za dosego določenih pravic, specialni nakupi) in nenujni, neobvezni (nakupi, ki bi jih opravili tudi v prostem času, opravi, ki jih je mogoče opraviti pismeno).

Šefi izpolnjujejo dovolilnice, s katerimi smejo zaposleni mimo vratarja v službenem času. Koliko takih lističev je bilo doslej izdanih, zaradi nujnih, manj nujnih in skoraj nič nujnih zadev? Ponekod ure odpišejo, ponekod jih morajo delavci nadomestiti, ponekod jih šefi »velikodušno« podarjajo, ponekod pa si, to so večnoma šefi in svobodnejši poklici, čas za take opravke vzamejo sporedno s službenimi opravki (če ga ni, si ga pa izmislijo) in tako gredo dnevno tisoči ur rakom žvižgat.

O tem problemu bo v četrtek v Celju problemska konferenca sindikatov delavcev družbenih služb. Dogovarjali se bodo o tem, kako z drsečim delovnim časom in kako drugače urediti večjo gibljivost v javni upravi, pravosodju, zdravstvu, denarnih in zavarovalnih zavodih, otroškem varstvu in kulturi.

— Prijatelji vprašajo me; kam?

— Po opravkih, po opravkih!

Roko na srce, koliko znancev, ki so v službi, ste danes vi, ki ste tudi v službi, srečali na celjskih ali kakšnega drugega mesta ulicah?

— Grem na sodišče. Razpravo imam.

— Po gradbeno dovoljenje grem.

— Rojstni list za otroka rabim.

— Avto grem registrirati.

— V banko po denar! Če bi kdo naredil »racijo« in zaslusal vse ljudi s ceste v delavnih dopoldnevih, bi dobil v roke grozljivo statistiko o izgubljenem delovnem času, o cikli naše stabilizacije, vzroku slabe rentabilnosti, prenikkega standarda itd.

POMENEK PRI VRATARJU

V veži Aerovega TOZD na Trgu V. kongresa je vratarica. Vratar Jože Kobal je povedal:

»Razen nekaj vodilnih, ki imajo stalne dovolilnice, nihče ne more iz oddelka brez posebne dovolilnice. To traja že dolga leta, odkar pomnim. Zadnje čase je zasebnih razlogov za izhod zelo malo, če so, so navadno zaradi opravkov na občini, sodišču, pri zdravniku. Vse tri dovolilnice, ki so tu pred mano, glasijo na opravke službenih nabav. Nobene zasebne.«

Tako v podjetjih, kjer so vratarice. Tu je bolj ali manj strogo povelje. Kaj pa tam, kjer vrataric ni? So to privilegirani

občani, ki smejo v mesto kdaj hočejo?

Na. To je odvisno od reda, ki kje vlada. Na sodišču se more vsak javiti v predsedništvu, da dobi dovoljenje, kajti vratar tam ne kontrolira odhoda in prihodov.

V nekaterih uradih imajo tudi knjigo odsotnih, kamor naj bi se vsak, ki službeno odide iz pisarne, vpisal in sicer kam kje, zakaj in kdaj. Toda te knjige se ponekod upravičeno imenujejo knjige pogrešanih?!

V SPREJEMNI PISARNI OBČINE

Ponedeljek v Celju na občinski upravi velja za uradni dan. Zamudili smo ga. Baje se je tlelo ljudi in bi verjetno ne mogli posneti tako prijetnega vzdušja, kot je na našem posnetku.

Vilbald Celofiga, delavec iz Aera je pri »okencu« za potne liste:

»Ne, nisem si vzel dovolilnice. Popoldne delam. Potni list potrebujem za poletje... Mi, ki delamo pri stroju zaradi takih opravkov ne moremo ujed delom proč. Kdor dela v izmeni, si pač lahko organizira opravke tako, da mu ni treba med službo naokrog.«

Najbrž je res tako, zato pa tisti, ki delajo samo dopoldne, prepogosto dirkajo po mestu in se srečujejo: v trgovinah, v mesnicah, na tržnici...

Kaj so povedali uslužbenci v novi sprejemni pisarni? Mimogrede povedano je vzorno urejena, svetla prijazna, nič »kancljska«. Tudi koleke, tiskovine, vse kar stranka potrebuje dobite tam.

VSAKEMU SE NENADOMA MUDI

Imamo primere, da starši pridejo po potrdila o rojstvu otroka šele takrat, ko mora imeti potrdilo za vpis v šolo. Takrat ga hočejo imeti pripravi. Ali: Na vrat in na nos hoče nekdo imeti potni list, toda ko hoče na primer imeti vizum, ugotovi, da je veljavnost potekla. Torej v sprejemni pisarni občinske uprave zatrjujejo, da je daleč nad polovico obiskov strank pri njih takih, ki bi, če bi ljudje poznali malce reda pri svojih dokumentih, lahko odpadli. Mnogo zadev je mogoče dobiti tudi pismeno, toda ker ljudje odlašajo, pridejo zadnji trenutek in največkrat tudi med službenim časom.

Najbrž je tudi to res. Res pa je tudi, da je eno uradno popoldne odločno premalo.

Če na primer v enem mesecu, kar ni nič nenavadnega, kupiš avto, se ti rodi otrok, imaš razpravo na sodišču, vmes se zbolíš in moraš dati izpuliti zob, je pet delovnih dni »motenih«, kajti tudi dopovedovati zakaj rabiš uro prostega in pripovedovanje o »božjih mlinih, ki počasi meljejo« ob povratku, raztegnejo čas odsotnosti od dela za ure.

NEKATERIM SE ZDI NORMALNO, DA...

Nekaterim se zdi normalno, da delajo takrat, ko je večina ljudi prostih. Kaj za vraga je mnoge obsedlo, da edino »uradna« dopoldan kaj velja? Gostinec, ko si izbira poklic ve, da bo moral biti gostom na voljo tudi ob

večerih in praznikih, zdravnik, da bo moral k bolniku ko le-ta zbolí in da ljudje ne zbolevajo v uradnem času.

Tudi nekatere ustanove so se prilagodile prostemu času. Na primer nekdanja mestna knjižnica. Ob torkih in četrkih ter sobotah je odprta dopoldne, ob ponedeljkih, sredo in petkih pa popoldne. Vsak teden ima vsak občan vsaj po tri možnosti, da pride do duševne hrane.

OD PONCIJA DO PILATA

Kar zadeva uradne opravke, so ljudje v glavnem »analfabeti«. Ne vedo ne kod ne kam, ne pri kom in ne kako? Uslužbenci, ki jim splet postopka ni tuj marveč službena verziranost, so dostikrat vznemirjeni in se na kratko otrsajo dolžnosti pojasnjevanja.

Če so ljudje nepismeni, kar zadeva upravni postopek, znajo vsi večidel brati. Kazalo bi torej za vsak urad natiskati veliko količino »pomnilnikov«, v katerih bi za ves splet opravil v neki občini bilo zapisano vse: Kaj, kje, kdaj, kako, pri kom. Seveda je to mogoče tam, kjer je sistem dodelan, kjer se za dlje ne bo nič bistveno spremenilo, pa naj gre za postopek pridobitve gradbenega dovoljenja, postopek prijavi, odjavi, registraciji vozila, nabavi potnega lista, urejevanja vojaških zadev itd. Tak opomnik bi naj bil v vsaki družini, ob porokah pa bi ga dali novemu družinskemu poglavarju v žep.

Z nekaj prilagoditve družbenih služb modernemu času, ko dvoizmenška zaposlitev ni redkost in ko ima vsak državljan enake pravice in tudi zahteve, bi lahko s časoma prišli tako daleč, da bi se delovni človek med delovnim časom posvečal prvenstveno delu in ga ne bi skrbelo, kdaj bo opravil to ali ono, kaj počne njegov otrok (v vrtcu naj bi bil), šolar (celodnevna šola), kdaj bo opravil kakšno zadevo na občini, sodišču, v šoli.

Samo tako, da ljudem prepovemo, da bi med službenim časom kam šli, še nismo opravili nič. Skrbelo jih bo vseeno in človek s skrbmi slabo dela. Kar pa se tiče neupravičenih izhodov, protekcije pri tem, to bi bila tema za samoupravno delavsko kontrolo. Mar ne?

JURE KRASOVEC

TVD PARTIZAN — GABERJE

VIDNI USPEHI

DELOVNA KONFERENCA

TVD Partizan-Gaberje Celje je imelo v petek zvečer redno delovno konferenco, ki je nekakšen vmesni člen med dvema občinama zboroma. Na njej so bila podana poročila o delu društva v preteklem letu, ter napotki za bodoče delovanje.

Ze iz uvodnega referata predsednika društva Konrada Končana je bilo razvidno, da je društvo v preteklem letu doseglo nekaj izrednih uspehov, tako na športnem, kot tudi organizacijskem delovanju. Posebej je treba omeniti delovanje rekreacije in športne dejavnosti. Tu je bil storjen zelo velik korak, in društvo je edini organ v celjski občini, ki dela in živi takšno življenje.

Ze dalj časa je društvo povezano tudi z delovnimi organizacijami s katerimi pripravlja TRIM rekreacije. Vidi se, da so delovne organizacije za to delo navdušene, saj je sodelovanje zelo plodno. Toda žal, prostor društva ne ustreza več v celoti vsem sedanjim potrebam, zato se bo v bodoče treba usmeriti še na druge objekte.

Društvo pa svoje članje vzgaja samo športno, an tudi duhovno. V teku let organiziralo več predavaj zdravju in športu kot membnem dejavniku za vekovo življenje. Dr. Al Debeljak, ki je vodil vs predavanja, namerava bodoče govoriti tudi o holizmu, nikotinu, pre nezdravem človekovem lju itd. Omembe vredni tudi dejavnosti večih akti od katerih sta najbolj d na aktiv ZK in aktiv ZS Oba sta zelo številna, in je najbolj razvesel vključujeta veliko št mladih.

Za letošnje leto si je društvo zadalo številne nal Najprej bo ob dvojnem leju maršala Tita priprav lastno akademijo s prikavdabe vseh oddelkov, več tekmoval, tako za de, kot za starejše, Frer memorial, seminarje za nlike itd. Kar pa je gla vzpostavilo bo aktiven o s partizanskimi društv Celja, vzgojno-varstve ustanovami ter organizat v TOZD in Krajevni pnostih.

DARJA GLANC

VELENJE

DIJAŠKI DOM

V NJEM BO 720 LEŽIŠČ

V lanskem letu je skupščina izobraževalne skupnosti Slovenije sprejela program gradnje domov za učence in študente v naši republiki za obdobje do leta 1980.

Z gradnjo so začeli v začetku februarja letos. Rudarski šolski center — TOZD Pedagoška dejavnost in gradbeno industrijsko podjetje GRADIS iz Ljubljane sta v januarju podpisala pogodbo o izgradnji tega pomembnega objekta. Vrednost pogodbenih del je postavljena na ključ. Njihova celotna vrednost je predvidena v višini okrog osem milijard dinarjev. Polovico bo krila republiška izobraževalna skupnost, polovico pa bo pokril REK Velenje s tem, da bo v elek-

trogospodarski skupnosti drugih organizacijah ob Velenje najel kredit. Ob bodo gradili v etapah.

Dijaški dom Velenje imel 720 ležišč in vse potrebne prostore za funkcionalno domsko dejavnost, oben pa tudi prostore za reaktivno dejavnost velenj mladine. Brez dvoma bo velika pridobitev, saj se Velenje v Rudarski šolski center vozi vedno več mladih, ki pa nimajo kje stati ali sobo zelo težko bijo in drago plačujejo urejenimi prostori v Dškem domu se bodo dvoma izboljšali tudi podela in študija. Dom m po pogodbi s izvajalcem biti končan že do 15. avsta.

»MONTANA« ŽALEC

objavlja
prosto delovno mesto

REFERENTA

za splošne zadeve

za nedoločen čas

POGOJI:

- da ima višjo pravno, upravno ali organizacijsko šolo z najmanj 6 meseci prakse
- da ima srednjo šolo ekonomske ali upravno administrativne smeri s 3-letno prakso
- da je družbenopolitično razgledan in moralno politično neoporečen
- da ustreza pogojem, ki jih določa zakon

Kandidati morajo vlogam priložiti ustrezna dokazila o strokovni izobrazbi in delovnih izkušnjah, potrdilo o nekaznovanju in kratek življenjepis, iz katerega je razvidno dosedanje strokovno udejstvovanje in družbenopolitična aktivnost.

Vloge, z oznako »za svet za medsebojna razmerja« pošljite najkasneje v petnajstih dneh od dneva objave na naslov: »MONTANA« Zalec, cesta na Lavo številka 1.

NAGRAJENI REŠEVALCI

Za nagradno slikovno križanko, objavljeno 3. marca, smo dobili 161 rešitev. Zrebr je razdelil nagrade takole:

1. nagrada (300 din): IVA DERNJAC, Pivovarna Laško, Laško.
2. nagrada (200 din): TONIKA KINCL, Tomšičev trg 1, 63000 Celje.
3. do 6. nagrado (po 100 din) prejmejo:

MARIJA ROMIH, Dom dr. J. Potrča, 62319 Poljčane.
MALCI KOZAR, 63330 Mozirje št. 181.
JOZEFA ZUPANC, 63220 Store 100.
MARIJA DRAME, 63232 Ponikva, Baletina 31.
Rešitev nagradne slikovne križanke

Vodoravno: napis, arest, Sotla, sankar, Sport, Ani, manšete, dg, eta, pastir, ti, partija, ajda, obad, rast, ne, Mostar, rak, ro, ozadek, ža, osa.

Delovna skupnost Pionirskega doma "Cvetke Jerinove" Celje

razpisuje prosto delovno mesto

RACUNOVODJE za nedoločen čas

POGOJI:

— srednja ali višja izobrazba ekonomske smeri.

Zaželena praksa v finančni službi.

Rok za prijavo je 15 dni po objavi.

stop

voja za radio, tv, film in zabavno glasbo

Zdravilišče Rogaška Slatina

SDS Skupne službe

objavlja prosto delovno mesto

VODJA MALOPRODAJE za nedoločen čas

POGOJ:

— ekonomski tehnik ali ekonomist s tremi leti delovnih izkušenj

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Prijave sprejema Splošno kadroviski sektor Zdravilišča Rogaška Slatina.

FRAN ROŠ

ZVESTA ČETA

29

Velika je bila nesreča na Milanovem domu, ko je prišla novica. Ali k sreči je bila prej dospela vest o njegovem ratu Ciri, ki so ga Rusi zajeli zdravega, najbrž pa je imel prešel k njim. V jugoslovansko legijo je vstopil, v obrudži se je boril, a zdaj po velikem prevratu v Rusiji o njem nadaljnjih poročil. Morda se je legija kako priključila srbski vojski, ki nad Solunom spet stopa v borbo. Tudi Vero je hudo zadelo, otrpnila je sama vase, ogibala se je ljudi, zbegana je in trudna. Jeseni prične z učiteljem na domači šoli, pri nadučitelju očetu. Njen brat tane je bil spomlad izpuščen iz internacije, ki mu je bila zdrava. Vtaknili so ga v vojaško suknjo in zdaj tuje po kompanijah in dolnišnicah. Na šolskem vrtu je sedla Vera. Čitala je knjigo. Skozi mračno sta Ivan in Polde videla njen blede obraz, njene slike, izmučene oči, ko se je za hip ozrla z nervozno retnjo. Koliko stvari se je bilo izpremenilo! In še je udarce trivala bodočnost. Spominjala sta se noči, ki je v njej la razplašena vojna napoved. Prav tu so si tedaj dajali štirje, kako naj široka in krepka mlada ramena vzdrže breme, kako naj široka in krepka mlada ramena vzdrže breme, kako naj široka in krepka mlada ramena vzdrže breme. Poslovila sta se. Polde je dejal:

MI IN ZDRAVJE

O KOŽI IN NJENI NEGI

KOŽA JE DOBER TOPLOTNI REGULATOR IN IZOLATOR

Koža ima zelo pomembno vlogo pri toplotni regulaciji. Koža stalno izloča približno tretjino vode, ki jo vsebuje. Če pa se spremeni zunanja temperatura, se koža prilagodi s povečanjem oziroma z zmanjšanjem izločanja. Če je hladno in če mirujemo se praktično ne znojimo. Pri težkem delu, ali tudi pri visoki zunanji temperaturi pa se znojenje poveča in znaša celo do 11 litrov znoja na uro. Z znojenjem se izločajo razne organske kisline, (kisli plašč), rudninske soli (kuhinjska sol). Zato je potrebno pri hudem znojenju poleg vode nadoknaditi tudi sol, ker lahko pride do pomanjkanja soli in s tem tudi do različnih komplikacij. V koži je približno tri milijone znojnic, zato ni čudno, da lahko v eni uri izločimo tako velike količine znoja. Lojnice izločajo obratno in sicer ko je mraz več loja, tako da nastane pravi maščobni varovalni sloj. Poleg loja in znoja izloča naša koža tudi telesu škodljive ali izrabljene snovi in tako s svojo delavnostjo razbremenjuje ledvice. Končno je koža tudi pomembno čutilo, saj so v njej številni živčni končiči, s katerimi občutimo tip in pritisk, mraz, toploto in bolečino.

Koža lahko tudi sprejema razne snovi. To je odvisno od tega, če je koža poškodovana ali ni, če je vneta ali če na kožo delujejo snovi, ki topijo maščobe. Tudi snovi, ki so topne v maščobi lažje prehajajo skozi kožo. Na ta način se lahko vnašajo določena zdravila v kožo, a isto velja za nekatere vitamine, hormone in alkalioide.

Vse to je potrebno, da nekaj vemo o koži. In sedaj nega kože. Najpomembnejša je snaga telesa, kar tu ni samo umazanija in prah temveč tudi izločki, ki neprijetno dišijo, ki jih moramo odstraniti preden lahko dovajamo koži snovi, ki jih potrebuje, da je sveža in mlada.

Za umivanje rok uporabljamo običajno vodo in mi-

lo, oziroma nekatere detergente ali posebne mešanice za zelo onesnaženo kožo. Za umivanje obraza je najboljša mlaka voda, ker vroča voda sicer bolje očisti in zmeha kožo, poveča pa tudi pore, pospešuje krvni obtok. Mrzla, oziroma ledena voda hitro osveži, poveča napetost, zoži kapilare in s tem se zmanjša krvni pretok. Lahko pride do poškodbe kože, če je voda premrzla in če se to uporablja dalj časa. Zaradi slabše prekrvavitve dobi koža premalo hranljivih snovi in postane blede (malokrvna), uvela, mlahava in nagubana. Najbolj zdravi za kožo sta čista studenčnica in deževnica, ki sta segreti do sobne temperature (20 stopinj C) oziroma za zboljšanje krvnega obtoka izmenična uporaba hladne in tople vode. Umivanje z navadno vodovodno vodo je lahko tudi škodljivo, zlasti za občutljivo, nežno in suho kožo. Trda voda, ki vsebuje mnogo soli kalcija, magnezija in železa se lahko omeha z dodatkom glicerina (ena mala žlička na liter vode), boraksa ali z dolgotrajnim kuhanjem. Včasih pa si lahko privoščimo tudi tako imenovano parno kopel. Vzemimo večji lonec z vročo vodo, vržimo vanj pest kamnilc ali žagljica in se pokrijmo s sklonjeni nad lo-

nec. Para skupaj s hlapnimi eteričnimi olji deluje globlje. Je idealna za mastno, slabo prekrvavljeno in grobo kožo, ker jo globoko očisti, pospešuje krvni in limfni obtok in omeha poroženelo plast. Seveda moramo pri tem paziti, da se ne prehladimo.

Tudi uporaba mila pri umivanju mora biti pravilna.

Za blago čiščenje in osvežitev kože obraza in drugih delov telesa se pogosto uporabljajo blage raztopine organskih kislin, ki delujejo blago adstrigentno in osvežujejo tudi kisli naravni sloj.

B. J.

BOJ Z RAKOM

USPEŠNEJE!

VPLIV OKOLJA NA BOLEENJA

V zadnjih desetletjih se je število obolenj za rakom znatno povečalo. Letno oboli za rakom okoli 23 ljudi na 10.000 prebivalcev, od tega številna odpadde nekaj več kot polovica (55 odstotkov) na moške. Najpogostejše so prizadeti naslednji organi: želodec 18 odstotkov, ženski spolni organi in dojke s 14 odstotki, pljuča z 11 odstotki in črevesje z 8 odstotki vseh rakavih obolenj. Drugi organi oboliijo za rakom znatno redkeje. Moški oboliijo pogostejše za rakom na želodcu (3/5 vseh obolenj) in za rakom na pljučih kar sedemkrat pogostejše kot ženske. Od 100.000 moških letno oboli za pljučnim rakom 47 in na 100.000 žensk samo sedem.

Na drugih organih, kjer je pojavljanje teh obolenj veliko redkeje, tudi ni bistvenih razlik glede na pojavljanje pri moških ali ženskah. Le pri raku na ščitni žlezi odpade tri četrtine primerov na ženske. Rak ali raku podob-

ne nevarne novotvorbe se lahko pojavijo tudi že v otroški dobi. Pri otrocih se pojavijo predvsem na možganih, hrbteničnem mozgu in ledvicah ter predstavljajo okoli 0,5 odstotka vseh rakavih bolezni.

Številne zdravstvene in druge znanstvene ustanove po vsem svetu zavzeto proučujejo vse, kar je v zvezi z rakom. Posebno pomembno so raziskave o nastajanju raka ter o zgodnjem odkrivanju bolezni in čimbolj uspešnem zdravljenju. Veliko skrivnosti raka še ni rešenih, kljub temu so doseženi dobri uspehi. Saj ozdravi okoli 40 bolnikov.

Vplivi okolja na rakava obolenja se kažejo posebno pri teh boleznih na pljučih in na želodcu. Veliko pogostejše obolevanje moških za pljučnim rakom je nesporno v zvezi z njihovim načinom življenja in dela. Boj proti kajanju in drugim škodljivim vplivom, ima zato svoj smisel.

Ringa. Mešanica ljudstev je bila stlačena tjakaj. Tudi ruski ujetniki so polnili sobe, ob večerih so preko dvorišča prepevali pesmi z domotožjem daleč pregananih ljudi, ki se ne vrnejo več. Tam v tretjem traktu so v ječah bledeli politični jetniki.

Ko je Tine v nedeljskem jutru šel preko dvorišča v tem traktu, mu je noga obstala ob strašnem pogledu.

Med bajoneti se je premikal sprevod uklenjenih postav. Popi, oficirji brez zvezd, vojaki, študenti, vsi porasli, upadli.

»Hočete k njim?« ga je nahrulil četovodja z zavitimimi brki.

Tine se je okrenil in si ni zaželel bolj nego propasti države, nasilno na zlu zgrajene. Belih obrazov z vdrtimi očmi ni mogel več pozabiti.

Tine Praznik, človek v vojaški suknji, je sedeč v mračni beznici pisal:

»Suženj sem ljudem in ne morem razumeti, odkod ta njihova oblast nad tujim življenjem. Kdo je, ki je privredil vso to komedijo prestrašeno? Rad bi ga vdrnil s svojim krikom, s krikom milijonov. Ali pa naj se nam vsem zmešajo jeziki in misli in čustva kakor v Babilonu, da ne bomo več skušali zidati v sebi tistega stolpa, ki bi nam pomagal višje k zvezdam, ki so iz teh nižin nedosežne. In naj se skrijejo vse zvezde, da se nam bo dobro in ugodno zdelo prebivanje v mlakah. Toda ne! Vse to so sanje, ki jih zlahka boli, in resnica je nič, ker je banalna!«

Kadar pa je Tine sam ali z novimi tovariši sedel pod oboko rotorske kleti ob čaši opojnega vina in ob albanškem tobaku, so mu rasle nade v srcu.

Sicer pa so bili dnevi majhni, premajhni.

Tine se je preselil v skromno sobico pri stari samici, ki je mnogo hodila po cerkvah in pokopališčih ter redila tri mačke celo v teh časih. Bile so tihe, dostojne mačke s sivimi očmi in mehikimi taticami.

Sicer pa je celo čital. Tako je z naslado tretjič prebral Dostojevskega »Zločin in kazna«, soživel v blodnjah z Razkočnikom in končno vzklikal: »Sedem let! Samo sedem let!«

Najtežje so bile mrtve ure v pisarni, kjer ni mogel biti sam s seboj. Polne številke so bile skladovnice papirja med sivimi stenami, polni so jih bili prazni ljudje. V tem poslopju je bil nekoč hotel; baje ni prelepo slovel, toda zdaj je služil domovini.

Tako so dnevi potekali kljub vsemu. In bilo jih je prav za prav škoda.

Vseh nas ne sme biti konec! In če ostane le eden izmed nas, naj krepko živi v novem dnevu! Naj izprazni vse čase, tudi tiste, ki so bile nalite njim izmed nas, ki jih sami ne bodo utegnili izpiti.

Ivan se je vozil skozi večer. Vlak je sopihal mimo temnih, žalostnih hiš. Le malo oken je bilo svetlih, petroleja ni bilo več, sveč tudi ne. In spanje je bilo zdaj najboljša stvar na svetu, spanje brez misli, skrbi in nad.

Zalost je Ivan nosil v sebi, potem mu je prišel iz dalj sijati Aničin obraz, obdan z razpuščenimi lasmi, smehljajoč se. In bilo mu je lažje in boljše.

Soparno je bilo poletje leta sedemnajstega, strahot polnega.

Dunaj, to veliko mravljišče, je gorel v soncu, njegove asfaltne ceste so izžarevale težak duh. Trudno so zeleneli kostanji na Ringu, v parkih in ob keju nad kanalom, kjer se je leno plazila zelena voda.

Z enoličnih visokih hiš srepo zroča okna niso trenila ob pojočem klicu lačnega človeka:

»Fliegenfänger!«

Da, muh je bilo zdaj premnogo.

Temne palače so se bohotile, rdeči tramvajski vozovi so brneli polni. Ljudje so se prehiteli, sili, lačni, in svilo in cunje odeli. Drugod so se nastavljali pred trgovine s kartarji za živila, od noči do noči, saj je človek tako ustvarjen, da mu je treba jesti, jesti!

V nočnih urah so ob svetilkah stale ženske z lačnimi očmi, ki so vabile, prosile in užigale.

In v Pratu je valovalo življenje ob nedeljah. Na vrtljakih, na velikem kolesu, na železnici, ki je vozila skozi temne predore, in ob mizah z vinom so se tiščali parčki. Panorame so obetale razkritje vseh skrivnosti človeškega nastanka in življenja. Z vseh strani so hrumele godbe, plamtče oči so se srečavale. Hrup, gneča, sopara razgretih teles v lahnih oblekah.

Solidni meščani so sedeli ob pivu, ah, kje je bilo zdaj tisto imenitno, nekdanje ceneno pivo iz dobrih starih časov! In so vlekli iz smrdečih cigar krasne misli o vojni in zmagi.

Tu, v srcu monarhije, je prestoloval mladi cesar Karel, rad se je z avtom vozil za frontami in drugod, sprejemale so ga bele device s šopki in gospodje v črnih suknjah. In se je smehljaj svoji važnosti, življenju in usodi.

V začetku je Tine prebival v veliki rdeči kasarni tik

zaupno

PISMO IZ MEDITACIJE

Pišem vam zato, da mi bo lažje, ne zato, da bi me pestil kakšen problem. Vse življenje se mi zdi takšno, zato danes razmišljam na glas. Le preberite, ni potrebno da objavite.

Ob skromni delavski plači sva z bratom rasla ob pomoči staršev v vse bolj samostojni osebnosti. Pravim sicer samostojni, čeprav sem še danes kot študentka odvisna od staršev. Z

Spreminjam se, spreminja me družba, v katero sem zašla in mi je bilo že kot gimnazijki kmalu jasno, da bo sijaj, ki sem ga prinesla iz otroštva, kmalu izginil. Zakaj? Nenadoma se v Sloveku nekaj zgane in hoče postati iskalec, zavestni iskalec samega sebe, notranjega jaza. V tem trenutku je konec prave otroške dobe.

Dnevi so se vrstili, odgovori so počasi prihajali. Zdaj sem študentka, polna dvomov. Želim si, da bi bil to dan brez večera, nekje vmes sem srečala prijatelja. On je tako veder, da me s svojo srečo razorožuje. Jaz ni sem srečna, sreča je imaginaren pojem, enkrat je, drugič je ni. Meni se zdi življenje boj, boj za pravega človeka v človeku. Zakaj se ne morem sprostiti in fantu pokazati vrsto svojih belih zob? ZINKA

Draga Zinka!

Zato, ker si preresna in gledaš na življenje iz drugačne perspektive kot tvoj fant. V življenju je tudi veselost in tudi sreča, ki je največkrat stkana iz drobnih nitk, je pa le, ne bodi malenkostna in živi veselo, ker si mlada, ker ni čas za črne misli.

Zivi!

NATASA

TABLETKE IN ZANOSITEV

Stara sem osemnajst let in jemljem kontracepcijske tablete. Zanima me, koliko časa ne smeš zanositi, ko prenehaš z jemanjem tabletk. Ali je res, da moraš paziti šest mesecev? Prošila bi te, da mi čimprej odgovoriš.

ZLATKA

Draga Zlatka!

Dobro ne razumem tvojega vprašanja, ker si ga nerodno postavila. Verjetno si hotela vprašati, koliko časa ne zanosiš potem, ko prenehaš z jemanjem tabletk.

Zanosiš lahko takoj in ti ni potrebno čakati šest mesecev, najlažje pa boš čakala v času ovulacijskih dnevoev tvojega mensusa.

PRIPIS: V naše uredništvo, za rubriko ZAUPNO prihajajo pisma s prošnjo za naslov dekleta ali fanta, ki sta nam potožila o svojih težavah. Ponovno povem, da nismo ženitna posredovalnica, ki bi dajala naslove za morebitna srečanja.

Zato, dragi Ivan, čeprav verjamem v tvojo iskreno prošnjo za naslov dekleta, ki nam je zaupalo svojo stisko in sem jo naslovila Fant me je zapustil, ti ne morem ugoditi. Vem, da si iskren, kar dokazuje med drugim tudi to, da si se podpisal s polnim naslovom, a tvoji prošnji ne morem ustreči.

NATASA

ALPINISTIČNI KOTIČEK

ZIMI V SLOVO ALI...?

LETOS JE BERA VZPONOV V SLOVENIJI BORNA

Če pogledamo zaledenele stene in debelo snežno odejo v Savinjskih in Julijskih, bi rekli, da se je zima šele prav začela. Vzpone, ki so registrirani kot zimski, pa kljub temu štejejo le do koledarske pomladi. Ostane še samo »en vikenda, nato pa alpinisti plezajo že letni vzpon kljub trdnim zimskim razmeram. Bilo je že tudi nasprotno. Predvsem zadnja leta v decembru in januarju, ko so bile razmere v hribih bolj suhe kot maja ali oktobra.

Letos je bera vzponov po Sloveniji bolj rečna. Pridno je snežilo vsak teden po nekaj cm in vedno znova ometavalo stene; plazovi se niso umirili do konca februarja. Prvič smo tudi letos po radiu in televiziji zagnali hrup okoli plazov, čeprav nevarnost ni bila izjemna. Plaz je zahteval žrtve na Zelenici in s tem prebudil »odgovorne«, da se nekaj ukrene in dopove ljudem razlika med dolinsko in alpsko smučarijo. Dilec sicer tečejo povsod enako, na smu. čiščih pod stenami pa lahko dobimo k zimskim užitkom za nameček še plaz. Zelenica je

zaprla, kar se brez letošnjega plazov prav gotovo ne bi zgodilo; obratuje pa Kanin, ki tudi še čaka »svoj plaz«. Prej so na višji ravni molčali, oglašil se je samo kak gorski reševalec s svarilom, sedaj pa je naenkrat povsod nevarno in ljudje po televizijskih ugotovitvah sploh ne bi smeli v hribe, dokler je belo.

Skačemo iz molčanja v preplah, namesto da bi okrepili in tudi podprli vzgojo ter pri pravili ljudi že ob prvih vzponih na objektivne nevarnosti, ki jih čakajo v hribih. Objavljajo se tudi samo podatki za Julijce, kot da Savinjske krtine niso hribi s snegom in plazovi. Pavšalna zastraševanja glede plazov so jalo delo, dokler objave niso strokovne in od ljudi, ki posamezna področja potipljejo z nogami in vidijo na lastne oči.

Vsem planincem, ki se v letošnjih res zimskih razmerah nameravajo v hribe, pa naslednje: ob sobotni odjugi so tekli manjši mokri plazovi starega snega po grapah iz vseh sten. Večjih plazov ni bilo, s tem pa nevarnosti ni konec.

— Izogibajte se grap, ko jih obsije sonce ali pobočja nad njimi.

— ne prečite snežišč, ne glejte na trdnost snega, temveč opravite vzpon v navpični smeri v vpadnici večjih skal in izboklin v snežišču.

— na grebenih čim dlje od roba snežne strehe.

Vrh poti čez Robanov kot je izredno zasnežen; Turski žleb je trd v vsej dolžini; na poti čez Škarje nevarnost pod steno Škarij, prehod čez rob strm in leden. Nevarnost plazov bo resna ob močnejšem sneženju, kajti zima se v hribih še zdaleč ni poslovila.

Višinske postojanke so vse zaprte, razen zimskih sob, kjer ne pričakujete vzornega reda. Zimski pristopniki in alpinisti so namreč v nekaj redkih lepih dneh iz njih naredili svinjake in skladišča pokvarjene hrane!

Na sliki: Grmade snega v plaznicah pod stenami Male in Stajerske Rinke

MODNE FRIZURE

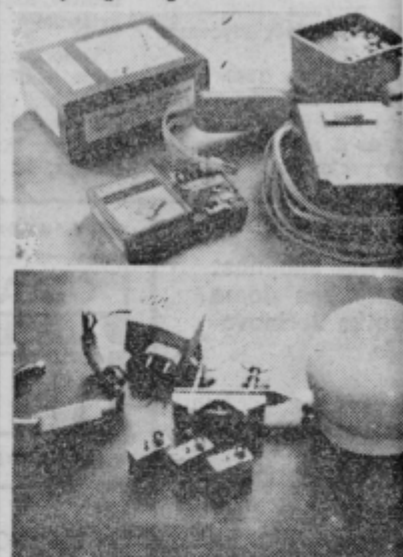
Na splošno so zdaj moderne male glave brez topiranja. Važen je lep in pravilen kroj, ki mora biti začrtan z mnogimi ravnimi linijami. Naravnost je bistvena lastnost današnje mode. Nove oblike ženskih frizur prinašajo lahno valoviti lasje, ki naravnost poudarjajo in dajejo ženski značilno lepoto. Spet so moderni kodri. Frizura za blesti tudi brez posebnih nians, lahko je v svetli ali rjavbarvi ali v vseh drugih različnih in različnih kodrov kot so modeli Botticelli, Schiller ali alfo koder. To je frizura, ki nas spominja nazaj na petdeseta leta, na Marilyn Monroe in je lepa še danes. Za slavnostne večere bomo dali ženi romantični videz s tako imenovanimi Party frizurami. Lahko je v kratki, dolgi ali srednji pričeski z dodatnimi zlatimi ali srebrnimi otenki, ki se lepo podajo k žametni in večernim oblekam.

GIZELA SURBEK

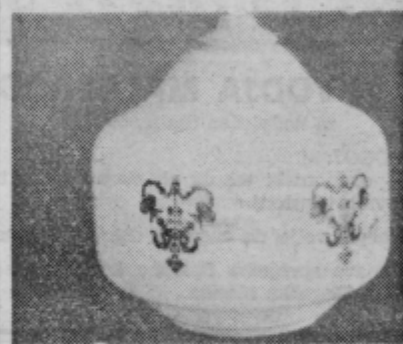
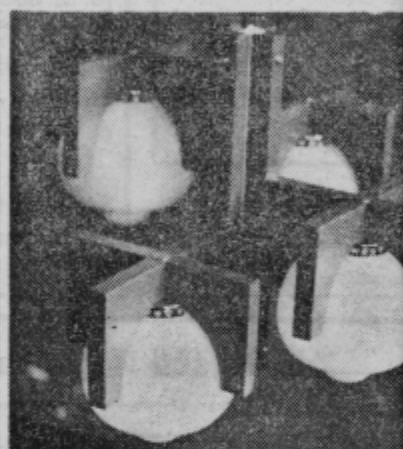

PRIPOROČA

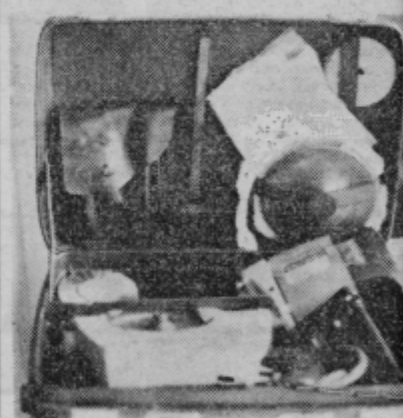
V prodajni enoti Tehnika na Ljubljani cesti vam nudijo med bogato izbiro, strojničnega materiala, bele tehnike, ocenjenega blaga tudi tole:

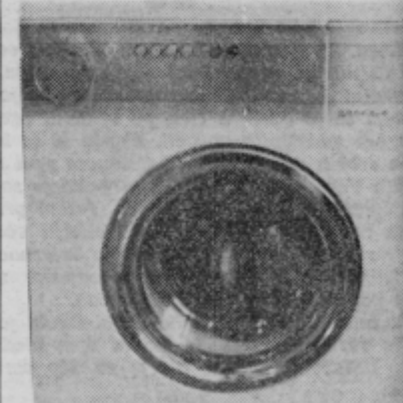
Pribor za antene: Iskrine in Elradove (renje), s tem, da ni treba poudarjati, da so vam na voljo seveda tudi vse antene proizvajalcev.

Lestence različnih vrst, barv in oblik.

Pralne stroje in druge gospodinjske aparate, ocenjene in po zelo ugodnih cenah.

Pribor ročnega orodja, možne so različne kombinacije.

To je seveda samo del izbire, da bi poznali vse, obiščite Tehniko na Ljubljani cesti in izberite.

V PRODAJALNAH

Darilni bon

Darilni bon

Darilni bon

Z DARILNIM BONOM
LAHKO OBDARITE
VSAKOGAR

GREGOR
KMALU V CELJU

RAZVOJ BITKE

NEKAJTEDENSKI OUT ZA MIHO

Potem pride Dubočica, kjer so lani Celjani na njenem terenu odvzeli točko. Zdaj bi morali obe ostati doma, če-

TONE VRABL

P.s.: Na posnetku Toneta Tavčarja mladi Stane Anderluh v prodoru pred nasprotnikovim vratarjem, Strikrat ga je premagal, nekajkrat pa tudi »spekel«
mimo. Zlasti realizirani sedmerci bi bili verjetno zelo dobrodošli za kaj več, kot so Celjani dosegli. Tako pa se vrak rana« — izvajanje sedmercev (neizkoročenost) še kar pojavlja.

OPTIMISTI SMO!

PETRI BENCIG: »V pripravljenem obdobju smo oddigrali več prijateljskih tekem in z vzponom sem sem zadovoljen. Malce nam

Tekst: TONE VRABL
Foto: TONE TAVČAR

NA KRATKO, A ZANIMIVO

Prvo tekmovanje v veslalomu je prehodni pokal VRTNICE je jedino dobro uspel, saj je na oltih nastopilo 39 članov in 6 anic, več ali manj stalnih gostov njenega gostinskega lokala. 3 članih je zmagal iniciator te tekmovanja Marjan Rosina ved Ljubom Jovanom in Cemetovanom, pri članicah pa je bila ljubolja Bojana Veber pred Evaro in Mažo Košenica. Oba zmaevalca sta prejela pokal v trajno st, prehodna pa bosta vedno v

V Zalcu je bilo regijsko tekmo-
vanje v namiznem tenisu, kjer je
nastopilo deset ekip iz Maribora,
Murske Sobote, Radgone, Ptuja,
Radelj, Mute, Cella in Zalca. V

30 LET HDK CELJE

TEMELJI SO ZA JUTRI

ČASTNA ČLANA R. PRESINGER IN M. BOŽIČ

Za častna člana društva sta bila imenovana prva predsednika **Riko Presinger** in **Milan Božič**. Sedem dolgoletnih članov društva je prejelo plaketo kluba: delovni kolektivi **Aero Celje**, **Franci Dobovičnik**, **Milan Hohnjec**, **Rajmund Juršič**, **Nada Jelovšek**, **Albert Kerkoš** in **Franc Petauer**. Stareši pokojnega **Janeza Kokalj**a pa so prejeli posmrtno zlato značko s priznanjem za svojega

ki si jo je ogledalo prek 600 gledalcev.

J. KUZMA

Zlato značko s priznanjem za pokojnega igralca HDK Janeza Kokalja je prejel od predsednika komisije za priznanja Eda Steblovnika oče Stane Kokali.

V drugem kolu pokalnega tekmovanja v nogometu je Kladivar v Smartnem premagal domačine s 3:0. Strelci Dobraže, Sivka in Černjevič.

KOŠARKA

USPEHI SO!

ZDAJ SKRB ZA CENTRE

Ne glede na slab finiš Celjanov pa smo lahko s končno razvrstitvijo kar zadovoljni. Glavni smoter — ostati v II. ZKL — zahod tudi v prihodnjem letu, je bil dosežen. Start Celjanov je bil odličen, saj so se zaradi ugodnega žreba in s prvimi presenetljivimi zmagami še

kar dolgo držali pri vrhu udeležencev. V drugem delu pa ni in ni šlo. Z vseh gostovanj (z izjemo v Zagrebu) so se Celjani vrnili poraženi, pa tudi doma so izgubili srečanja s Šibenikom (veliko presenečenje) in Ilirijo. Prevelika so bila nihanja v moštvu in igri Celja. Trener Zmago Sagadin ni imel na voljo večje število kvalitetnih igralcev. Le z izredno vztrajnostjo in borbenostjo so celjski igralci v tej ligi izstisnili iz sebe več, kot pa so trenutno sposobni. Kar leto in pol neprekinjene vsakodnevne vadbe, vmes pa nastopanja za točke, so igralce močno izčrпали in nič čudnega tedaj, da so v samem finišu, ko bi se lahko dvignili še za klin ali dva višje, popustili. Preveč so bili nasičeni s treninzi in tekmami.

Ing. Jože Geršak, predsednik Obč. ZTKO Celje: »Lahko smo zadovoljni. Osnovni cilj je bil dosežen. Odnorali smo status zveznega ligaša. Trenutno z razpoložljivimi igralci ni bilo mogoče pričakovati kaj več. Ono so želje gledalcev, drugo pa so realne možnosti. Oboje je težko uskladiti. Osebn sem zadovoljen z uvrstitvijo, čeprav so še bile možnosti za boljši plasma.«

Aleš Pipan, najboljši igralec Celja: »Naš cilj je bil dosežen. Odlično smo startali, kar nam je dalo krila. Nekaj srečanj smo izgubili prav nesrečno in to z Orliolkom in Slovonom v gosteh šele po podaljšku in z Železničarjem v Karlovcu vsega za točko... Naša slabost je bila v tem, da nimam» visokih centrov. Drugi smo izpolnili svoje naloge. Z malo več športne sreče bi lahko pristali na 4. mestu. Pa tudi tako je dobro!«

Trener Zmago Sagadin: »Nismo bili pripravljeni za nastop v II. ZKL zahod. Za članstvo smo zvedeli zadnji hip, saj so bile naše priprave usmerjene nastopu v republiški ligi. Ob 8. mestu v zvezni ligi sem kar zadovoljen. Odločil je naš odlični start in sploh dobra uvrstitev v I. delu prvenstva. Lahko bi izstisnili še kaj več, vendar smo bili vsi skupaj premalo zaupljivi v svoje sposobnosti. Vedeti je treba, da je bila izbira naših igralcev dokaj skromna. Trenutno imamo 3 kvalitativne zunanje igralce — Pipana, Golca in Sabolčkega, branilski par je dokaj zaostajal za njimi, največja naša rana pa je bilo pomanjkanje visokih centrov. Prav krilni igralci so nosili vso težo v naših prvenstvenih srečanjih, do čim so drugi igralci zelo zaostajali. Slabi smo bili v

X X X

Mladinci srednjih šol nastopajo v košarki po ligaškem sistemu. Po dveh oddigranih kolih so v vodstvu Tehnična šola, Gimnazija in PŠC s po štirimi točkami.

Zorali: JOZE KUZMA
TONE TAVCAR
KAREL JUG
TONE JAGER
ROMAN MATEK
TONE VRABL

K. JUG

M

OGLASI

ZA OGLASE POD OZNAKO, NE POZABITE NAPISATI PIS-MENO PONUDBO, KI JO ZA-PRTO V PISEMskem OVITKU (na katerem označite oznako oglasa) oddajte pri nas, v oglašnem oddelku Novega tednika, na Trgu petega kongresa 10 (podružnica Delo). Naslovov za te oglase NI-MAMO!

PRODAM

MANJSE posestvo, 59 arov, na Dobrni, blizu zdravilišča, prodam. Cena po dogovoru, Ivan Kavčič, Klanc št. 57.

OPEL kadett, letnik 1966, dobro ohranjen, registriran, prodam ali zamenjam za fička. Vrenko, Loboje 72, Petrovče.

DOBRO ohranjeno kombinirano ormaro, okroglo raztegljivo mizo, 6 stolov in kavč s predalom, prodam. Grčar, Malgajeva 12/II.

VISOKOPRITLICO hišo z vrtom prodam. Zgornja Hudinja, Jeretinova 10, Celje — Lesjak.

PARCELO za vikend na lepem razglednem kraju prodam. Gornja vas 35, Prebold.

MANJSE posestvo prodam ali zamenjam za hišo in nekaj zemlje, prodam tudi krompir igor. Karl Poglad, Lamber 6, p. Strmec.

DNEVNO sobo mahagonij barve prodam. Stopinšek, Na zelenici 3, Celje, štev. tel. 31-401.

SENO — sladko prodam. Poizvedbe: gostilna Leskovšek, Breg — Polzela.

FIAT 750, 1972, prodam, tudi na gradbeni cesti, Celje, Vegova 6.

ŠIVALNI stroj — električni, razstavljivo mizo in avto radio, prodam. Elza Berger, Cesta v Laško 32.

TRAKTOR pasivni in kosil-nico BCS diesel prodam. Jože Jančič, Podgrad 31, Sentjur pri Celju.

KOZOLEC prodam. Arja vas 22, Petrovče.

RENAULT 4 — neregistriran — prodam. Pokleka, Goriška 2, Celje.

ESCORT 1300 GT prodam. Telefon dop. 25-350/31.

OTAVO ca. 2000 kg prodam. Martin Jančič, Smarjeta 6, 63311 Skofja vas.

POLSLADKO seno, 2 toni, prodam. Ivan Rečnik, Zepina, Skofja vas.

FIAT 1300 v delih prodam. Popović, Savinjska 10, Zalec.

PRASICA za zakol prodam. Trnovlje 44.

MOPED VN-1 ugodno prodam. Prevoženih 3000 km. Božidar Punčuh, Milenkova 23 B, Slov. Konjice.

PRALNI stroj superavtomatik, Obodin in gramofon s ploščami, ugodno prodam. Marija Hrženjak, Titov trg 7, Celje, nad Jugobanko.

DELE za avto mayer, menjalnik, diferenčal, kompresor, polosovine, reduktor, prodam. Franc Plaskan, Smartno ob Paki 50.

TRIDELNO okno 120x150, novo, prodam ugodno. Irena Kralj, Vojnik 185 a.

SENO, tridelno ormaro in komodo, prodam. Lebeničnik, Celje, Zg. Hudinja 75.

PSIKE — ovčarje in dvoosno prikolico, prodam. Simončič, Gotovlje 125, Zalec.

SENO — večjo količino, prodam. B. Levec, Partizanska c. 5, Celje.

DNEVNO ormaro z mizo, pralni stroj, šivalni stroj ter mizo za televizijo prodam. Franc Kekec, Goriška 4 — Lava, Celje.

SPALNICO — mahagonij, malo rabljeno in razno pohištvo, prodam. Ludvik Selšek, Kersnikova 7. Ogled od 15. do 17. ure.

GOZD v Višnji vasi — prvostopenjski, 15.000 kv. m, v celoti ali tudi manj, kv. m po 4 din, prodam ali zamenjam za drugo zemljo. Rafael Skaza, Višnja vas 12, Vojnik.

FIAT 750, letnik 1969, dobro ohranjen, ugodno prodam. Ogled mogoč vsak dan. Drobež, Dobrič 7, Polzela.

10 AROV vinograda na žetnici in 10 arov sadovnjaka, 300 m od glavne ceste pri Atomskih Toplicah, na sončni legi, prodam. Julijana Velenšek, Cesta II. grupe odredov 3 — Ostrožno, Celje.

POMIVALNO korito, dvodelno, postelje, ročni voz, nosilnost do 200 kg, ugodno prodam. Franc Rojce, Kočevarjeva 4 a, Celje.

TRAKTOR ferguson 35, registriran, zelo dobro ohranjen, prodam. Trobiš, Ljubljana 73, 63311 Skofja vas.

KARAMBOLIRAN avto škoda, letnik 1973, prodam cel ali po delih. Ogled mogoč vsak dan. Vojko Kropivšek, Vransko 121, Vransko.

MERCEDES 190 D prodam. Informacije pri Son, Kasaze 55, Petrovče.

OTROŠKI voziček in nosilni pripomoček za dojenčka prodam. Stanke Vek, Smrekova 1, Celje (IV. osn. šola).

ZASTAVO 750, letnik 1970, ugodno prodam. Milan Koprar, Sentilj, Laze 42, 63320 Velenje.

STANOVANJSKE prostore v prvem nadstropju hiše, Braslovce 29, prodam ugodno. Milan Krašovic, Zalec, Slandrov trg 41.

RIBEZOVE sadike prodam po ugodni ceni. Nada Marovt, Letuš 11, Smartno.

AMI, letnik 1971, prodam. Franc Kuder, Vrbje 19, Zalec.

PLUG, nov, IMT-754, prodam ali zamenjam za lažjega. Ladislav Vasle, Kale 3, Zalec.

ZELO poceni prodam električni štedilnik in hladilnik. Ulica Moše Pijade 8, Celje (v bližini restavracije Klavir).

REJCI kokoši! Jarčke, piške, odlične nesnice, do 2 mesece stare, domače in tuje selekcije, garantirano zdrave, lahko nabavite od 15. marca vsak dan popoldne doma, ob sobotah na tržnici. Lanski kupci imajo izreden popust, kupci iz hleva pa še 5% dodatnega. Priporočila se Krajnc, Delavska 23, tel. 25-383.

OPREMLJENO garsonjero v novejši stolpnici v Celju prodam. Vselitev mogoča takoj. Ponudbe pod »Garsonjera«.

ZASTAVO 101, letnik novembra 1973, ugodno prodam. Informacije vsak dan od 6. do 14. ure po telefonu 23-851, int. 42.

SKODO (karambolirano) 1000 MB, prevoženih 49.000 km, ugodno prodam. Vili Grobelnik, Ul. bratov Letonja 2, Zalec.

HISO z gospodarskim poslopjem v središču Zalca prodam. Ponudbe pod oznako »Zalec«.

VEC stavbnih parcel v Dram-

ljah ob asfaltni cesti in točilno mizo prodam. Anton Ratajc, Dramlje 17 — Svetelka — Dramlje.

SPALNICA, rabljena, s posteljnimi vložki jogi, takoj naprodaj. Celje, Pečovnik 58.

HLEVSKI gnoj — uležani, večjo količino, prodam. Cena po dogovoru. Ponudbe pod oznako »Gnoj«.

TRAJNO žarečo peč klippersbusch ter štedilnik Gorenje prodam. Ravnak, Vojnik 64.

BOROV strešni opaz, širina 12 cm, v skupni izmeri 90 kv. m, prodam. Informacije v popoldanskem času. Avgust Boršič, Petrovče 19.

VHODNA vrata, širine 130 in 90 ter mlin šrotar, prodam. Mali, Proseniško 34, Sentjur.

VEC parcel na lepi sončni legi in gozdu v bližini Arje vasi prodam. Vprašati: Rudi Bizjak, Mariborska c. 5, vsak dan.

PRODAM hišo v Piranu ob morju, primerno za vikend, samostojno obrt ali manjši počitniški dom. Trstenjak, Vanganeška 15, Koper.

KUPIM

GRADBENO parcelo z lokalnim in gradbenim dovoljenjem ali gradnjo v začetni fazi, na relaciji Petrovče — Celje — Smarjeta, kupim. Pismene ponudbe pod oznako »Maribor«.

ENODRUŽINSKO hišo — novejšo gradnjo, v Celju ali bližnji okolici, kupim. Ponudbe na naslov: Anžon Budna, Celje, Vojkova 3.

STANOVANJA

POSTENEGA fanta sprajmam za sestanovaleca. Telefon 25-867.

MLADA zakonca brez otrok iščeta v Celju sobo s so-uporabo kopalnice ali enosobno stanovanje ali garsonjero, po možnosti opremljeno. Pismene ponudbe pod oznako »Plačilo tudi vnaprejš«.

V SREDISCU Sentjura oddam sobo s souporabo kopalnice, možnost kuhanja in pranja, za dopoldansko varstvo otroka. Ponudbe pod oznako »Sentjura«.

SOBO s souporabo kopalnice v Celju iščem. Ponudbe pod oznako »Reden plačnik«.

TRISOBN stanovanje, 72

kv. m, v dvostanovanjski hiši, z vrtom, zasenjam za blok. Pismene ponudbe pod oznako »Zamenjavam«.

MLADA mati išče enosobno stanovanje s kopalnico ali garsonjero v Celju ali bližnji okolici. Ponudbe pod »Garsonjera«.

GARSONJERO vzamem v najem. Po potrebi plačam tudi vnaprejš. Cenjene ponudbe pošljite po telefonu št. 21-755, int. 41, v dopoldanskem času.

OPREMLJENO ali neopremljeno sobo vzamem v najem. Ponudbe pošljite pod »Tudi predplačilo«.

FANT iz Savinjske doline išče sobo v Sempetru ali Doberteži vasi. Ponudbe pod »Nekje živeti moraš«.

ZAPOSILITEV

SIVILJO za šivanje oblek na domu iščem. Angelca Bajde, Latkova vas, Prebold.

DOBRA frizerska moč zaposlitev v salonu »Tomišičeva 10, Celje, po dogovoru.

RAZNO

VARSTVO za 7-mesečnega otroka, po možnosti v dišči mesta, iščem. Pbe pod oznako »Maj«.

DOBRE tovariše, ki b pomagali udarniško d diti hišo, iščem. Hran gotovljena. Zofka Povčeno 6, Rimske 7 ce.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljuj zdravniškemu osebju n psihiatričnega oddelka v niku za uspešno zdravlje Avgust Randl.

Podjetje za PTT promet Celje

vabi

k sodelovanju vse prebivalce, ki so zainteresirani za telefonski priključek, ter vse gospodarske organizacije in družbenopolitične skupnosti, da izpolnijo

ANKETO,

katero so prejeli preko dostaviljačev.

Izpolnjeni anketni list vročite dostaviljaču ali ga vložite v najbližji poštni nabiralnik do 25. marca 1977.

V SPOMIN

Danes mineva leto dni, odkar nas je zapustila naša najdražja in nepozabna sestra

MARIJA ŽLIČAR

rojena POTOČNIK

Vsem, ki ste jo imeli radi in se je še vedno radi spominjate s cvetjem in svečo — prisrčna hvala.

Brat Ivan, sestra Gilka in Pavla Potočnik

Dolenja vas — Prebold, 13. marca 1977

TRGOVSKO PODJETJE
nama
LJUBLJANA

Tomšičeva 2

objavlja
prosta delovna mesta za

VELEBLAGOVNICO ŽALEC

1. vodja izmene
2. obračunskega referenta
3. namestnike oddelkovodij
4. mesarja-sekača

POGOJ:

pod tč. 1 — poslovodska šola ali druga srednja šola komercialne smeri, 5 let prakse na samostojnejših delovnih mestih, potrdilo o nekaznovanju, dokazila o moralnoetičnih kvalitetah, poskusno delo tri mesece

pod tč. 2 — ekonomski ali komercialni tehnik, znanje strojepljenja, poskusno delo dva meseca

pod tč. 3 — poslovodska šola ali šola za prodajalce in 4 leta prakse na samostojnejših delovnih mestih, poskusno delo tri mesece

pod tč. 4 — KD mesar, eno leto prakse, poskusno delo 1 mesec

Delo za nedoločen čas.

Ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izobrazbi, praksi in moralnoetičnih kvalitetah sprejema kadrovska socialna služba podjetja 8 dni od dneva objave.

KUPUJTE IZBRANO, SVEŽO KAVO

KRONIKA

KINO

UNION: 17. marca še »Pirati v metroju«; od 18. do 22. marca italijanski barvni film »Zadnji dnevi Pompejev«; od 23. dalje mini fest — italijansko-ju. goslovanski film »Skriti grehi javne vrline«.

METROPOL: do 21. marca hongkonški film »Zbogom Bruce Lee«; od 22. marca dalje italijanski barvni film »Uporni profesor«.

DOM: do 18. marca francoski barvni film »Rojeni zločinci«; od 19. do 21. marca švedski barvni film »Nova zemlja«; od 22. marca dalje italijanski barvni film »Karibo s severa«.

SLG

Petek, 18. marca ob 19.30 — A. Mil. ler: »Salemske čarovnice« — gostovanje v Sevnici; ob 12. in 18. uri občinska revija Naša beseda 77.

Sobota, 19. marca ob 19. uri: »Salemske čarovnice« — gostovanje v Slovenski Bistrici; ob 12. in 18. uri občinska revija Naša beseda 77.

Nedelja, 20. marca ob 12. in 18. uri: »Salemske čarovnice« — gostovanje v Hrastniku; ob 20. uri isto delo, prav tako v Hrastniku.

Sreda, 23. marca ob 19.30 — F. X. Kroetz: Moška zadeva — zaključena predstava za Tehnomicator Celje.

TV SPOROD

NEDELJA

- 8.10 Poročila (Lj)
- 8.15 Od včeraj jutro raste dan: Metlika (Lj)
- 8.45 625 (Lj)
- 9.25 Planica: Smučarski polet, prenos (Lj)
- 11.30 Kmetijska oddaja (Zg)
- 12.15 Poročila (do 12.20) (Lj)
- Nedeljsko popoldne: Križem krašem, Pisni svet, Okrogli svet
- 16.15 Družno košarkarsko prvenstvo — prenos (Zg II-Lj) v odmoru Moda za vas, barvna oddaja (Lj)
- 17.45 Poročila (Lj)
- 17.50 Modra svetilka — film (Lj)
- 19.15 Risanka (Lj)
- 19.20 Cik-cak (Lj)
- 19.30 Tedenski gospodarski komentar (Lj)
- 19.55 Propagandna oddaja (Lj)
- 20.00 A. Marodič: Marija — barvna nadaljevanja TV Zagreb (Lj)
- 21.05 Iskra, svetilke spominov, dokumentarna oddaja (Lj)
- 21.35 TV dnevnik (Lj)
- 21.45 Sportne pregled (Zg)

PONEDELJEK

- 8.10 TV v šoli: Pravljica, Finska, Sadovnjak spomladi, Slovensčina (Zg)
- 9.30 TV v šoli: Za najmlajše, Metalurgija (Sa)
- 10.05 TV v šoli: Sebohrvaščina, Zemljepis (do 11.10) (Bgd)
- 14.10 TV v šoli — ponovitev (do 15.30) (Zg)
- 14.10 Vrtec na obisku: Pomlad v dolini ribnikov, barvna oddaja (Lj)
- 17.25 Narava Japonske, barvni film (Lj)
- 17.50 Obzorik (Lj)
- 18.05 Osebnostnega: Urejenost ni razkošje, barvna oddaja (Lj)
- 18.15 Zdravstvo, barvna oddaja (Lj)
- 18.25 Mozaik (Lj)
- 18.30 Dogovorili smo se (Lj)
- 18.45 Mladost za mlade (Titograd)
- 19.15 Risanka (Lj)
- 19.20 Cik-cak (Lj)
- 19.30 TV dnevnik (Lj)
- 19.55 Propagandna oddaja (Lj)
- 20.00 M. Sečurovič: Andro in Ljubica, barvna TV drama TV Beograd (Lj)
- 21.20 Propagandna oddaja (Lj)
- 21.25 Kulturne diagonale (Lj)
- 22.05 TV dnevnik (Lj)

TOREK

- 8.00 TV v šoli: Narodni parki, Pitagorov izrek, Nemščina, TV vrtec, Razvoj življenja (Zg)
- 10.00 TV v šoli: Prirodoslovje, Glasbeni pouk (do 11.05) (Bgd)
- 14.00 TV v šoli — ponovitev (do 16.00) (Zg)
- 16.05 Solška TV: Erozija, barvna oddaja (do 16.25) (Lj)
- 17.05 O dveh jeških — oddaja iz cikla V znamenju dvojčkov (Lj)
- 17.20 Pika Nogravica — serijski barvni film (Lj)
- 17.50 Obzorik (Lj)
- 18.05 Jugoslovanska narodna glasba (Lj)
- 18.35 Mozaik (Lj)
- 18.40 TV trimski test — barvna oddaja (Lj)
- 19.15 Risanka (Lj)
- 19.20 Cik-cak (Lj)
- 19.30 TV dnevnik (Lj)
- 19.55 Propagandna oddaja (Lj)
- 20.00 Oči križke (Lj)
- 20.30 Propagandna oddaja (Lj)
- 20.35 A. J. Cronin: Zvezde gledajo z neba, barvna nadaljevanja (Lj)
- 21.25 Glasbeni magazin (Lj)
- 22.05 TV dnevnik (Lj)

SREDA

- 8.10 TV v šoli: Pesmi, Oživele lutke, Slovni- ca (Zg)
- 9.00 TV v šoli: Kocka, kocka, Film (do 10.05) (Bgd)
- 14.10 TV v šoli — ponovitev (do 15.00) (Zg)
- 16.55 O hisci deklici — barvna oddaja (Lj)
- 17.40 Obzorik (Lj)
- 17.55 Na sedmi stezi (Lj)
- 18.25 Mozaik (Lj)
- 18.30 Glasba takšna in drugačna — barvna oddaja (Lj)
- 19.15 Risanka (Lj)
- 19.20 Cik-cak (Lj)
- 19.30 TV dnevnik (Lj)
- 19.55 Propagandna oddaja (Lj)
- 20.00 Film tedna: Bronco Bullrog (Lj)
- 21.30 Propagandna oddaja (Lj)
- 21.35 Včeraj, danes, jutri: Dvoje pogumnih, barvna oddaja (Lj)
- TV dnevnik (Lj)

ČETRTAK

- 8.00 TV v šoli: Amazonka, Najlepše pravilje, Maternitka (Zg)
- 9.00 TV v šoli: Francoščina (Sk)
- 9.30 TV v šoli: Portret znanstvenikov (Sa)
- 10.00 TV v šoli: Reportaža, Risanka (do 10.35) (Bgd)
- 14.00 TV v šoli — ponovitev (do 15.00) (Zg)
- 15.00 Solška TV: Erozija, barvna oddaja (Lj)
- 16.30 Velesalom na ženske — svetovni pokal — posnetek iz Sierre Nevade (Lj)
- 17.30 Colargol — barvna oddaja (Lj)
- 17.45 Obzorik (Lj)
- 18.00 Mozaik (Lj)
- 18.05 Opice — poljudno znanstveni film (Lj)
- 18.45 P. Zidar: Utonilo je sonce, 6. del barvne serije (Lj)
- 19.15 Risanka (Lj)
- 19.20 Cik-cak (Lj)
- 19.30 TV dnevnik (Lj)
- 19.55 Propagandna oddaja (Lj)
- 20.00 Dobričina — serijski barvni film (Lj)
- 20.30 Mednarodna obzorja: Evropa evropejcem (Lj)
- 21.20 S festivala dokumentarnega filma (Lj)
- 22.00 Miniaturne (Lj)
- 22.10 TV dnevnik (Lj)

PETEK

- 8.10 TV v šoli: Geometrija, Price, Slovenščina, Ruščina, TV vrtec, Dnevnik 10 (Zg)
- 10.00 TV v šoli: Angleščina, Umetnost (do 11.05) (Bgd)
- 14.30 Sierra Nevada: Velesalom za moške za svetovni pokal (EVR)
- 14.10 TV v šoli — ponovitev (do 15.30) (Zg)
- 15.35 Velesalom za moške — svetovni pokal, posnetek iz Sierre Nevade (Lj)
- 17.05 Križem krašem (Lj)
- 17.20 Morda vas zanima: Gledališče in tenis (Lj)
- 17.50 Obzorik (Lj)
- 18.05 Jugoslovanska folklor: Ljudski ples KUD I. L. Ribar, barvna oddaja (Lj)
- 18.35 Mozaik (Lj)
- 18.40 Prva pomoč, barvna oddaja (Lj)
- 19.00 Japonski sporti: Sumo, barvna oddaja (Lj)
- 19.15 Risanka (Lj)
- 19.20 Cik-cak (Lj)
- 19.30 TV dnevnik (Lj)
- 19.55 Tedenski notranjepolitični komentar (Lj)
- 20.00 Propagandna oddaja (Lj)
- 20.05 P. Heriat: Boussardelovi, barvna nadaljevanja (Lj)
- 21.00 Razgledi: Narodnosti zase in za vse, barvna oddaja (Lj)
- 21.40 Barvna propagandna oddaja (Lj)
- 21.45 Ulice San Franciscu — serijski barvni film (Lj)
- 22.35 TV dnevnik (Lj)

SOBOTA

- 8.00 Colargol — barvna lutkovna serija (Lj)
- 8.15 O hisci deklici, barvna oddaja (Lj)
- 8.30 P. Zidar: Amerika je daleč, barvna oddaja iz serije Utonilo je sonce (Lj)
- 9.10 Zverinice iz Rerije: Hitri polček, barvna oddaja (Lj)
- 9.30 Narava Japonske, barvni film (Lj)
- 9.55 Prva pomoč, barvna oddaja (Lj)
- 10.10 Sicilija na severu, barvna dokumentarna oddaja (do 11.50) (Lj)
- 10.50 P. Heriat: Boussardelovi, barvna nadaljevanja (Lj)
- 14.00 Paralelni slalom za ženske — svetovni pokal — posnetek iz Sierre Nevade (Lj)
- 15.40 Nogomet Vojvodina: Dinamo — prenos (N. Sad) v odmoru Propagandna oddaja
- 17.30 Obzorik (Lj)
- 17.45 Kratek film (Lj)
- 17.55 Končno se razumemo — barvni film (Lj)
- 19.15 Risanka (Lj)
- 19.20 Cik-cak (Lj)
- 19.30 TV dnevnik (Lj)
- 19.55 Tedenski zunanjepolitični komentar (Lj)
- 19.55 Propagandna oddaja (Lj)
- 20.00 TV šahnik (Lj)
- 20.35 Moda za vas, barvna oddaja (Lj)
- 20.45 Igna z ognjem — barvni film (Lj)
- 22.40 TV dnevnik (Lj)
- 22.55 625 (Lj)

PROMETNE NESREČE

VISOKA SKODA

V Ločici pri Vranskem je namera, val voznik osebnega avtomobila DRAGO MACKOSEK, 50, iz Sentjurja zaviti v levo in je zato prižgal smerokaz in močno zavrl. Za njim je ustavil voznik osebnega avtomobila ILIJA SIMIEK, 48, iz Maribora, voznik VLADIMIR PFEIFER, 55, iz Murske Sobote pa ni uspel ustaviti in se je zalezel v šimekov avtomobil. Na zadnjem avtomobilu so bile na prtljažniku smuč, ki so ob trčenju padle na prvi avtomobil. Tako so bili vsi trije avtomobili poškodovani, škoda pa je za okoli 80.000 dinarjev.

HUDO POŠKODOVAN VOZNIK

ANTON SMOLE, 25, iz Celja se je peljal z osebnim avtomobilom skozi Verpte pri Frankolovem. Zaradi neprimerne hitrosti ga je začelo zanašati in je najprej trčil v obcestni kamen, nato je letel avtomobil 8 metrov

po zraku, ponovno trčil v kamen ob cesti, se prevrnil preko strehe in obstal na travniku. Med prevračanjem je voznik padel na travnik, in sicer skozi razbito streho ter obležal hudo ranjen.

Okrožno sodišče Celje

objavlja

JAVNO LICITACIJO

za prodajo osnovnih sredstev

1. »CONTEINER« dvigalo nosilnosti 400 kg — 2 kosa
2. LOŠČILEC »Omega«
3. DVE ČRPALKI z elektro motorji

Javna licitacija bo v petek, 18. 3. 1977 v prostorih Okrožnega sodišča Celje ob 10. uri.

Ogled bo istega dne od 9. ure dalje.

Vsi zainteresirani morajo pred licitacijo položiti 10-odstotno varščino od vrednosti licitiranega predmeta.

Odbor za medsebojna razmerja

TOZD — tovarna tehnič in TOZD — tovarna finomehaničnih izdelkov

razpisujeta

skladno z določili samoupravnih aktov naslednja prosta delovna mesta:

1. TOZD — tovarna tehnič:

- a) vodja elektro projektive
- b) projektant (v elektro projektivi)
- c) dva projektanta (v mehanski projektivi)
- d) več KV ključavničarjev, rezkalcev, strugarjev in orodjarjev

Kandidati morajo poleg splošnih, izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod a) — da ima visokošolsko izobrazbo elektro smeri (šibki tok) in štiri leta delovnih izkušenj

pod b) — da ima visokošolsko izobrazbo elektro smeri (šibki tok) in tri leta delovnih izkušenj

pod c) — da ima visokošolsko izobrazbo strojne smeri in tri leta delovnih izkušenj

2. TOZD — tovarna finomehaničnih izdelkov:

- a) projektant (razvojno — konstrukcijski oddelak)
- b) konstrukter I. (razvojno — konstrukcijski oddelak)
- c) več KV strojnih ključavničarjev, finomehnikov, strugarjev in rezkalcev

Kandidati morajo poleg splošnih, izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod a) in b) — da imajo visokošolsko izobrazbo strojne smeri in tri leta delovnih izkušenj

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo na naslov: LIBELA Celje, kadrovska — splošna služba, Opekarniška 2, Celje v zaprti ovojnici z oznako »za OMR TOZD — tovarna tehnič oz. TOZD — tovarna finomehaničnih izdelkov«.

Rok prijave je 15 dni od dneva objave v tisku.

Kandidati bodo o izbiri pismeno obveščeni v roku enega meseca po preteku roka za prijavo.

»PETROL« Ljubljana — TOZD Blagovni promet, PE Celje,

objavlja prosta delovna mesta

VEČ PRODAJALCEV za bencinske servise v Celju

POGOJ: strokovna šola ali končana 8-letka in 3-mesečna poskusna doba.

Pismene prijave naj kandidati pošljejo v roku 8 dni po objavi, na naslov: Petrol PE Celje, Cesta v Trnovlje 12.

Delavska univerza Žalec Cankarjeva 1 a

objavlja

PREDHODNI RAZPIS IN POZIV K PRIJAVI ZA VPIS V 1. LETNIK VIŠJE UPRAVNE ŠOLE — oddelak za odrasle

Razpis velja do 25. 3. 1977, kasnejši vpisi v jeseni ne bodo možni. Brez preizkusa znanja se lahko vpišejo vsi, ki so končali 4-letno srednjo šolo (tehniške šole, gimnazije, ekonomske in upravno-administrativne) ali srednjo politično šolo. Za ostale kandidate imamo organiziran pripravljalni seminar za opravljanje sprejemnih izpitov.

Prijavnice za vpis dobite pri DU Žalec, dokumente bo potrebno predložiti ob vpisu v jeseni (samo za tiste, ki bodo evidentirani v sedanjem predhodnem razpisu). Takrat bo potrebno tudi poravnati šolnino.

Svet krajevne skupnosti Žalec

razpisuje prosto delovno mesto

TAJNIKA za nedoločen čas

Splošni pogoji: višješolska ali srednješolska izobrazba z ustrežno prakso.

Posebni pogoji: sposobnost vodenja upravne administracije, poznavanje samouprave delovne prakse, moralno-politična neoporečnost

Prijave naslovite na krajevno skupnost Žalec.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

»VRVICA« tovarna trakov in okraskov — Celje

objavlja prosta delovna mesta:

1. REFERENTA za splošne in kadrovske zadeve
2. REFERENTA v komerciali

Za zasedbo prostih delovnih mest se zahteva:

pod 1.: srednja šola upravno-administrativne ali ekonomske smeri in 3 leta ustreznih delovnih izkušenj

pod 2.: srednja šola ekonomske ali komercialne smeri in 2 leti ustreznih delovnih izkušenj

Poleg splošnih pogojev morata imeti kandidata še moralno-politične vrline.

Prijave z dokazili o zahtevanih pogojih sprejema komisija za medsebojna razmerja v 15 dneh od dneva objave.

INDIJA V OČEH TURISTA

SVETO MESTO BENARES

HINDUJSKI RIM OB SVETI REKI GANGES

Z avtobusom so nas odpe-
ljali na delhijsko letališče, od-
koder smo z letalom indijske
letalske družbe Boeing 727
poleteli v Benares. V en glas
smo vsi trdili, da so indijske
stewardese res čedne. Nika-
kršnih uniform ne nosijo —
oblečene so v prelepe sarije
in ko smo vstopali v letalo
so nas pozdravljale z, za mo-
litev dvignjenimi rokami, kar
je indijski pozdrav.

Benares ali po indijsko Va-
ranasi s skoraj 700.000 prebi-
valci, leži na levem bregu
velikega Gangesa, ki je prav
tu zelo širok, ker priteka
vanj reka Varuna in Asi (od-
tod je ime mesta). Močno
razširjeno reklo pravi — kdor
ni videl Benaresa, ni videl In-
dije, pa to menda kar drži.
Ko sem prebiral knjigo zna-
nega francoskega publicista
Tibora Mendeja »Indija pred
viharjem«, nisem verjel, da
je revščina, katero v knjigi
opisuje Mende res tako huda.
Indijski vodič, ki smo ga za-
menjali v vsakem mestu je
bil tu docent benareške uni-
verze, ki je tudi študiral v
Nemčiji. Takoj v začetku nas
je opozoril, da naj vso rev-
ščino, ki jo bomo videli, ne
glejamo skozi prizmo »sama-
ritanskega Evropejca«, tem-
več naj upoštevamo »bog-
vdanost« Indijci, ki se je s
to revščino sprijaznil in ki
mu bakiš, za katerega pro-
si, ne bo prav nič dvignil živ-
ljenske ravni.

Po znamenitih kamnitih
stopnicah, imenovanih Ghats,

kjer se v glavnem odvijajo
ceremonije vernikov, smo se
spuščali peš proti Gangesu,
kjer smo se vkrcali v velik
čoln s platijem, na katerem
so bili zelo umazani stoli. V
počasnem tempu sta se v ve-
slo upirala dva čolnarja. Na
razdalji kakšnega pol kilometra
ali kaj več, ki smo jo prevo-
zili tik obale, so se nam kot

PIŠE ERNEST
REČNIK (3)

v fantastičnem filmu odvijajo
le slike, ki jih zlepa ne bomo
pozabili. Vrsta peric je na
kamnih prala umazano peri-
lo. V njihovi bližini so na bre-
gu gorele grmade, na katerih
so sežigali mrtlice, ki poteka
nekako takole:

Mrtlice, ki ga nimajo nikjer
na mrtvaškem odru, prinese-
jo zavitega v platno na lest-
vi in ga položijo na grmado
iz lesa, ki ni kaj več kot pol
metra visoka. Med poleni je
riževa slama, v katero zavije-
jo tudi truplo, na katero na-
lože še nekaj polen. Če so
svoji pokojnika imovitejši,
izvrši zažig grmade duhovnik
— braman, ki ob obrednem
žlabudranju sedemkrat ob-
kroži grmado in jo na vseh
koncih vžiga. Pri revnejših
ljudih opravi to kar eden
izmed svojcev — običajno naj-
starejši. Pogrebcev je malo,
k sežiganju ne pridejo niti
vsi najožji svoji. Razume se,
da ni nobene črnine, ne solz,

ne govorov in petja ter ven-
cev — skratka vse je zelo,
zelo enostavno. Pri nas gro-
bar zasuje gomilo, pri njih
pa človek v isti funkciji z
drogom preklada in meša po-
lena in kosti, dokler vse ne
upepeli. Ko je vse končano,
nalozijo pepel v skledo in ga
vrže v Ganges, kamor pomete
tudi vse ostanke, tako da je
prostor pripravljen za novo
grmado. Posredni pogrebci so
tudi takozvane »svete krave«,
ki so sile »suhe« in se nemo-
teno sprehajajo okoli grmad
in iščejo kaj za v gobec —
nihče jih ne odganja. Seveda
tudi ne manjka opic, ki se
veselo pode po stopnicah in
zidovih templjev in pa sestra-
danih psov. V zraku krakajo
jate vran, na bližnjem drev-
ju pa z dolgočasno sede kri-
vokljuni jastrebi, ki čakajo,
da jim bo prišlo kaj pod
kljun. Hinduji ne rabijo po-
kopališč, ne dragih nagrobni-
kov, ki so pri nas dostikrat
prestižnega značaja, dragih
krizantem...

To sliko izpopolnjujejo še
verniki, ki prav po istih stop-
nicah tik mimo grmad prihajajo
na obredno umivanje v
sveto reko Ganges. Umivajo
si roke, noge, obraz — neka-
teri gredo v vodo do kolen,
drugi do pasu, tretji do prsi.
In »sveto« vodo grgrajo... »Da
se v Ganges iztekajo tudi
mestni kanali ni prav nič važno...
Računajo, da prihaja
v Benares letno nad milijon
romarjev, ki se v Gangesu
umivajo in s tem očistijo gre-
hov.

VEDNO VEČ NAS JE (1)

22 MILIJONOV YU

PRIBLIŽNO SREDI AVGUSTA 1978 NAS BO TOLIKO

Približno v sredini av-
gusta 1978. leta bomo za-
pisali, ko se bo v Jugo-
slaviji rodil 22-milijonti
prebivalec, seveda, če bi
se gibanje prebivalstva
nadaljevalo v predvidenem
ritmu.

Demografi so ocenili,
da je bilo zadnji dan lan-
skega leta v naši državi
približno 21 milijonov
672.000 prebivalcev. Glede
na mesečni »prirastek«
nekaj nad 16.200 in letni
195.000, bi lahko imela
Jugoslavija konec prihod-
njega leta približno 22
milijonov in 60.000 pre-
bivalcev.

Z enostavno računsko
operacijo je takorekoč
mogoče »predvideti« ne
samo mesec, temveč tudi
dan in minuto »jubilejne-
ga« Jugoslavana. Treba je
samo verjeti v predpo-
stavke koliko bo živoro-
jenih otrok, kolikšna bo
stopnja umrljivosti in
upoštevati tudi to, da se
škarje med tema dvema
podatkom vedno bolj od-
pirajo. Tako je mogoče

pridkavati nekatere spre-
membe, vendar če doda-
mo računalnikom še to
ali ono možnost, bi lah-
ko skušali ugotoviti celo
v kateri republiki ali av-
tonomni pokrajini bo za-
gledal luč sveta »jubilej-
nik«.

Trendi prirastka, ki jih
beležimo iz leta v leto, se
še vedno precej razlikuje-
jo. Tako beležijo v Voj-
vodini naravni prirastek
s stopnjo 4 (preteklo le-
to) na tisoč prebivalcev,
na Kosovu pa kar 28. Ju-
goslovansko poprečje je
nekaj manj kot 10 na ti-
soč prebivalcev. Pod tem
poprečjem so še Hrvatska
(4,6), ožja Srbija (6,9) in
Slovenija (7,6). Nad pa
so SR Srbija (9,8), Crna
gora (12,3), Bosna in
Hercegovina (13,1) in Ma-
kedonija (15,4).

Te nemajhne razlike
izhajajo, kot je znano, iz
različnih stopenj rojstev
in smrti, to pa je zopet
pogojeno s številnimi zgo-
dovinskimi in družbeno
ekonomskimi vzroki. Veli-

ko število rojstev se na-
prej ostaja in to po vsem
svetu, na vseh kontinentih
— značilno za ekonomsko
slabše razvite sredine,
kjer to odraža težnjo star-
šev, da bi zagotovili čim-
več delovnih rok, ponekod
pa tudi neenakopravnost
žensk s pomanjkljivo raz-
vitimi navadami plasiranja
družine.

Raziskovanja vzrokov,
ki pogojujejo odstopanja
od jugoslovanskega po-
prečja o rojstvih in umr-
ljivosti, so številna in bi
jih težko združili na
kratko v nekaj ugotovi-
tev. Lahko pa s številka-
mi pogledamo o kakšnih
odstopanjih teče beseda.
Jugoslovanska stopnja ži-
vorojenih otrok (za lan-
so leto) je 18,1 na 1000
prebivalcev. Nižja popre-
čja so registrirali v Voj-
vodini (14,3), Hrvatski
(14,7), ožji Srbiji (15,8),
Crni gori in Sloveniji
(18,0). Nad poprečjem so
bili v SR Srbiji (18,6), v
Bosni in Hercegovini
(18,9), Makedoniji (22,5)
in na Kosovu (35,3).

anekdote

in lahko ga boste vide-
li skozi okno.

Pretekla je še ena
ura. Amerikanec je spet
začel:

»Kdaj se bo vrnil?«

Labouchère je z mi-
lim glasom odgovoril:

»No, včeraj je odpo-
toval v Kanado, verjet-
no se bo vrnil čez ka-
kih šest tednov!«

Laida je bila grška
hetera, ljubica in nav-
dihovalka Apela in De-
mostena. Ko je nekoč
prišel k njej na dom
Miron in jo prosil lju-
bezni, ga je zavrnila.

Misleč, da so vzrok nj-
govi sivi lasje, si ji
je takoj dal pobarva-
in na pogled mlajši sp-
prišel k Laidi. Brž k-
ga je zagledala, je re-
la:

»Bedak! Od mene hu-
češ tisto, kar sem ra-
nokat odbila celo tvo-
jemu očetu!«

Francoska dvorna lju-
bica Ninon je potrebo-
vala denarja in se j-
obrnila na prijatelja
bankirja, ki ji je posla-
bankovec za tisoč fran-
kov in pisemce:

»Pošiljam vam tiso-
frankov in deset tiso-
poklonov.«

Ninon se je v odgo-
voru zahvalila:

»Rajši bi imela tiso-
poklonov in deset ti-
soč frankov.«

RADIOAKTIVNI PROSTOVOLJEC

V SMRTNI NEVARNOSTI

IZREDEN POGUM ZNANSTVENIKA ZA SPOZNANJA

Zahvaljujoč pripravljenosti
— in neverjetnemu pogumu —
nekega francoskega zdravnika
je raziskovalcem uspelo prav-
zaprav nemogoče: ugotoviti
vpliv radioaktivnega žarčenja
neposredno na človeški orga-
nizem. Zdravnik se je izpo-
stavil smrtni nevarnosti —
prostovoljno.

Kot član ekipe strokovnja-
kov za zmanjševanje vplivov
radioaktivnega žarčenja na
človeški organizem je pristal
na inhaliranje radioaktivne
substanc iz središča reaktor-
ja ene izmed nuklearnih cen-
tral. S takim dejanjem je
omogočil kolegom raziskova-
nje posledic.

x x x

Kar šest let so strokovnja-
ki spremljali širjenje, zatem
pa umikanje radioaktivnih
elementov v organizmu pro-
stovoljca. Pri tem so seveda
uporabljali najbolj moderne
in precizne metode opazova-
nja in analiziranja. Tako so
zbrali veliko podatkov o na-
činih, s katerimi telo po na-

ravni poti izloči radioaktivne
substanc, predvsem kobalt
60 in cezij 137.

x x x

Eksperiment se je začel
5. decembra 1970 ob 10. uri
dopolne. Francoski zdravnik
je 16 minut vdihaval radioak-
tivni prah in pri tem tudi
izvajal telesne vaje 70 vatov,
kar predstavlja desetino konj-
ske moči.

Količina inhaliranega zraka
je bila približno en kubni
meter na uro. Zrak je bil za-
sičen s prahom radioaktivne
ga goriva iz navadnega reak-
torja nuklearne centrale v
čigar sestavi so bili v glav-
nem grafit, sledovi železove-
ga oksida, produkti nuklear-
nega razpadanja in aktivaci-
je, uran, sledovi plutona in
drugih elementov. Vse so
identificirali z metodami
spektro in radio-kemije.

Po končani inhalaciji so
začeli meriti količine radio-
aktivnih substanc v organiz-
mu. Sodelavci enega od pre-
mičnih laboratorijev Osred.

nje službe za zaščito
ioniziranim žarčenjem so
bile tri meritve opravile
ure do ure in ugotovili z-
zmanjševanje radioaktiv-
naboja v telesu prostove-
Po 48 urah so ugotovili
sta v organizmu prevla-
dva vira gama žarčenja:
137, ki se je razširil po v-
telesu in kobalt 60, ki s-
v ogromni večini zadrž-
pljučih.

Nato so šest let poz-
spremljali evolucijo radi-
tivnega naboja. Odstran-
nje različnih radioakti-
substanc so spremljali
mesecev neprekinjeno z
dio-kemičnimi analizami.
bolj koristni so bili pre-
urina.

Stanje v telesu prostov-
ca je bilo normalizirano
čez štiri leta. Eksperim-
je bil velikega pomena:
krili so, da se človeški or-
nizem brani radioaktivne
strupitve, ugotovili pa so
di metode merjenja kol-
radioaktivnih substanc v
strupljenem organizmu.

VELENJE: SMEH ZA VSE

Proslava, ki jo vsako leto
na svojo čast in v počastitev
žena pripravljajo velenjski
humoristi, vselej dogodek
zase, privlačna in kvalitet-
na. Letošnja je imela kar
petnajst točk. Pripravili so
jih izključno velenjski humo-
risti, ki letos praznujejo že
osmo leto delovanja.

Zadnji program je pope-
stril predstavnik Pavilhe, Ev-
gen Jurič, namesto napove-
danega Tofa pa je nastopila
velenjska humoristka Milena
Blažič, ki je na račun doma-
čih »pustolovčin« izrekla
marsikatero pikro »resnico«.
Sicer pa so nastopili še »va-
ški muzikantje« iz Trebuš,
»možje s klobuk na rošado«
in drugi. Smeha je bilo več
kot dovolj za vse in tja do
belega dne.

LOJZE OJSTERSEK

